

NA'VI - MAGYAR SZÓTÁR v. 13.51

Tirea Aean (Corey McConlough) & Marki (Mark Miller)
Compiled and Translated by Kifkeyä Nari (Batiz Zoltán) és P.A.'li makto (Petrovits Andrea)
www.LearnNavi.org

Utolsó frissítés: 16.7.2017

Ez a végleges Na'vi szótár a Dr. Paul Frommer által teremtett nyelv, melyet az Avatar című filmhez alkotott. A szavak egyenesen Frommertől származnak, vagy az ő szavaiból erednek. Külön köszönettel tartozunk a következő személyek hatalmas erőfeszítése miatt: Dr. Frommer, Tuiq és mindenkinek az IRC-n, Skype-on, TeamSpeak-en és a Learn Na'vi oldalon akik ezt a dokumentumot használják.

A magyar verzió elkészítésében külön köszönet illeti a következőket, akik odaadó munkája nélkül nem készülhetett volna el a magyar verzió: tsrräfxätu, tingay mungeyu, Hawnuyu atxen, valamint akik még részt vettek a szótár fordításában.

Néhány megjegyzés: A Frommer által használt Na'vi helyesírást végig megtartottuk: a IPA átírás is adott hozzá. Az összetett nem ragozott szavakhoz és az angolból átvett jövevényszavakhoz megjegyzéseket fűztünk. Néhány olyan szót is belevettünk a szótárba, melyek a gyengüléseket mutatják példák segítségével. Itt található olyan ragozott alakok is, amelyekről úgy gondoltuk, hogy megemlítésük különösen hasznos lehet. Fontos megjegyezni, hogy a nyelvben a toldalékok szabadok (külön írandók), ha a módosító szó előtt állnak, utótagként viszont kötötté válnak (egybeírandók), amennyiben a toldalékok a módosított szót követik.

Félkövér betűkkel jelöljük a Na'vi szavakat. A magyar meghatározásokat *Dőlt betűkkel* írjuk. Sima betűvel szedve a nyelvtani besorolást találhatjuk: zárójelben «x» tüntetjük fel a lehetséges pozíciókat pl. *t«0. hely»«1»ar«2»on*. A fonetikus átírásban a pontok jelölik a lehetséges infixek helyeit, pl. [*t.a.r.on*] - ez nem szabványos IPA átírás, de nekünk hasznos. A rendhagyó infixumokat (ii) jelöli. Jelezzük az igék tárgyias vagy tárgyatlan voltát, ha az ismert: a csak 'ige'-vel jelölt szavak vagy lehetnek tárgyiasak és tárgyatlanok is, vagy nem lehet eldönteni róluk. Feltételezzük a gyengülés és egyéb hangzováltozások ismeretét. Egy szótagú szavak esetében nem jelöltük a hangsúlyt, toldalékolt szavaknál általában a szótőre jellemző elsődleges hangsúly marad. Szintén megjegyzendő, hogy ahol a szóalak több változatát feltüntetjük, ott a használatuk csak egyéni ízlés kérdése, azokat nem szabályozzák sem mondattani sem morfológiai (szóalaktani) szabályok. A szótár végén néhány függelék található ahol további hasznos információk találhatóak.

Rövidítések:

– = morfémahatár

+ = gyengítő morfémahatár

« » = infixum

mn. = melléknév

told. = toldalék

hsz. = határozószó

ksz. = kötőszó

ö.szó = összetett szó

mut.n. = mutató névmás

gesz. = nyelvi gesztus, indulatszó

kérd. = kérdőszó

fn. = főnév

n.e. = nem emberekre/személyekre

szám = számnév

cs.sz. = csak személyekre	lan)
part. = partikula (járulékszó, változatlan alakú, nem ragozható szó)	i.(t) = ige (angol szerint tárgyas)
kif. = kifejezés	i.(tn) = ige (angol szerint tárgy nélküli)
nm. = névmás	i.(tm) = ige (angol szerint tárgyas módbeli)
tul.n. = tulajdonnév	i.(tnm) = ige (angol szerint tárgyatlan módbeli)
ige = ige	alár. = alárendelt
i.(átn) = ige (angol szerint állapotjelző tárgyatlan)	

A jelenlegi szótáron túl egy Magyar - Na'vi szótár, és egy Szófajok szerint kategorizált Szótár is elérhető, melyek sokat segíthetnek a hatékony keresésben.

A fenti változatok az eredeti Angol - Na'vi szótár, és az Angol szófajok szerint kategorizált szótár alapján készültek. Ezekon kívül elérhető a szótár észt, német, portugál, éssvédverziói. A fentieken túl más nyelvek is elérhetőek, viszont ezek fordításai még nem fejlődtek be.

Források

Az összes szót próbáltuk legjobb tudásunk szerint a lehető legmegbízhatóbb forrásból beszerezni. Az eredet alsó indexben található az IPA átírás után, ez megmondja, hogy eredetileg honnan származik egy-egy szó.

Történeti érdekességként: a szótár eredetileg abból az 500 szóból állt, melyet Dr. Frommer 2010 márciusában bocsátott rendelkezésünkre. Ahogy a nyelv tovább fejlődött, további szavak kerültek bele, ezeket Dr. Frommertől a személyes blogján és emailen keresztül kapjuk. Dr. Frommer arra kérte a LearnNavi.org közösséget, hogy segítsen új szavakat kitalálni a **Szókincsbővítési Projecten** keresztül. Ez a project folyamatosan zajlik, és sok általunk javasolt szó bekerült ebbe a szótárba. Másik forrás: szabadon használható toldalékokkal ellátott szavak, illetve olyan toldalékolt szavak, melyeket Dr. Frommer használt, és így létezőnek tekinthetőek. A források sorrendje, a legmegbízhatóbbtól a legkevésbé megbízhatóig:

- PF = Dr. Paul Frommer
- M = the Movie (a Film)
- JC = James Cameron
- G = the Avatar Games (az Avatar játék)
- ASG = A Survival Guide (a Túlélési Kézikönyv)
- PND = Pandorapedia.com

A „Túlélési kézikönyv a Pandorához”, mely munkánk korai forrása, sok illegális szót tartalmaz – ezek a függelékben találhatóak. Mindazonáltal a növénynevek és dalok határozottan Frommertől származnak, ezért azok rendszeren a szótárba kerültek. Maga James Cameron is sok szót alkotott, melyeket később Frommer jóváhagyott. Továbbá jóváhagyott néhány - a filmezés során keletkezett - hibás kiejtésű szót, pl. **oïss**, melyeket most már hitelesnek tekintünk. Végezetül, Frommer elfogadott néhány szót, melyeket a nyelvet tanulók konstruáltak, ő pedig jónak talált. Így vannak extra forrásaink is. Ezek a források a következők: CP: CCH Pounder, LA : Laz Alonso, Prr : Prerton, RL : Richard Littauer, SW : Sigourney Weaver, ZS : Zoë Saldana, CM: Carla Meyer, és Skxawng. LN: LearnNavi, ahol az eredeti forrás személye ismeretlen.

Az IPA-ra vonatkozóan vannak eltérő értelmezések. A nyílt szótagok mindig feszesen [u] ejtendőek, míg a zárt szótagok lehetnek feszes [u] és laza ejtésűek is.[ʊ]. Utóbbira nincs szabály. Tehát pl. a **tsun** lehet [tsun] vagy akár [tsʊn], de a **lu** mindig[lu], sosem [lʊ]. A [aj], [aw] [ɛj],

és [ɛw] kettőshangzók alternatív átírását nem használjuk (mert Frommer kevésbé kedveli). Egyébként ezek lennének: [ɛɪ], [aɪ], [ɛʊ], és [aʊ].

A szótagok tekintetében, ahol Frommer nem tette egyértelművé, ott a Maximum Onset Principle nevű szabályt vettük alapul. Megjegyzés: a fonetikus átírás egyes vessző-jeleit nehéz lehet megkülönböztetni. Pl.: az **atxke** szóban, melynek átírása [at'.k'ɛ], a ' jel a hang minőségét (ejective), a ' pedig a hangsúly helyét jelzi.

A szótár folyamatosan szerkesztés alatt áll, feltételezhetően akadnak még benne hibák. **Rutxe**, aki talál ilyet benne, jelezze itt üzenetben, hogy kijavíthassuk. A verziószám mutatja a változtatásokat. Az első számjegy akkor változik, ha nagy mértékben belejavítottunk. A második .0x0 jelzi ha a javítás bár jelentős, de nem akkora mértékű, mint fő verzió váltás esetén. A harmadik .00x szám akkor változik, ha csak egészen apró változtatás történt. A hozzájuk tartozó magyarázatokat a „változások listája” tartalmazza.

Szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy elismeréssel adózzunk a következő személyeknek: Dr. Paul Frommernek, eme csodálatos nyelv megalkotásáért. Richard Littauer-nek, aki eredetileg létrehozta, és sokáig szerkesztette a Na'vi-Angol szótárt. Köszönet Tirea Aean (Corey Scheideman) barátunknak, aki figyelemmel kíséri, és közvetíti felénk a Dr. Frommer által közölt új szavakat. Csakúgy mint Tuiq-nak, aki arra használja az idejét és a tehetségét, hogy ez a szótár egy online adatbázis legyen, és hogy segítse a fordítókat, és megkönnyítse a szótár javítását. Végezetül köszönet **mindenkinek** a Learn Na'vi Közösségben, akik segítik a Na'vi nyelv felvirágzását!

- Kifkeyä Nari és P.A.'li makto

- 'a'aw: [ʔa.ʔaw] _{PF} mn. *egy kevés, néhány* (egy-esszámú, megszámlálható főnevekkel)
- 'akra: [ʔak.ra] _{PF} fn. *talaj* (termő-)
- 'aku: [ʔa.k.u] _{PF} i.(t) *eltávolít, elvisz, levesz*
- 'al: [ʔal] _{PF} i.(t) *pazarol*
- 'ali'ä: [ʔa.'li.æ] _{PF} fn. *gallér/nyaklánc*
- 'ampi: [ʔam.p.i] _{PF} i.(t) *(meg)érint*
- 'ana: [ʔa.na] _{PF} fn. *inda*
- 'ango: [ʔa.ŋo] _{PF} mn. *halk* (hang)
- 'anla: [ʔan.l.a] _{PF} i.(t) *sóvárog* (valami után)
- 'are: [ʔa.ræ] _{PF} fn. *ponchó, köpeny, kendő*
- 'aw: [ʔaw] _{PF} szám *egy, 1*
- 'awkx: [ʔawk'] _{PF} fn. *szikla*(szírt)
- 'awlie: [ʔaw.'li.ɛ] _{PF} *hsz. egyszer* (a múltban)
- 'awlo: [ʔaw.lo] _{PF} *hsz. egyszer* (nem többször)
- 'awm: [ʔawm] _{PF} fn. *tábor*
- 'awnim: [ʔaw.nim] _{PF} i.(t) *elkerül* (összetétel ebből: 'awn marad és alim távol)
- 'awpo: [ʔaw.po] _{PF} nm. *egy személy* (általános alany)
- 'awsiteng: [ʔaw.si.'tɛŋ] _{PF} *hsz. együtt, közösen* (összetétel ebből: 'aw egy és teng megegyező)
- 'awstengyem: [ʔaw.stɛŋ.'j.ɛm] _{PF} i.(t) *összekapcsol, összeilleszt kettő vagy több dolgot* (ii) (összetétel ebből: 'awsiteng együtt és yem rak)
- 'awve: [ʔaw.vɛ] _{PF} mn. *első* (eredete: 'aw egy)
- 'ä: [ʔæʔ] _{PF} *gesz. Hoppá!*
- 'änsyem: [ʔæn.'sjɛm] _{PF} nm. *teljes, egész*
- 'äríp: [ʔæ.rɪp'] _{PF} i.(t) *mozgat, (meg)mozdít*
- 'e'al: [ʔɛ.'ʔal] _{PF} mn. *legrosszabb*
- 'e'in: [ʔɛ.'ʔin] _{PF} fn. *gubó, héj, hüvely* (növényé)
- 'e'insey: [ʔɛ.'ʔin.'sɛj] _{PF} fn. *flaska, "ivótök"* (összetétel ebből: 'e'in gubó és sey csésze)
- 'efu: [ʔɛ.f.u] _{PF} i.(t) *érez, érzékel*
- 'eko: [ʔɛ.k.o] _{PF} i.(t) *támad*
- 'ekong: [ʔɛ.koŋ] _{PF} fn. *ritmus, ütem*
- 'ekxin: [ʔɛ.'k'in] _{PF} mn. *szoros*
- 'ekxinum: [ʔɛ.'k'i.num] _{PF} fn. *szorosság, lazaság* (összetétel ebből: 'ekxin szoros és um laza)
- 'ekxinumpe: [ʔɛ.'k'i.num.pɛ] _{PF} *kérd. milyen szoros, milyen laza* (eredete: 'ekxinum szorosság, lazaság)
- 'em: [ʔɛm] _{PF} i.(t) *főz*
- 'emyu: [ʔɛm.ju] _{PF} fn. *szakács* (eredete: 'em főz)
- 'en: [ʔɛŋ] _{PF} fn. *tipp, találgatás, gyanú, megérzés*
- 'engeng: [ʔɛŋ.ɛŋ] _{PF} fn. *szint, emelet*
- 'en si: [ʔɛŋ 's.i] _{PF} i.(tn) *találgat* (eredete: 'en találgatás)
- 'eoio: [ʔɛ.o.i.o] _{PF} mn. *ünnepélyes*
- 'etnaw: [ʔɛt.naw] _{PF} fn. *váll*
- 'evan: [ʔɛ.van] _{PF} fn. *fiú* (köznap) (eredete: 'evangan fiú)
- 'eve: [ʔɛ.vɛ] _{PF} fn. *lány* (köznap) (eredete: 'evenge lány)
- 'eveng: [ʔɛ.vɛŋ] _{PF} fn. *gyermek*
- 'evangan: [ʔɛ.vɛ.ŋan] _{PF} fn. *fiú* (eredete: 'eveng gyerek)
- 'evenge: [ʔɛ.vɛ.ŋɛ] _{PF} fn. *lány* (eredete: 'eveng gyerek)
- 'evi: [ʔɛ.vi] _{PF} fn. *gyerkő(c)* (becéző forma 'eveng gyerek)
- 'ewan: [ʔɛ.wan] _{PF} mn. *fiatal*
- 'ewll: [ʔɛ.wll] _{PF} fn. *növény*
- 'ewrang: [ʔɛw.ran] _{PF} fn. *szövőszék*
- 'eylan: [ʔɛj.lan] _{PF} fn. *barát*
- 'eylanay: [ʔɛj.la.'naj] _{PF} fn. *ismerős* (leendő barát) (eredete: 'eylan barát)
- 'eyng: [ʔɛ.ŋ] _{PF} *ige felel, válaszol*
- 'eyt: [ʔɛjt'] _{PF} fn. *a 8-as jele* (nem az értéke!) (pl. telefonszámnál használható)
- 'i'a: [ʔi.'a] _{PF} i.(tn) *befejez, lezár* (a cselekvés eredményes)
- 'ia: [ʔi.'a] _{PF} i.(tn) *eltávolodik* (spirituális értelemben)
- 'ipu: [ʔi.pu] _{PF} mn. *humoros, vicces, mulattató*
- 'it: [ʔit'] _{PF} fn. *kevés* (kis mennyiség)
- 'itan: [ʔi.tan] _{JC,PF} fn. *fiúgyermek*
- 'ite: [ʔi.tɛ] _{JC,PF} fn. *lánygyermek*
- 'itetsyip: [ʔi.tɛ.'tsjɪp'] _{PF} fn. *kislány* (kedveskedő kifejezés) (eredete: 'ite lány)
- 'i'awn: [ʔi.'awn] _{PF} i.(tn) *marad*
- 'ihayu: [ʔi.'hɛ.ju] _{PF} fn. *spirál*
- 'in: [ʔi.m] _{PF} i.(tn) *elfoglalt, tevékeny*
- 'ip: [ʔi.p] _{PF} i.(tn) *eltűnik, elvész* (szem elől)
- 'llngo: [ʔll.ŋo] _{PF} fn. *csípő*
- 'o': [ʔoʔ] _{PF} mn. *mókás, izgalmas*
- 'ok: [ʔok'] _{PF} fn. *emlék, emlékezés*
- 'okrol: [ʔok.'rol] _{PF} fn. *történelem* (ősi) (eredete: 'ok emlék és rol énekel)

'okvur: [ʔok.vur] *PF* fn. történelem (nem ősi)
(összetétel ebből: 'ok emlék és vur történet)
'om: [ʔom] *PF* mn. lila
'ompin: [ʔom.pin] *PF* fn. lila szín (eredete: 'om
lila)
'on: [ʔon] *PF* fn. alak, forma
'ong: [ʔ·oŋ] *PF* ige kinyílik, kivirágzik
'ongokx: [ʔ·o.ŋ·ok'] *PF* i.(tn) születik (összeté-
tel ebből: 'ong kinyílik és nokx szül)
'ongop: [ʔo.ŋ·op'] *PF* i.(t) tervez (összetétel
ebből: 'on alak, forma és ngop alkot)
'ongopyu: [ʔo.ŋop.ju] *PF* fn. tervező (eredete:
'ongop tervez)
'opin: [ʔo.pin] *PF* fn. szín
'ora: [ʔo.ra] *PF* fn. tó

'oratsyip: [ʔo.ra.ʔsɨp] *PF* fn. kis tó, medence
(eredete: 'ora tó)
'otxang: [ʔo.'t'aŋ] *PF* fn. hangszer (általános)
'rrko: [ʔ·r.k·o] *PF* i.(tn) gurul
'rrpxom: [ʔr.p'om] *PF* fn. mennydörgés
'u: [ʔu] *PF* fn. dolog (valami)
'ul: [ʔ·ul] *PF* i.(tn) nővel
'umtsa: [ʔum.tsa] *PF* fn. gyógyszer, orvosság
'uo: [ʔu.o] *PF* nm. valami
'upe: [ʔu.pɛ] *PF* kérd. mi? mit? micsoda?
micsodát? (összetétel ebből: 'u dolog és pe
kérdőszó)
'upxare: [ʔu.'p'a.rɛ] *PF* fn. üzenet
'ur: [ʔur] *PF* fn. látvány, kinézet, megjelenés

A

a: [a] *PF, LN* part. aki, amely(ik) (határozói mellék-
mondát kötőszava)
akrrmaw: [a.'kr.maw] *PF* ksz. utána (időben)
másik alakja: mawkrra (összetétel ebből:
krr idő and maw után)
akrrta: [a.'kr.ta] *PF* ksz. ... óta (időben) másik
alakja: takrra (összetétel ebből: krr idő and
ta ... -tól)
akum: [a.'kum] *PF* ksz. hogy (ennek eredmény-
eként) (eredete: kum eredmény) az ered-
ményt követi, pl. 'Poe yawne slolu oer
akum, niftxan lu sevin' (Beleszerettem, mert
hogy olyan gyönyörű volt.); lásd még 'kuma'
alaksi: [a.'lak.si] *PF* mn. kész, felkészült
alim: [a.'lim] *PF* hsz. messze, távol (eredete: lim
messze van)
alo: [a.'lo] *PF* fn. eset, alkalom, ismételten elő-
forduló cselekvések egyike
alu: [a.'lu] *PF* ksz. azaz hogy, más szóval (eredete:
a a melléknévjelző és lu van) (toldalékok-
hoz)
alunta: [a.'lun.ta] *PF* ksz. (azért) mert
am'a: [am.'ʔa] *PF* fn. kétség
am'ake: [am.'ʔa.kɛ] *PF* mn. biztos, magabiztos
(összetétel ebből: am'a kétség és ke nem)
am'aluke: [am.'ʔa.lu.kɛ] *PF* hsz. kétség nélküli
(eredete: am'ake biztos, magabiztos)
apxa: [a.'p'a] *PF* mn. nagy n.e.

asim: [a.'sim] *PF* hsz. közelben, karnyújtásnyira
(eredete: sim közel van)
atan: [a.'tan] *JC* fn. fény
atanvi: [a.'tan.vi] *PF* fn. fénysugár (eredete:
atan fény)
atanzaw: [a.'tan.zaw] *PF* fn. elágazó villám (ere-
dete: atan fény és swizaw nyíl)
atxar: [a.'t'ar] *PF* mn. élő állat szagára emlékez-
tető (pl. ivóhely közelében)
atxkxe: [at'.k'ɛ] *PF* fn. föld, terület
atxkxerel: [at'.k'ɛ.rɛl] *PF* fn. térkép (összetétel
ebből: atxkxe föld és rel kép)
au: [a.'u] *JC* fn. dob (bőrből készült)
au: [a.'u] *LA* gesz. felkiáltás
aungia: [a.'u.ŋi.a] *PF* fn. (elő)jel, ómen
awnga: [aw.'ŋa] *PF* nm. mi (eredete: ayoeng
mi)
ayfo: [aj.'fo] or [a.j.'fo] *PF* nm. ők sokan (eredete:
po ő)
aylaru: [aj.'la.ru] *PF* nm. a többieknek (az öss-
zevonás elemei: ay+lahe+ru)
aynga: [aj.'ŋa] *PF* nm. ti sokan (eredete: nga te)
ayoe: [aj.'o.ɛ] *PF* nm. mi (kizáró) (eredete: oe
én) én ővelük (én és ők többen)
ayoeng: [aj.'wɛŋ] *PF* nm. mi (beleértő) (eredete:
oe én) (ayoenga- szótó a told.-okhoz) én
veletek (én és ti többen)
ayu: [a.'ju] *PF* fn. dolgok (eredete: 'u dolog) (so-
sem többesszámú u)

E

- eampin:** [ˈɛ.am.pin] *PF* fn. *kék/zöld szín* (eredete: **ean** *kék, zöld*)
- ean:** [ˈɛ.an] *PF* mn. *kék, zöld*
- ekxan:** [ɛ.ˈkʰan] *PF* fn. *barikád, akadály*
- ekxtxu:** [ɛkʰ.ˈtʰu] *PF* mn. *durva*
- eltu:** [ˈɛl.tu] *PF* fn. *agy*
- eltu lefngap:** [ˈɛl.tu lɛ.ˈfɲapʰ] *P_{TT}* fn. *számítógép* ('fém agy') (összetétel ebből: **eltu** *agy* és **le-fngap** *fém*)
- eltu títxen si:** [ˈɛl.tur tɪ.ˈtʰɛn s-i] *PF* i.(tn.) *érdemes(nek lenni)* (eredete: **eltu-r** *agy* (kötőmód) és **títxen** *felébresztés*)
- eltu si:** [ˈɛl.tu s-i] *PF* i.(tn) *figyel* (eredete: **eltu** *agy*)
- emkä:** [ɛm.ˈk.æ] *PF* i.(t) *átmegy* (eredete: **em-za'u** *kiáll, átmegy* és **kä** *megy*)
- emrey:** [ɛm.ˈr.ɛj] *PF* i.(tn) *túlél*
- emza'u:** [ɛm.ˈz.a.ʔ.u] *PF* i.(t) *kiáll, sikerrel vesz* (*próbát*) (összetétel ebből: **za'u** *jön*)
- eo-:** [ˈɛ.o] *PF* told. *előtt(e),elől*
- ep'ang:** [ɛp.ˈʔaŋ] *PF* mn. *összetett*
- epxang:** [ɛ.ˈp'aŋ] *PF* fn. *kőedény, mérges rovar tárolására*
- etríp:** [ˈɛt.rɪpʰ] *PF* mn. *előnyös, kedvező*
- ewktswo:** [ˈɛwk.t̩swo] *PF* fn. *ízlelés* (eredete: **ewku** *ízlel*)
- ewku:** [ˈɛw.k.u] *PF* *ewku* i.(t) *érez* (ízt!)
- eyawr:** [ɛ.ˈjawɾ] *PF* mn. *helyes, jó* (*válasz*)
- eyawrfya:** [ɛ.ˈjawɾ.fya] *PF* fn. *a megfelelő mód, valaminek a mikéntje* (eredete: **eyawr** *helyes* és **fya'o** *mód*)
- eyk:** [ˈɛjkʰ] *JC,PF* i.(t) *vezet*
- eyktan:** [ˈɛjk.tan] *JC* fn. *vezető, főnök* (eredete: **eyk** *vezet*)
- eyktanay:** [ɛjk.ta.ˈnaɲ] *JC,PF* fn. *111helyettes, megbízott, leendő vezető* (eredete: **eyktan** *vezető*)
- eykyu:** [ˈɛjk.ju] *PF* fn. *vezető* (*ideiglenesen, kisebb csoporté pl. vadászoké*) (eredete: **eyk** *vezet*)

F

- fa-:** [fa] *PF* told. *-val/-vel/által* (*eszközhatározó*)
- fahew:** [fa.ˈhɛw] *PF* fn. *szag*
- faoi:** [ˈfa.o.i] *PF* mn. *sima*
- fayluta:** [faj.ˈlu.ta] *PF* fn. *ezek a szavak* (az összevonás elemei **fay+li'u-t a**, *patientive case*)
- fäkä:** [fæ.ˈk.æ] *PF* i.(tn) *felmegy, felszáll* (összetétel ebből: **fäpa** *tető* és **kä** *megy*)
- fäpa:** [ˈfæ.pa] *PF* fn. *tető, csúcs*
- fäza'u:** [fæ.ˈz.a.ʔ.u] *PF* i.(tn) *feljön, felszáll* (összetétel ebből: **fäpa** *tető* és **za'u** *jön*)
- fe':** [fɛʔ] *PF* mn. *rossz* n.e.
- fe'lup:** [ˈfɛ.lupʰ] *PF* mn. *giccses* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **lupra** *stílus*)
- fe'ran:** [ˈfɛʔ.ran] *PF* fn. *rossz természet, valami rosszul kitervelt vagy eredendően hibás* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **ran** *belső tulajdonság*)
- fe'ranvi:** [ˈfɛʔ.ran.vi] *PF* fn. *hiba, deformáltság, folt, rossz tulajdonság* (eredete: **fe'ran** *rossz természet, eredendően hibás*)
- fe'ul:** [ˈfɛ.ʔ.ul] *PF* i.(tn) *rosszabbodik* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **ul** *inkább*)
- fekem:** [fɛ.kɛm] *PF* fn. *baleset* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **kem** *tett*)
- fekum:** [ˈfɛ.kum] *PF* fn. *hátrány* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **kum** *eredmény*)
- fekumnga':** [ˈfɛ.kum.ŋaʔ] *PF* mn. *hátrányos* (eredete: **fekum** *hátrány*)
- few-:** [fɛw] *PF* told. *keresztül, át az ellenkező oldalra*
- fewi:** [ˈfɛ.w-i] *PF* i.(t) *üldöz, hajszol*
- fewtusok:** [ˈfɛw.tu.sokʰ] *PF* mn. *ellentézkező, az ellenkező oldalon* (eredete: **few-át**)(Hétköznapi szóhasználatban (**few.ʰsok**))
- fi'u:** [fi.ˈʔu] *PF* mut.n. *ez (a dolog)* (eredete: **'u** *dolog*)
- fi'fya:** [fi.ˈfja] *PF* mut.n. *így, ilyen módon* (eredete: **fya'o** *mód*)
- fikem:** [fi.ˈkɛm] *PF* mut.n. *ez (a tett/cselekvés)* (eredete: **kem** *cselekvés, tett*)
- fipo:** [ˈfi.po] *PF* mut.n. *ő, ez a személy* (eredete: **po** *ő*)
- fitrr:** [fi.ˈtɾ] *PF* hsz. *ma* (eredete: **trr** *nap*)
- fitsap:** [fi.ˈtsapʰ] *PF* hsz. *egymást* (összetétel ebből: **fipo** *ezt (a személyt)* és **tsapo** *azt (a személyt)*)
- fitseng(e):** [fi.ˈtsɛŋ(ɛ)] *PF* mut.n., fn. *itt, ez(en) a hely(en)* (eredete: **tseng** *hely*)

- fitxan:** [fi.'t'an] _{PF} *hsz. ennyire, ilyen mértékben* (eredete: **txan sok**)
- fitxon:** [fi.'t'on] _{PF} *hsz., fn. ma este* (eredete: **tx-on este**)
- fkan:** [fk'an] _{PF} *i.(tn) olyan érzés/szagú/ízű/ mint... , úgy néz ki/hangzik mint...*
- fkarut:** ['fk'a.r.ut'] _{PF} *ige hámoz*
- fkay:** [fkaj] _{PF} *mn. utálatos*
- fkew:** [fkɛw] _{PF} *mn. hatalmas, tekintélyes*
- fkeytok:** ['fkej.t.ok'] _{PF} *i.(tn) létezik* (eredete: **kifkeyti tok van a világon**)
- fkip-:** [fkɪp'] _{PF} *told. fent között(e)*
- fko:** [fko] _{PF} *nm. valaki, ő(k) (határozatlan alany, egyesszámban értendő)*
- fkxake:** ['fk'.a.k.ɛ] _{PF} *ige viszket*
- fkxen:** [fk'ɛn] _{PF} *fn. zöldség (mint étel)*
- fkxile:** ['fk'i.lɛ] _{PF} *fn. mellkast takaró nyaklánc*
- flawkx:** [flawk'] _{PF} *fn. bőr (anyag)*
- flawm:** [flawm] _{PF} *fn. arc, orca*
- flä:** [fl.æ] _{PF} *i.(tn) sikerrel jár, sikerül*
- flew:** [flɛw] _{PF} *fn. torok*
- flì:** [flɪ] _{PF} *mn. vékony n.e.*
- flinutx:** [flɪ.'nut'] _{PF} *fn. vastagság* (összetétel ebből: **flì vékony** és **nutx vastag**)
- flrr:** [flɪr] _{PF} *mn. gyengéd, kedves, lágy (személy vagy dolog)*
- fmal:** [fm'al] _{PF} *i.(t) fenntart*
- fmawn:** [fmawn] _{PF} *fn. hír, újság*
- fmawnta:** [fmawnta] _{PF} *fn. azok a hírek (az összevonás elemei **fmawn-it a**)*
- fmetok:** ['fm.ɛ.t.ok'] _{PF} *i.(t) tesztel, próbára tesz*
- fmi:** [fm'i] _{PF} *i.(tm) (meg)próbál, megkísérel* (kötőmóddal)
- fmokx:** [fmok'] _{PF} *fn. féltékenység, irigység*
- fnan:** [fn'an] _{PF} *i.(t) jó valamiben*
- fnawe':** [fna.'we?] _{PF} *mn. gyáva*
- fnawe'tu:** [fna.'we?.tu] _{PF} *fn. gyáva* (eredete: **fnawe' gyáva**)
- fnel:** [fnɛl] _{PF} *fn. fajta*
- fnepe:** [fnɛ.pɛ] _{PF} *kérd. miféle? másik alakja: pefnel*
- fnetxum:** [fnɛ.'t'um] _{PF} *fn. allergén* (eredete: **txum méreg**); **Pl.: Oeri lu swoa fnetxum.**
- fngap:** [fŋap'] _{PF} *fn. fém*
- fngä':** [fŋ.æ?] _{PF} *i.(tn) könnyít magán; WC-zik*
- fngä'tseng:** [fŋ.æ?.tsɛŋ] _{PF} *fn. mosdó, WC (a Földön)* (összetétel ebből: **fngä' könnyít magán** és **tseng hely**)
- fngo':** [fŋ.ɔ?] _{PF} *i.(t) kíván, követel*
- fnu:** [fn'u] _{PF} *i.(tn) lehalkít, elcsendesül*
- fo:** [fo] _{PF} *nm. űk sokan* (eredete: **ay+ törölt többes számú gyengítő morféma és po ő**)
- fpak:** [fp.ak'] _{PF} *ige abbahagy, felfüggeszt (a cselekvés folytatódni fog)*
- fpe':** [fp.ɛ'] _{PF} *i.(t) (el)küld*
- fpeio:** [fpɛ.'i.ɔ] _{PF} *fn. kihívás (ünnepélyes)*
- fpi+:** [fpi] _{PF} *told. (azért), hogy; valaminek az érdekében*
- fpil:** [fp.il] _{PF} *i.(t) gondol(kodik)*
- fpilfya:** ['fpil.fja] _{PF} *fn. gondolkodásmód* (összetétel ebből: **fpil gondol** és **fya'o mód**)
- fpom:** [fpom] _{PF} *fn. béke, jólét*
- fpomron:** [fpom.'ron] _{PF} *fn. 111egészség vagy jólét (szellemi)* (eredete: **fpom jólét** és **ronsem elme**) **cs.sz.**
- fpomronga':** [fpom.'ro.ŋa?] _{PF} *mn. egészséges (szellemileg)* (összetétel ebből: **fpom jólét** és **ronsem elme**) **n.e.**
- fpomtókx:** [fpom.'tok'] _{PF} *fn. egészség (fizikai)* (összetétel ebből: **fpom jólét** és **tokx test**) **cs.sz.**
- fpomtókxnga':** [fpom.'tok'.ŋa?] _{PF} *mn. egészséges (fizikailag)* (összetétel ebből: **fpom jólét** és **tokx test**) **n.e.**
- fpxäkim:** ['fp'.æ.k.im] _{PF} *i.(tn) belép*
- fra'u:** [fra.'u] _{PF} *fn. minden* (eredete: **'u dolog**)
- frafya:** [fra.fja] _{PF} *hsz. mindenhogy* (összetétel ebből: **fra'u minden** és **fya'o út**)
- frakrr:** ['fra.kɪ] _{PF} *hsz. mindig* (eredete: **krr idő**)
- fralo:** ['fra.lo] _{PF} *hsz. minden alkalommal, minden esetben, minden időben* (eredete: **alo idő**)
- frapo:** [fra.po] _{PF} *nm. mindenki* (eredete: **po ő**)
- frato:** [fra.to] _{PF} *felsőfok jele , leg- mindennél olyanabb* (toldalékként viselkedik)
- fratrr:** [fra.'tr] _{PF} *hsz. naponta, minden nap* (eredete: **trr nap**)
- fratseng:** [fra.'tsɛŋ] _{PF} *hsz. mindenütt, mindenhol* (eredete: **tseng hely**)
- fratxon:** [fra.'t'on] _{PF} *hsz. minden éjjel* (eredete: **txon éj**)
- frawzo:** [fraw.'zo] _{PF} *gesz. Minden rendben, minden OK* (eredete: **fra'u minden** és **zo jól lenni**)
- frîp:** [fr.'ɪp'] _{PF} *i.(t) harap*
- frifen:** ['frɪ.fɛn] _{PF} *i.(t) (meg)látogat*
- frrtu:** ['frɪ.tu] _{PF} *fn. vendég*
- fta:** [fta] _{PF} *fn. csomó*
- ftang:** [ft.aŋ] _{PF} *i.(tnm) befejez, abbahagy*

- fta si:** [fta s:i] _{PF} i.(tn) *csomóz (eredete: fta csomó)*
- ftawnemkrr:** [ftaw. 'nɛm.kɾ] _{PF} fn. *múlt (összetétel ebből: ft«awn»em elhalad (vmi. mellett) (befejezett melléknévi igenévi alak) és krr idő)*
- ftär:** [ftær] _{PF} mn. *bal (bal oldali)*
- ftärpa:** [ftær.pa] _{PF} fn. *bal oldal (összetétel ebből: ftär bal és pa'o oldal)*
- fte:** [ftɛ] _{PF} ksz. *a célból/azért, hogy (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)*
- fteke:** [ftɛ.kɛ] _{PF} ksz. *hogy nehog, különben (összetétel ebből: fte a célból/azért, hogy és ke nem (valami tagadása)) (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)*
- ftem:** [ft·ɛm] _{PF} i.(t) *elhalad (vmi. mellett)*
- ftia:** [ft·i. 'a] _{PF} i.(t) *megfigyel, szemügyre vesz, tanulmányoz*
- ftu-:** [ftu] _{PF} esz. *felől, irányából*
- ftue:** [ftu.ɛ] _{PF} mn. *könnyű, egyszerű*
- ftumfa-:** [ftum.fa] _{PF} told. *ki(-felé), belülről (eredete: mifa belül)*
- ftxavang:** [ft' a.vaŋ] _{PF} mn. *szenvedélyes*
- ftxey:** [ft'·ɛj] _{PF} i.(t) *választ*
- ftxey:** [ft'ɛj] _{PF} ksz. *(-e)... vagy nem, (-e)... vagy sem*
- ftxi:** [ft' i] _{PF} fn. *nyelv (testrész)*
- ftxilor:** [ft' i. lɔɾ] _{PF} mn. *finom, jó ízű (összetétel ebből: ftxi nyelv és lor szép)*
- ftxivä':** [ft' i. væʔ] _{PF} mn. *rossz ízű (összetétel ebből: ftxi nyelv és vä' kellemetlen)*
- ftxozä:** [ft' o. 'zæ] _{PF} fn. *ünnep(ség)*
- ftxozä si:** [ft' o. 'zæ s:i] _{PF} i.(tn) *ünnepel (eredete: ftxozä ünneplés)*
- ftxulì'u:** [ft' u. 'li.ʔu] _{PF} i.(tn) *szónokol, beszédet mond (összetétel ebből: täftxu szó és li'u szó)*
- ftxulì'u yu:** [ft' u. 'li.ʔu.ju] _{PF} fn. *szónok, (nyilvános) beszélő (eredete: ftxulì'u szónokol, beszédet mond)*
- fu:** [fu] _{PF} ksz. *vagy (kötőszó)*
- fuke:** [fu. 'kɛ] _{PF} ksz. *vagy nem (összetétel ebből: fu vagy és ke nem)*
- fula:** [fu.la] _{PF} ksz. *azt, hogy (alárendelt tagmondatot jelez) (összetétel ebből: fi'ul ez (jelölt alany eset) és a vonatkozó tagmondatot jelez)*
- furia:** [fu.ri.a] _{PF} nm., alár. *annak, hogy (alárendelő mellékmondat kötőszava) (összetétel ebből: fi'uri ez (topikális) és a határozói mellékmondat kötőszava)*
- futa:** [fu.ta] _{PF} nm., alár. *azt, hogy (alárendelő mellékmondat kötőszava) (összetétel ebből: fi'u-t ez-t (tárgyeset) és a határozói mellékmondat kötőszava)*
- fwa:** [fwa] _{PF} nm., alár. *az, hogy (alárendelő mellékmondat kötőszava) (összetétel ebből: fi'u ez (alanyeset) és a határozói mellékmondat kötőszava)*
- fwang:** [fwaŋ] _{PF} mn. *ízletes, pompás, bőséges*
- fwefwi:** [fw·ɛ.fw·i] _{PF} i.(tn) *fütyül*
- fwel:** [fwɛl] _{PF} mn. *törött*
- fwem:** [fwɛm] _{PF} mn. *tompa, életlen*
- fwep:** [fwɛp'] _{PF} fn. *por (felületen)*
- fwew:** [fw·ɛw] _{PF} i.(t) *keres*
- fwi:** [fw·i] _{PF} i.(tn) *csúszik, siklik*
- fwopx:** [fwop'] _{PF} fn. *por (a levegőben) (eredete: fwep por és pìwopx felhő)*
- fya'o:** [fja.ʔo] _{PF} fn. *ösvény, út, mód*
- fyan:** [fjan] _{PF} fn. *mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit*
- fyanji:** [fjan.ji] _{PF} fn. *polc (összetétel ebből: fyan mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit és yi szint)*
- fyanjo:** [fjan.jo] _{PF} fn. *asztal (összetétel ebből: fyan mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit és yo felszín) Megjegyzés: köznapi szóhasználatban yo is lehet fyanjo helyett*
- fyape:** [fja.pɛ] _{PF} kérd. *hogy(an)?* másik alakja: **pefya**
- fyawintxu:** [fja.w.m.'t'·u] _{PF} i.(tn) *vezet, utat mutat (összetétel ebből: fya'o út, irány és wintxu mutat)*
- fyel:** [fy·ɛl] _{PF} i.(t) *lepecsétel, hozzáférhetetlenné tesz*
- fyep:** [fj·ɛp'] _{PF} i.(t) *(meg)fog, kézben tart, markol*
- fyeyn:** [fjɛjn] _{PF} mn. *érett, fejlett, felnőtt*
- fyeyntu:** [fjɛjn.tu] _{PF} fn. *felnőtt személy (eredete: fyeyn érett, fejlett)*
- fyin:** [fjin] _{PF} mn. *egyszerű*
- fyinép'ang:** [fjin.ɛp.'ʔaŋ] _{PF} fn. *összetettség foka (összetétel ebből: fyin egyszerű és ep'ang összetett)*
- fyinép'angpe:** [fjin.ɛp.'ʔaŋ.pɛ] _{PF} kérd. *menyire összetett? (eredete: fyinép'ang összetettség foka) másik alakja pefyinép'ang*
- fyole:** [fjo.lɛ] _{PF} mn. *fenséges, magasztos, a tökéletesnél is jobb*

fyolup: [ˈfjo.lupˀ] *PF* mn. *rendkívüli, kitűnő, fenséges stílusú* (összetétel ebből: **fyole**)

fenséges és lupra stílus)

H

ha: [ha] *PF* ksz. *úgy, akkor, abban az esetben*

ha': [h·aʔ] *PF* i.(tn) *illik, megfelel, kiegészít, illeszkedik, természeténél fogva erősít*

ha'ngir: [haʔ.ˈŋir] *PF* fn. *délután*

hahaw: [ˈh·a.h·aw] *PF* i.(tn) *alszik*

ham: [ham] *PF* mn. *előző (korábbi)*

hamalo: [ha.ˈma.lo] *PF* hsz. *múltkor* (összetétel ebből: **ham** *előző* és **alo** *idő*)

hangham: [ˈh·aŋ.h·am] *PF* i.(tn) *nevet, kacag*

hangvur: [ˈhaŋ.vur] *PF* fn. *vicc, mulatságos történet* (összetétel ebből: **hangham** *nevet* és **vur** *történet*)

hapxi: [ha.ˈp'i] *PF* fn. *rész*

hapxitu: [ha.ˈp'i.tu] *PF* fn. *(csoport)tag* (eredete: **hapxi** *rész*)

hasey: [ha.ˈsej] *PF* mn. *kész, befejezett*

hasey si: [ha.ˈsej ˈs·i] *PF* i.(tn) *befejez, elvégez* (eredete: **hasey** *kész, befejezett*)

hawl: [h·awl] *PF* i.(t) *készül(ődik)*

hawmpam: [ˈhawm.pam] *PF* fn. *zaj, szükségtelen hang* (eredete: **hawng** *túlzás* és **pam** *hang*)

hawng: [hawŋ] *PF* fn. *(kötött morféma) túlzás*

hawngkrr: [ˈhawŋ.kɾ] *PF* hsz. *későn* (összetétel ebből: **hawng** *túlzás* és **krr** *idő*)

hawntsyoxx: [hawŋ.ˈtsjok'] *PF* fn. *kesztyű* (összetétel ebből: **hawnu** *véd, óv* és **tsyoxx** *kéz*)

hawnu: [ˈh·aw.n·u] *PF* i.(t) *(meg)véd, (meg)óv*

hawnven: [hawŋ.ˈvɛŋ] *PF* fn. *cipő* (összetétel ebből: **hawnu** *véd, óv* és **venu** *lábfej*)

hawre': [haw.ˈrɛʔ] *PF* fn. *kalap* (összetétel ebből: **hawnu** *véd, óv* és **re'o** *fej*)

hawtsyip: [ˈhaw.ˈtsjipˀ] *PF* fn. *szunyókálás* (eredete: **hahaw** *alszik*)

hay: [haj] *PF* mn. *következő*

hayalo: [ha.ˈja.lo] *PF* hsz. *legközelebb* (összetétel ebből: **hay** *következő* és **alo** *idő*)

hän: [hæn] *PF* fn. *háló*

hefi: [ˈh·ɛ.f·i] *PF* i.(t) *érez (szagot!)*

hefitswo: [ˈhɛ.fi.ˈtswo] *PF* fn. *szaglás* (eredete: **hefi** *szagol*)

hek: [h·ɛkˀ] *PF* i.(tn) *furcsának, különösnek, idegennek, váratlannak lenni*

hena: [ˈh·ɛ.n·a] *PF* i.(t) *hord, visz*

hermeyp: [hɛɾ.ˈmejpˀ] *PF* fn. *hőzárpor* (eredete: **herwi** *hó* és **meyp** *gyenge*)

hertxayo: [ˈhɛɾ.tˈa.jo] *PF* fn. *hómező* (eredete: **herwi** *hó* és **txayo** *mező*)

herwi: [ˈhɛɾ.wi] *PF* fn. *hó*

herwiva: [ˈhɛɾ.wi.va] *PF* fn. *hópehely* (eredete: **herwi** *hó* és **ilva** *pehely*)

hewne: [ˈhɛw.nɛ] *PF* mn. *puha (tárgy)*

heyn: [h·ɛjn] *PF* i.(tn) *ül*

heyr: [hɛjɾ] *PF* fn. *mellkas*

hifwo: [ˈh·i.fw·o] *PF* i.(tn) *menekül, szökik*

hiup: [ˈhi·upˀ] *PF* i.(t), i.(tn) *köp*

hiyik: [ˈhi.jikˀ] *PF* mn. *különös, furcsa*

hi'ang: [hi.ˈʔaŋ] *PF* fn. *rovar* (összetétel ebből: **hi'i** *kis* és **ioang** *állat*)

hi'i: [hi.ˈʔi] *PF* mn. *kicsi, apró, parányi*

hikrr: [ˈhi.kɾ] *PF* fn. *másodperc, nagyon rövid idő* (összetétel ebből: **hi'i** *kis* és **krr** *idő*)

him: [him] *PF* mn. *kevés, csekély*

himpxi: [him.ˈp'i] *PF* fn. *kisebbség, kis rész*

himtxampe: [him.ˈt'am.pɛ] *PF* kérd. *mennyi? másik alakja: pìmtxan*

himtxan: [him.ˈt'an] *PF* fn. *összeg, mennyiség* (összetétel ebből: **him** *kevés* és **txan** *sok*)

himtxew: [him.ˈt'ɛw] *PF* fn. *minimum* (összetétel ebből: **him** *kevés* és **txew** *határ*)

himtxewvay: [him.ˈt'ɛw.va] *PF* hsz. *minimálisan, legalább* (eredete: **himtxew** *minimum*)

hino: [hi.ˈno] *PF* mn. *finom, részletes, precíz, bizonyult (dolog)*

hipey: [ˈhi.p·ɛj] *PF* i.(tn) *tétovázik, habozik* (eredete: **hi'i** *kis* és **pey** *várni*)

hitxoa: [hi.ˈt'o.a] *PF* gesz. *Elnézést!* (eredete: **hi'i** *kis* és **txoa** *megbocsájtás*)

hoan: [ˈho.an] *PF* fn. *kényelem*

hoet: [ˈho.ɛtˀ] *PF* mn. *hatalmas, terjedelmes, kiterjedt*

hol: [hol] *PF* mn. *néhány, kevés*

holpxay: [hol.ˈp'aj] *PF* fn. *szám* (összetétel ebből: **hol** *kevés* és **pxay** *sok*)

holpxaype: [hol.ˈp'aj.pɛ] *PF* kérd. *hány darab?* (összetétel ebből: **holpxay** *szám* és **pe** *kérdőszó képző*)

hona: [ˈho.na] *PF* mn. *kedves, imádnivaló, cuki*

hrrap: [ˈhr̩.ap̩] PF fn. *veszély*
hu-: [hu] PF esz. -val/-vel (társhatározó)
hufwa: [hu.ˈfwa] PF ksz. *bár, ugyanakkor, ám-bátor*
hufwe: [hu.ˈfwɛ] PF fn. *szél (szellő)*

I

í'en: [iʔ.ɛn] JC fn. *húros hangszer*
ikut: [i.kut̩] PF fn. *hús aprításához használt rúd*
il: [i.l] PF i.(tn) *hajlik*
inan: [i.ˈn.an] PF i.(t) *olvas (e.g. az erdőt), érzékelés útján tudást szerez valamiről (a hangsúly az első szótagra kerül, ha infixet kap)*
inanfya: [i.ˈnan.fja] PF fn. *érzék (érezékelés) (összetétel ebből: inan olvas, érzékelés útján tudást szerez és fya'o út, mód)*
ingyen: [iŋ.jɛn] PF fn. *titkozatosság vagy értetlenség érzése*
ingyenga': [iŋ.jɛ.ŋaʔ] PF mn. *titkzatos, rejtélyes (eredete: ingyen titkozatosság érzése)*
ingyentsim: [iŋ.jɛn.tsim] PF fn. *rejtély, talány,*

K

ka-: [ka] PF told. *túl(ra), át(al)*
kakpam: [kak.ˈpam] PF mn. *süket (eredete: pam hang)*
kakrel: [kak.ˈrɛl] PF mn. *vak (eredete: rel kép)*
kalin: [ka.ˈlin] PF mn. *édes (íz)*
kaltxi: [kal.ˈtʰi] PF gesz. *szia!, üdvözzöllek! (találkozásakor)*
kaltxi si: [kal.ˈtʰi ˈs-i] PF ige *köszön(t), üdvözöl (eredete: kaltxi hellő)*
kam-: [kam] PF told. *...előtt (időben)*
kame: [ˈk.a.m.ɛ] PF i.(t) *(bele)lát (spirituális értelemben), lény(eg)ében megért/felismer, 'grockol'*
kan: [k.an] PF i.(tm), i.(t) *(meg)céloz*
kan'in: [ˈk.an.ʔ.in] PF i.(t) *koncentrál valamire, specializálódik, különösen érdeklődik (összetétel ebből: kan elfoglalt és 'in be busy)*
kanfpil: [ˈk.an.fp̩.il] PF i.(tn) *összpontosít, koncentrál (összetétel ebből: kan cél és fpil gondol)*
kangay: [ka.ˈŋaj] PF mn. *érvényes (rokonértelmű a nagy-jal igaz)*
kangay si: [ka.ˈŋaj s-i] PF i.(tn) *érvényesít, me-*

hufwetsyip: [hu.ˈfwɛ.t̩sɟip̩] PF fn. *szellő, enyhe szél (eredete: hufwe szél)*
hultstxem: [h.ul.ˈt̩st̩.ɛm] PF i.(t) *akadályoz*
hum: [h.um] PF i.(tn) *elmegy, elhagy*
huru: [ˈhu.ru] PF fn. *főzőedény*

rejtvény, titkozatosság (összetétel ebből: ingyen titkozatosság érzése és tsim forrás)
ingyentsyip: [iŋ.jɛn.t̩sɟip̩] PF fn. *trükk, bűvészmutatvány, ügyes/speciális módszer (eredete: ingyen titkozatosság érzése)*
io-: [i.o] PF told. *fent, felül, felett*
ioang: [i.ˈo.aŋ] PF fn. *állat, vadállat*
ioi: [i.ˈo.i] PF fn. *dísz, vagy ünnepi felszerelés/ruházat (része)*
ioi si: [i.ˈo.i s-i] PF i.(tn) *díszít (eredete: ioi dísz)*
ionar: [i.o.naɾ] PF fn. *sikoll-lovagló napellenző / rostély (a szem fölött viselik)*
irayo: [i.ˈra.jo] JC fn., gesz. *köszönet, köszönöm!*
irayo si: [i.ˈra.jo ˈs-i] PF i.(tn) *megköszön (eredete: irayo köszönet)*

gerősít (eredete: kangay érvényes)
kanom: [ˈk.a.n.om] PF i.(t) *megszerez, kap*
kanu: [ˈka.nu] PF mn. *eszes, okos, értelmes cs.sz.*
kar: [k.aɾ] PF i.(t) *tanít*
karyu: [ˈkaɾ.ju] PF fn. *tanító (eredete: kar tanít)*
karyunay: [kaɾ.ju.ˈnaj] PF fn. *leendő tanár (eredete: karyu tanár)*
kato: [ˈka.to] PF fn. *ritmus*
kavuk: [ka.ˈvuk̩] PF fn. *hűtlenség, árulás*
kavuk si: [ka.ˈvuk̩ ˈs-i] PF i.(tn) *elárul, háttámad (eredete: kavuk árulás)*
kaw'it: [kaw.ˈit̩] PF hsz. *egyáltalán, egyáltalán nem (lásd ke...kaw'it egyáltalán nem kifejezésekben) (összetétel ebből: ke 'aw nem és 'it kevés)*
kawkr: [ˈkaw.kr̩] PF hsz. *soha (összetétel ebből: ke 'aw nem és krr idő)*
kawng: [kawŋ] PF mn. *rossz, gonosz*
kawnglan: [ˈkawŋ.lan] PF mn. *gonosz, rosszulindulatú (összetétel ebből: kawng rossz, gonosz és txe'lan szív)*
kawngsar: [ˈkawŋ.s.aɾ] PF i.(t) *kihasztnál*
kawtseng: [ˈkaw.t̩sɛŋ] PF hsz. *sehol (összetétel*

- ebből: **ke 'aw** egy se és **tseng** hely)
- kawtu**: [kaw.tu] _{PF} nm. *senki* (összetétel ebből: **ke 'aw** nem és **tute** személy)
- kay-**: [kaj] _{PF} told. *mostantól (a jövőben)*
- kaym**: [kajm] _{PF} fn. *este (alkonyat előtt), késő délután*
- kä**: [k.æ] _{PF} i.(tn) *megy*
- kä'äríp**: [kæ.'ʔ.æ.r.ɪp] _{PF} i.(t) *tol, lök, taszít* (összetétel ebből: **kä** megy és **'äríp** mozgató (meg)mozdít)
- kämakto**: [kæ.'m.ak.t.o] _{PF} ige *kilovagol* (összetétel ebből: **kä** megy és **makto** lovagol, megül)
- käpxì**: [kæ.'p'ɪ] _{PF} fn. *hátsó (fél vagy rész)* (összetétel ebből: **kä** megy és **hapxì** rész)
- käsatseng**: [kæ.'sa.tɕɛŋ] _{PF} hsz. *odakint* (összetétel ebből: **kä** megy és **tseng** hely)
- käsrìn**: [kæ.'sr.m] _{PF} i.(t) *kölcsön ad* (eredete: **srìn** ideiglenesen átad egyiktől a másiknak)
- käteng**: [k.æ.tɕŋ] _{PF} i.(tn) *időt tölteni, „lógni” valakivel*
- ke**: [kɛ] _{PF} hsz. *nem*
- ke'aw**: [kɛ.'ʔaw] _{PF} mn. *elosztott, darabolt* (összetétel ebből: **ke** nem és **'aw** egy)
- ke'u**: [kɛ.'ʔu] _{PF} nm. *semmi* (összetétel ebből: **ke** nem és **'u** dolog)
- kea**: [kɛ.a] _{PF} mn. *nem (főnév előtt)*
- kefpomronga'**: [kɛ.fpom.'ro.ŋa?] _{PF} mn. *egészségtelen, beteg (szellemileg)* (összetétel ebből: **ke** nem és **fpomronga'** egészséges (szellemileg)) n.e.
- kefpomtokxnga'**: [kɛ.fpom.'tok'.ŋa?] _{PF} mn. *egészségtelen (fizikailag)* (összetétel ebből: **ke** nem és **fpomtokxnga'** egészséges (fizikailag)) n.e.
- keftxo**: [kɛ.'ft'o] _{PF} gesz. *boldogtalan, szomorú, 'Milyen szomorú!'*
- kefyak**: [kɛ.'fjak] _{PF,PrT} part. *ugye? igaz-e? nem igaz?* (összetétel ebből: **ke** **fya** nem út és **srak** -e (eldöntendő kérdés jele))
- kehe**: [kɛ.hɛ] _{PF} hsz. *nem (tagadás)*
- kekem**: [kɛ.kɛm] _{PF} nm., hsz. *tett/cselekvés nélkül* (összetétel ebből: **ke** nem és **kem** tett)
- kelemweypey**: [kɛ.lɛm.'wej.pɛj] _{PF} mn. *türelmetlen* (eredete: **ke** nem és **lemweypey** türelmes)
- kelfpomron**: [kɛl.fpom.'ron] _{PF} mn. *egészségtelen, beteg (szellemileg)* (összetétel ebből: **ke** nem és **lefpomron** egészséges (szellemileg)) cs.sz.
- kelfpomtokx**: [kɛl.fpom.'tok'] _{PF} mn. *egészségtelen (fizikailag)* (összetétel ebből: **ke** nem és **fpomtokx** egészséges) cs.sz.
- kelhoan**: [kɛl.'ho.an] _{PF} mn. *kényelmetlen* (eredete: **hoan** kényelem)
- kelkin**: [kɛl.'kin] _{PF} mn. *felesleges*
- kelku**: [kɛl.ku] _{PF} fn. *otthon, ház*
- kelku si**: [kɛl.ku 's.i] _{PF} i.(tn) *lakik* (eredete: **kelku** otthon)
- kelsar**: [kɛl.'sar] _{PF} mn. *haszontalan, hiábavaló* (összetétel ebből: **ke** nem és **lesar** hasznos)
- keltsun**: [kɛl.'tsun] _{PF} mn. *lehetetlen* (összetétel ebből: **ke** nem és **tsun** tud)
- kem**: [kɛm] _{PF} fn. *cselekedet, tett*
- kemli'u**: [kɛm.li.'ʔu] _{PF} fn. *ige* (összetétel ebből: **kem** cselekedet és **li'u** szó)
- kemli'uvi**: [kɛm.li.'ʔu.vi] _{PF} fn. *infixum* (eredete: **kemli'u** ige)
- kempe**: [kɛm.pɛ] _{PF} kérd. *mi történik? mit csinál?* másik alakja: **pehem** (eredete **kem** tett, cselekedet)
- kem si**: [kɛm 's.i] _{PF} i.(tn.). *csinál* (eredete: **kem** cselekedet)
- ken'aw**: [kɛn.'ʔaw] _{PF} hsz. *nem csak* (összetétel ebből: **ke** nem és **nì'aw** csak)
- keng**: [kɛŋ] _{PF} hsz. *még (fokozószó)*
- kenong**: [k.ɛ.n.oŋ] or [kɛ.n.oŋ] _{PF} i.(tn) *példát mutat, elől jár* (összetétel ebből: **ke** nem és **nong** követ)
- kenzen**: [kɛn.'zɛn] _{PF} mn. *nem szükséges* (összetétel ebből: **ke** nem és **nizen** kell)
- kerusey**: [kɛ.ru.sɛj] _{PF} mn. *halott* (összetétel ebből: **ke** nem és **r«us»ey** élő (folyamatos melléknévi igenevet képző igei infixum))
- kesran**: [kɛ.'sran] _{PF} mn. *olyan amilyen, középszerű* (összetétel ebből: **ke** nem és **sran** igen) (Ennek a szónak a származása nem teljesen egyértelmű. Lehet, hogy eredetileg kesrankekehe volt, szó szerint 'nem igen, nem nem,' arra vonatkozóan hogy valami jól vagy rosszul sikerült. Idővel lerövidült kesran-ra, jelentése pedig kibővült, és középszerűséget is kifejez.)
- keteng**: [kɛ.tɛŋ] _{PF} mn. *más* (összetétel ebből: **ke** nem és **teng** megegyező)
- ketsran**: [kɛ.'tsran] _{PF} mn., ksz. *mindegy, bármi* (összetétel ebből: **ke** nem és **tsranten** számít)

- ketsuktiam:** [kɛ.ʈsuk.ʰti.am] *PF* mn. megszámlálhatatlan, végtelen (sok) (eredete: **ketsuk** – hatatlan, -hetetlen és **tiam** számol)
- ketsuktswaʼ:** [kɛ.ʈsuk.ʰtswaʔ] *PF* mn. felejtethetetlen (eredete: **ketsuk** – nem képes és **tswaʼ** elfelejt)
- ketuwong:** [ʰkɛ.tu.woŋ] *PF* fn. idegen, ismeretlen személy
- kew:** [kɛw] *PF* szám nulla, 0
- kewan:** [ʰkɛ.wan] *PF* fn. kor (eredete: **koak** öreg és **ewan** fiatal)
- kewong:** [ʰkɛ.woŋ] *PF* mn. idegen, ismeretlen
- key:** [kɛj] *PF* fn. arc, orca, ábrázat
- keyawr:** [kɛ.ʰjawr] *PF* mn. helytelen, téves, nem helyes (összetétel ebből: **ke** nem és **eyawr** helyes)
- keyeʼung:** [kɛ.ʰjɛ.ʔuŋ] *PF* fn. örület
- keyrel:** [ʰkɛy.rɛl] *PF* fn. arckifejezés (összetétel ebből: **key** arc és **rel** kép)
- kezemplltxe:** [kɛ.zɛm.pl.ʰtʰɛ] *PF* hsz. természetesen, mondani sem kell (összevonás: **ke+zene+piwlltxe**)
- ki:** [ki] *PF* ksz. de inkább, de helyette
- kifkey:** [ki.ʰfkɛj] *PF* fn. világ (fizikai, kézzelfogható)
- kilvan:** [kil.ʰvan] *PF* fn. folyó
- kin:** [k.in] *PF* i.(t) szüksége van valamire
- kinam:** [ki.ʰnam] *PF* fn. láb
- kinamtil:** [ki.ʰnam.til] *PF* fn. térd (összetétel ebből: **kinam** láb és **til** izület)
- kinä:** [ʰki.næ] *PF* szám hét, 7
- kintrr:** [ʰkin.tr] *PF* fn. egy hét (eredete: **kinä** hét és **trr** nap)
- kintrram:** [ʰkin.tram] *PF* fn. a múlt (előző) hét (eredete: **kintrr** hét)
- kintrray:** [ʰkin.traj] *PF* fn. a jövő (következő) hét (eredete: **kintrr** hét)
- kip–:** [kipʰ] *PF* esz. között(e)
- kive:** [ʰki.vɛ] *PF* mn. hetedik (sorszámnév) (eredete: **kinä** hét)
- kiʼong:** [ki.ʰʔoŋ] *PF* mn. lassú
- kim:** [k.im] *PF* i.(t) forgat, pörget **Pol** **rumit** **kolim** Pörgette a labdát
- kimar:** [ki.ʰmar] *PF* mn. szezonális (étel, zöldség vagy állat)
- king:** [kiŋ] *PF* fn. fonal
- kiteʼe:** [ki.te.ʰʔɛ] *PF* fn. szolgálat
- kiteʼe si:** [ki.te.ʰʔɛ.ʰs.i] *PF* i.(tn) szolgál (eredete: **kiteʼe** szolgálat)
- killfroʼ:** [kl.ʰfr.oʔ] *PF* i.(átn) felelős valamiért
- klkkä:** [kl.ʰk.æ] *PF* i.(tn) leereszkedik, alászáll (összetétel ebből: **klkpa** alj(a) és **kä** megy)
- klkkulat:** [kl.ʰk.u.l.atʰ] *PF* i.(t) felás
- klkkxem:** [kl.ʰk.ɛm] *PF* i.(tn) áll
- klkpa:** [ʰkl.pa] *PF* fn. alj(a), fenék
- klkpä:** [kl.ʰp.æ] *PF* i.(tn) leszáll, földet ér (összetétel ebből: **klkte** föld és **pähem** érkezik)
- klkpxiltu:** [kl.ʰpʰil.tu] *PF* fn. terület
- klkrikk:** [kl.ʰrikʰ] *PF* fn. földrengés (összetétel ebből: **klkte** föld és **rikk** mozog)
- klkte:** [ʰkl.tɛ] *PF* fn. föld, talaj
- klktseng:** [ʰkl.ʰtsɛŋ] *PF* fn. helyzet (eredete: **tseng** hely)
- klktxay:** [kl.ʰtʰaj] *PF* i.(tn) a földön feküdni (összetétel ebből: **klkte** föld és **txay** laposan feküdni)
- klktxeykay:** [kl.tʰej.ʰk.aj] *PF* i.(t) lefektet (vomit) a földre (összetétel ebből: **klkte** föld és **txay** laposan fekszik) tárgyas változata a **klktxay**-nak
- klkvawm:** [ʰkl.vawm] *PF* mn. barna (összetétel ebből: **klkte** föld és **vawm** sötét)
- klkwo:** [kl.ʰw.o] *PF* i.(tn) leszáll, földet ér (összetétel ebből: **klkte** föld és **wo** nyúl)
- klkyem:** [kl.ʰj.ɛm] *PF* i.(t) temet (összetétel ebből: **klkte** föld és **yem** rak)
- klkzaʼu:** [kl.ʰz.a.ʰu] *PF* i.(tn) lejön, leereszkedik (összetétel ebből: **klkte** föld és **zaʼu** jön)
- ko:** [ko] *PF* part. nosza!
- koʼon:** [ʰko.ʔoŋ] *PF* fn. kör, ovális, nagyjából kerek forma (eredete: **koum** kerekített és **ʼon** alak)
- koak:** [ʰko.akʰ] *PF* mn. öreg, idős, hajlott korú
- koaktan:** [ʰko.ak.tan] *PF* fn. öregember (férfi) (eredete: **koak** öreg, idős)
- koakte:** [ʰko.ak.tɛ] *PF* fn. öregasszony (eredete: **koak** öreg, idős)
- koaktu:** [ʰko.ak.tu] *PF* fn. öreg ember/öreg személy (eredete: **koak** öreg, idős)
- kolan:** [ko.ʰlan] *PF* gesz. vagyis, illetve, akarom mondani (eredete: **kan** céloz)
- kop:** [kopʰ] *PF* hsz. is, szintén
- kop:** [kopʰ] *PF* hsz. is, szintén
- koren:** [ko.ʰrɛŋ] *PF* fn. szabály
- kosman:** [ko.ʰsman] *PF* mn. csodálatos, klassz, fantasztikus
- koum:** [ʰko.um] *PF* mn. kerekített, hajlított, görbe
- kkrr:** [kɾ] *PF* fn. idő

krra: [ˈkr̩.a] _{PF} ksz. *amikor, abban az időben mi-*
kor (eredete: **kr** *idő*)
krrika-: [ˈkr̩.ka] _{PF} told. *alatt, folyamán, közben*
(eredete: **kr** *idő*)
krnekkx: [kr̩.n.ɛkʰ] _{PF} i.(tn) *időt vesz igénybe*
(ii) (összetétel ebből: **kr** *idő* és **nekkx** *elfogy-*
aszt)
krripe: [ˈkr̩.pɛ] _{PF} kérd. *mikor?* másik alakja:
pehrr (eredete **kr** *idő*)
ku'up: [ˈku.ʔup] _{PF} mn. *nehéz, súlyos (fizikai*
értelemben)
kulat: [ˈk̩.u.l.atʰ] _{PF} i.(t) *felfed, kimutat, leleplez*
(szó szerint és átvitt értelemben is)
kum: [kum] _{PF} fn. *eredmény*

Kx

kxa: [k'a] _{PF} fn. *száj*
kxakx: [k'akʰ] _{PF} i.(tn) *török*
kxam: [k'am] _{PF} fn. *közép, középpont*
kxamlä-: [k'am.læ] _{PF} told. *át, keresztül (vmi*
közepén át) (eredete: **kxam** *közép*)
kxamtrr: [k'am.tr̩] _{PF} fn. *dél (napszak)* (össze-
tétel ebből: **kxam** *közép* és **trr** *nap*)
kxamtrrmaw: [k'am.tr̩.maw] _{PF} fn. *kora*
délután (összetétel ebből: **kxamtrr** *dél* és
maw *után*)
kxamtseng: [k'am.t̩sɛŋ] _{PF} fn. *központi hely*
(összetétel ebből: **kxam** *közép* és **tseng** *hely*)
kxamtxomaw: [k'am.t̩'o.maw] _{PF} fn. *éjfél ut-*
án (összetétel ebből: **kxamtxon** *éjfél* és **maw**
után)
kxamtxon: [k'am.t̩'on] _{PF} fn. *éjfél* (összetétel
ebből: **kxam** *közép* és **txon** *éj*)
kxamyi: [k'am.ji] _{PF} fn. *középszint* (összetétel
ebből: **kxam** *közép* és **yi** *szint*)
kxangangang: [k'aŋ.aŋ.aŋ] _{PF} gesz. *bumm!*
(*hangutánzószó*)
kxani: [k'a.ni] _{PF} mn. *tiltott*
kxap: [k'apʰ] _{PF} fn. *fenyegetés*
kxapnga': [k'ap.ŋaʰ] _{PF} mn. *fenyegető (dolog)*
(eredete: **kxap** *fenyegetés*) n.e.
kxap si: [k'ap s.i] _{PF} i.(tn) *fenyeget* (eredete:
kxap *fenyegetés*)
kxawm: [k'awm] _{PF} hsz. *talán, esetleg*
kxayl: [k'ajl] _{PF} mn. *magas*
kxaylyi: [k'ajl.ji] _{PF} fn. *magas szint* (összetétel
ebből: **kxayl** *magas* és **yi** *szint*)

kuma: [ˈkum.a] _{PF} ksz. *hogyan (ennek eredmény-*
eként) (eredete: **kum** *eredmény*) megelőzi az
eredményt, pl. 'Lu poe sevin niftxan kuma
yawne slolu oer' (*Olyan gyönyörű volt, hogy*
beleszerettem.); lásd még 'akum'
kur: [k.ur] _{PF} i.(tn) *lóg*
kurakx: [k.u.'r.akʰ] _{PF} i.(t) *kiűz, eliődöz*
kurfyan: [ˈkur.fjan] _{PF} fn. *fogas, függesztett tar-*
tó (összetétel ebből: **kur** *lóg* és **fyan** *mes-*
terséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart
valamit)
kurfyavi: [ˈkur.fja.vi] _{PF} fn. *kampó (lógatni, fel-*
függeszteni valamit) (eredete: **kurfyan** *fogas,*
függeszített tartó)

kxänäng: [k'æ.næŋ] _{PF} mn. *bomló állat vagy*
rothadó hús szagára emlékeztető
kxeltek: [k'ɛ.l.t.ɛk] _{PF} i.(t) *felvesz, emel*
kxem: [k'ɛm] _{PF} i.(tn) *függőlegesnek lenni*
kxemyo: [k'ɛm.jo] _{PF} fn. *fal, függőleges felület*
(összetétel ebből: **kxem** *függőlegesnek lenni*
és **yo** *felület*)
kxener: [k'ɛ.nɛɾ] _{PF} fn. *füst*
kxetse: [k'ɛ.t̩sɛ] _{PF} fn. *farok*
kxeyey: [k'ɛ.jɛj] _{PF} fn. *hiba*
kxitx: [k'itʰ] _{PF} fn. *halál*
kxim: [k'im] _{PF} i.(t) *parancsol, utasít*
kximyu: [k'im.ju] _{PF} fn. *parancsnok, főnök*
(eredete: **kxim** *parancsol, utasít*)
kxll: [k'ʎ] _{PF} fn. *lerohanás*
kxll si: [k'ʎ 's.i] _{PF} i.(tn) *lerohan, támad* (eredete:
kxll *lerohanás*)
kxor: [k'or] _{PF} fn. *erős vízesés, jellemzői: fültépő*
hangja és halálos ereje (megszámlálható, de csak
ritkán)
kxu: [k'u] _{PF} fn. *baj, ártalom*
kxuke: [k'u.kɛ] _{PF} mn. *biztonságos* (összetétel
ebből: **kxu** *ártalom* és **ke** *nem*)
kxukx: [k'ukʰ] _{PF} i.(t) *lenyel*
kxum: [k'um] _{PF} mn. *nyúlós, kocsonyás, sűrű*
kxumpay: [k'um.pa.j] _{PF} fn. *sűrű folyadék, gél*
(eredete: **kxum** *nyúlós, kocsonyás, sűrű*)
kxu si: [k'u s.i] _{PF} i.(tn) *árt* (eredete: **kxu** *ár-*
talom)
kxutu: [k'u.tu] _{PF} fn. *ellenség* (eredete: **kxu**
baj)

L

- lahe:** [ˈla.hɛ] *PF* nm. *más*
- lal:** [lal] *PF* mn. *régi (mip ellentéte) n.e.*
- lam:** [l.am] *PF* i.(tn) *látszik, (fel)tűnik*
- lang:** [l.aŋ] *PF* i.(t) *(meg)vizsgál, felfedez*
- lapo:** [ˈla.po] *PF* nm. *más, másik ember vagy do-
log (összetétel ebből: lahe más és po ő)*
- laro:** [ˈla.ro] *PF* mn. *tiszta*
- laro si:** [ˈla.ro s.i] *PF* i.(tn) *tisztít (eredete: laro
tisza)*
- latem:** [ˈl.a.t.ɛm] *PF* i.(tn) *változik (l«eyk»atem
i.(t) változik)*
- latsi:** [l.a.ˈts.i] *LA* *ige lépést tart*
- law:** [law] *PF* mn. *tiszta, világos, bizonyos*
- lawk:** [l.awkˀ] *PF* i.(t) *értekezik, beszél valamiről,
oda vonatkozót mond*
- lawno:** [ˈlaw.no] *PF* fn. *nagy öröm*
- lawr:** [lawr] *PF* fn. *dal, dallam*
- law si:** [ˈlaw ˈs.i] *PF* i.(tn.) *világossá tesz (eredete:
te: law világos)*
- layompin:** [la.ˈjom.pin] *PF* fn. *fekete szín (eredete:
layon black)*
- layon:** [la.ˈjon] *PF* mn. *fekete*
- lätxayn:** [l.æ.ˈtˀ.ajn] *PF* i.(t) *csatában legyőz,
meghódít*
- le'al:** [le.ˈʔal] *PF* mn. *pazarló (eredete: 'al paza-
rol) n.e.*
- le'aw:** [le.ˈʔaw] *PF* mn. *egyetlen*
- le'en:** [le.ˈʔɛn] *PF* mn. *elméleti, intuitív (eredete:
te: 'en találgatás) n.e.*
- lefkr:** [le.ˈfkɾ] *PF* mn. *időszerű/jelenlegi (eredete:
te: fikrr most)*
- lefngap:** [le.ˈfŋapˀ] *PF* mn. *fém(ből készült) (eredete:
fngap fém)*
- lefpom:** [le.ˈfpom] *PF* mn. *nyugodalmas, derűs,
kellemes (eredete: fpom boldogság, béke) n.e.*
- lefpomron:** [le.fpom.ˈron] *PF* mn. *egészséges
(szellemileg) (eredete: fpomron egészség va-
gy jólét (szellemi)) cs.sz.*
- lefpomtókx:** [le.fpom.ˈtokˀ] *PF* mn. *egészséges
(fizikailag) (eredete: fpomtókx egészség (fizi-
kai)) cs.sz.*
- lehawmpam:** [le.ˈhawm.pam] *PF* mn. *zajos
(eredete: hawmpam zaj)*
- lehawng:** [le.ˈhawŋ] *PF* mn. *túlzó, túlzásba vitt
(eredete: hawng túlságosan)*
- lehawngkrr:** [le.ˈhawŋ.kɾ] *PF* mn. *késői (eredete:
te: hawngkrr későn)*
- lehipey:** [le.ˈhi.pej] *PF* mn. *tétova (eredete:
hipey tétovázik)*
- lehoan:** [le.ˈho.an] *PF* mn. *kényelmes (eredete:
hoan kényelem)*
- lehrrap:** [le.ˈhr.apˀ] *PF* mn. *veszélyes (eredete:
hrrap veszély)*
- leioae:** [le.i.o.ˈa.ɛ] *PF* fn. *tisztelet*
- leioae si:** [le.i.o.ˈa.ɛ s.i] *PF* i.(tn) *tisztel (eredete:
leioae tisztelet)*
- lek:** [l.ɛkˀ] *PF* i.(t) *figyelmez, engedelmeskedik*
- lekin:** [le.ˈkin] *PF* mn. *szükséges, szükségszerű
(eredete: kin szükség van vmire)*
- lekoren:** [le.ko.ˈrɛn] *PF* mn. *szabályos (eredete:
koren szabály)*
- lekye'ung:** [lek.ˈje.ʔuŋ] *PF* mn. *bolond, örült,
őrületes (eredete: keye'ung őrület)*
- leli'fya:** [le.ˈliʔ.fja] *PF* mn. *nyelvet illető, nyelvi
(eredete: li'fya nyelv)*
- lemrey:** [lem.ˈrɛj] *PF* mn. *túlélő (pl. olyan cso-
port tagjai, akik közül meghalt néhány) (eredete:
te: emrey túlél)*
- lemweypey:** [lem.ˈwej.pej] *PF* mn. *türelmes
(eredete: maweypey türelmesnek lenni)*
- len:** [l.ɛn] *PF* i.(tn) *(meg)történik, bekövetkezik*
- leNa'vi:** [le.naʔ.vi] *PF* *hsz. a na'vikkal mint
néppel kapcsolatos (eredete: Na'vi a Nép)*
- leno:** [le.ˈno] *PF* mn. *alapos, részletességre tö-
rekvő (személy)*
- lenomum:** [le.ˈno.mum] *PF* mn. *kíváncs (eredete:
te: newomum kíváncsi(nak lenni))*
- lenrra:** [le.ˈnr.a] *PF* mn. *büszke (eredete: nrra
büszkeség)*
- lepap:** [le.ˈpa] *PF* mn. *vizes (eredete: pap víz)*
- lepwox:** [lep.ˈwopˀ] *PF* mn. *felhős (eredete:
pìwox felhő)*
- ler:** [lɛr] *PF* mn. *sima, egyenletes (mozgásra!)*
- lereyfya:** [le.ˈrɛj.fja] *PF* mn. *kulturális (eredete:
reyfya kultúra)*
- lerik:** [le.ˈrikˀ] *PF* mn. *leveles, levél-borította
(eredete: rik levél)*
- leronsrel:** [le.ˈron.srel] *PF* mn. *képzeltbeli (eredete:
ronsrelngop elképzél)*
- lertu:** [lɛr.tu] *PF* fn. *kolléga*
- lesar:** [le.ˈsar] *PF* mn. *hasznos (eredete: sar
használ)*
- leskxir:** [le.ˈskˀir] *PF* mn. *sebesült (eredete: skx-
ir seb)*

- lesngä'i:** [lɛ.ˈsɲæ.ʔi] *PF mn. eredeti, kezdetben vagy kezdetből fogva létező, első a sorban (eredete: sngä'i kezd)*
- lesnonrra:** [lɛ.sno.ˈnr̩.a] *PF mn. öntelt (eredete: snonrra önteltség)*
- leso'ha:** [lɛ.ˈsoʔ.ha] *PF mn. lelkes, buzgó (eredete: so'ha lelkesnek lenni) cs.sz.*
- letam:** [lɛ.ˈtam] *PF mn. megfelelő (eredete: tam rendben)*
- letokx:** [lɛ.ˈtokʰ] *PF mn. testi, fizikai (eredete: tokx test)*
- letrr:** [lɛ.ˈtr̩] *RL mn. mindennapi (eredete: trr nap)*
- letrrrr:** [lɛ.ˈtr̩.tr̩] *PF mn. mindennapos, hétköznapi (eredete: trr nap)*
- letsim:** [lɛ.ˈtsim] *PF mn. eredeti, egyedi, nem más forrásból származó (eredete: tsim forrás)*
- letsranten:** [lɛ.ˈtsran.tɛn] *PF mn. fontos (eredete: tsranten fontos)*
- letsunslu:** [lɛ.ˈtsun.slu] *PF mn. lehetséges (eredete: tsunslu tud, képes)*
- letwan:** [lɛt.ˈwan] *PF mn. cseles, trükkös (személy) (eredete: tute személy és wan elrejt)*
- letxi:** [lɛ.ˈtʰi] *PF mn. sietős, kétségbeesett (eredete: txi sietség)*
- letxiluke:** [lɛ.ˈtʰi.lu.kɛ] *PF mn. ráérős (sietség nélküli) (összetétel ebből: txi sietség és luke nélkül)*
- lew:** [lɛw] *PF fn. fedő, valaminek a teteje*
- lewäte:** [lɛ.wæ.ˈtɛ] *PF mn. kötekedő, okoskodó (személy) (eredete: wäte vitatkozik)*
- lew si:** [lɛw ˈs:i] *PF i.(tn) (be)fed, (el)takar (eredete: lew takar)*
- ley:** [lɛj] *PF i.(tn) értékes, megéri*
- leyapay:** [lɛ.ˈja.paj] *PF mn. ködös, homályos (eredete: yapay köd)*
- leye'krr:** [lɛ.ˈjɛʔ.kr̩] *PF mn. korai (eredete: ye'krr korán)*
- leyewla:** [lɛ.ˈjɛw.la] *PF mn. kiábrándító (eredete: yewla kiábrándulás)*
- leym:** [lɛjɪm] *PF i.(tnm) kiált*
- leyn:** [lɛjɪn] *PF i.(t) ismét, újra csinál*
- lezeswa:** [lɛ.ˈzɛ.swa] *PF mn. füves (eredete: zeswa fű)*
- li:** [li] *PF hsz. már*
- lie:** [ˈli.ɛ] *PF fn. élmény, tapasztalat*
- lini:** [ˈli.ni] *PF fn. állat kicsinye (emlősé, madáré, halé, rovaré)*
- lisre+:** [ˈli.sɛ] *PF hsz. mire, amíg, addigra (összetétel ebből: li már és sre+ előtt)*
- litx:** [litʰ] *PF mn. éles (mint egy penge)*
- li'fya:** [ˈliʔ.fja] *PF fn. nyelv (összetétel ebből: li'u szó és fya'o út W)*
- li'fyaolo':** [ˈliʔ.fja.o.'loʔ] *PF fn. nyelvcsoport, nyelvhasználók (összetétel ebből: li'fya nyelv és olo' klán)*
- li'fyavi:** [ˈliʔ.fja.vi] *PF fn. kifejezés, nyelvi elem (eredete: li'fya nyelv)*
- li'u:** [ˈli.ʔu] *PF fn. szó*
- li'upam:** [ˈli.ʔu.pam] *PF fn. hangsúly, kiejtés (összetétel ebből: li'u szó és pam hang)*
- li'upe:** [ˈli.ʔu.pɛ] *PF kérd. Mi? (Mit mondott?) másik alakja: peli'u*
- li'upuk:** [ˈli.ʔu.pukʰ] *PF fn. szótár (összetétel ebből: li'u szó és puk könyv)*
- li'uvan:** [ˈli.ʔu.van] *PF fn. szóvicc, szójáték (összetétel ebből: li'u szó és uvan játék)*
- lim:** [lɪm] *PF i.(átn) messze van*
- ling:** [lɪŋ] *PF i.(tn) levegőben úszik, lebeg*
- lo'a:** [ˈlo.ʔa] *PF fn. totem, amulet*
- loi:** [ˈlo.i] *PF fn. tojás*
- lok:** [lɪokʰ] *PF i.(t) megközelít*
- lok-:** [lɪokʰ] *PF told. közel(ében)*
- lom:** [lom] *PF mn. hiányzó, hiányolt (mint egy távollévő ember, akinek vágnak a jelenlétére)*
- lomtu:** [ˈlom.tu] *PF fn. hiányzó/hiányolt személy (eredete: lom hiányzó, hiányolt)*
- lonu:** [lɪ.o.'n.u] *PF i.(t) elereszt*
- lopx:** [lɪ.opʰ] *PF i.(tn) pánikba esik*
- lor:** [lor] *PF mn. gyönyörűsége, kellemes*
- loran:** [ˈlo.ran] *PF fn. elegancia, kecsesség, báj (összetétel ebből: lor gyönyörű és ran belső tulajdonság)*
- lrrtok:** [ˈlɪr.tokʰ] *PF fn. mosoly*
- lrrtok si:** [ˈlɪr.tokʰ ˈs:i] *PF i.(tn) mosolyog (eredete: lrrtok mosoly)*
- lu:** [lɪ.u] *PF i.(tn),i.(átn) van, lenni (állítmányi kapcsolószó, létezés kifejező ige) (a birtokos részesesetével birtoklást fejez ki)*
- luke-:** [ˈlu.kɛ] *PF told. nélkül(e)*
- lukpen:** [luk.'pɛn] *PF mn. ruha nélküli, meztelen (összetétel ebből: luke nélkül és pen ruházat (gyűjtőfogalom))*
- lumpe:** [ˈlum.pɛ] *PF kérd. miért? másik alakja: pelun*
- lun:** [lun] *PF fn. ok, indok*
- lupra:** [ˈlup.ra] *PF fn. stílus*

M

- ma:** [ma] *PF* part. megszólító eset jele
- makto:** [ˈm·ak.t·o] *PF* i.(t) lovagol, megül
- mal:** [mal] *PF* mn. megbízható, szavahihető
- masat:** [ˈma.sat] *PF* fn. mellvért (páncél)
- mauti:** [ˈma.u.ti] *PF* fn. gyümölcs
- maw–:** [maw] *PF* esz. időben utána, követően
- mawey:** [ma.ˈwɛj] *CM* mn. nyugodt
- maweypey:** [ma.ˈwɛj.pɛj] *PF* i.(átn) türelmes(nek lenni)(ii) (összetétel ebből: **mawey** nyugodt és **pey** várni)
- maweypeyyu:** [ma.ˈwɛj.pɛj.ju] *PF* fn. türelmes személy (eredete: **maweypey** türelmesnek lenni)
- mawfwa:** [ˈmaw.fwa] *PF* ksz. után (összetétel ebből: **maw** után és **fwa** az)
- mawkrr:** [ˈmaw.kr] *PF* hsz. után, utána (összetétel ebből: **maw** után és **krr** idő)
- mawkrra:** [maw.kr.a] *PF* ksz. utána (időben) másik alakja: **akrrmaw** (összetétel ebből: **krr** idő and **maw** után)
- mawl:** [mawl] *PF* fn. (egy) fél
- may’:** [m·ajʔ] *PF* i.(tm) (ki)próbál, értékel, ellenőriz
- mäxku:** [m·æ.ˈk’u] *PF* i.(t) megszakít, félbeszakít, kizökkent (eredete: **kxu** baj)
- me’em:** [mɛ.ˈʔɛm] *PF* mn. harmonikus, egybehangzó
- mefo:** [ˈmɛ.fo] *PF* nm. ők ketten (eredete: **me+** kettes szám jele és **po** ő)
- mek:** [mɛkʔ] *PF* mn. üres; vagy átvitt értelemben: “értéktelen”
- mekre:** [ˈmɛk.rɛ] *PF* fn. ellátmány, utánpótlás
- mektseng:** [ˈmɛk.t͡sɛŋ] *PF* fn. hézag, rés (összetétel ebből: **mek** üres és **tseng** hely)
- melo:** [ˈmɛ.lo] *PF* hsz. kétszer (eredete: **me+** ketteszám képző és **alo** idő)
- menari:** [mɛ.ˈna.ri] *PF* fn. két szem (eredete: **me+** kettes szám jele és **nari** szem)
- meoauiniaea:** [mɛ.o.a.u.ni.a.ˈɛ.a] *PF* fn. harmónia, összhang a természettel
- merki:** [ˈmɛr.ki] *PF* fn. hús füstöléséhez használt tartó
- mesrram:** [mɛ.sr.ˈam] *PF* fn., hsz. tegnapelőtt, két napja (eredete: **trr** nap)
- mesrray:** [mɛ.sr.ˈaj] *PF* fn., hsz. holnapután, két nap múlva (eredete: **trr** nap)
- meuia:** [mɛ.ˈu.i.a] *PF* fn. becsület, tisztesség
- meuianga’:** [mɛ.ˈu.i.a.ŋaʔ] *PF* mn. becsületes, tiszteletreméltó (eredete: **meuia** becsület és **nga’** tartalmaz)
- meyam:** [m·ɛ.ˈy·am] *PF* i.(t) ölel, karol, karjaiban tart
- meyp:** [mɛjpʔ] *PF* mn. gyenge
- mi:** [mi] *PF* hsz. még mindig
- miklor:** [mik.ˈlor] *PF* mn. jól hangzó (eredete: **mikyun** fül és **lor** kellemes)
- miktsang:** [ˈmik.t͡saŋ] *PF* fn. fülbevaló (összetétel ebből: **mikyun** fül és **tsang** testékszer)
- mikvä’:** [mik.ˈvæʔ] *PF* mn. rosszul hangzó (eredete: **mikyun** fül és **vä’** kellemetlen)
- mikyun:** [ˈmik.jun] *JC* fn. fül
- mip:** [mipʔ] *PF* mn. új
- mī+:** [mi] *PF* esz. bent, benne, rajta, -ban/-ben, -on/-en/-ön
- mīfa:** [ˈmi.fa] *OR* [mi.ˈfa] *PF* fn., hsz. belseje, belül, odabent
- mīftxele:** [mi.ftˈɛ.lɛ] *PF* hsz. ebben a tekintetben, ezzel kapcsolatban
- mīkam–:** [mi.ˈkam] *PF* told. között(e)
- mīn:** [m·m] *PF* i.(tn) (meg)fordul, tengely körül forog **Mīn ne ftärpa** Fordulj balra
- mīnyu:** [ˈmīn.ju] *PF* fn. turner (eredete: **mīn** fordul)
- mīso:** [mi.ˈso] *PF* hsz. távol(ban) (eredete: **mī** bent, benne, rajta, -ban/-ben, -on/-en/-ön)
- mīl’an:** [m·l.ˈʔ·an] *PF* i.(t) elfogad
- mīlte:** [m·l.ˈt·ɛ] *PF* i.(tn) egyetért
- mo:** [mo] *PF* fn. terület, völgy, bekerített nyílt terület
- mo’ara:** [mo.ˈʔa.ra] *PF* fn. gyülekezőhely
- mo a fngä’:** [ˈmo a ˈfŋæʔ] *PF* fn. mosdó, WC (a Földön) (összetétel ebből: **mo** bekerített terület és **(a) fngä’** könnyít magán)
- moe:** [ˈmo.ɛ] *PF* nm. mi ketten (kizáró) (eredete: **me+** kettes szám jele és **oe** én)
- mok:** [m·okʔ] *PF* i.(t) javasol
- mokri:** [ˈmok.ri] *PF* fn. beszédhang, énekhang
- momek:** [ˈmo.mɛkʔ] *PF* mn. üreges, nem tömör
- mong:** [m·oŋ] *PF* i.(t) függ valamitől, számít, bízik
- mowan:** [mo.ˈwan] *PF* mn. kellemes, élvezhető (fizikailag, szexuálisan)
- mowar:** [mo.ˈwaɾ] *PF* fn. tanács

mowar si: [mo.'waf s-i] *PF* i.(tn) *tanácsol* (eredete: **mowar tanács**)
mowarsiyu: [mo.'waf.sí.ju] *PF* fn. *tanácsadó* (eredete: **mowar tanács**)
mrr: [mɾ] *PF* szám *öt, 5*
mrrtr: [mɾ.tɾ] *PF* fn. *ötnapos munkahét* (eredete: **mrr öt és trr nap**)
mrrve: [mɾ.vɛ] *PF* mn. *ötödik (sorszámnév)* (eredete: **mrr öt**)
muiä: [mu.'i.æ] *PF* mn. *igazságos, helyénvaló*
mun'i: [m-un.'ʔ-i] *PF* ige *vág*
mune: [m-un.ɛ] *PF* szám *kettő, 2*
munge: [m-u.ŋ.ɛ] *PF* i.(t) *visz, hoz*
mungwrr-: [muŋ.'wɾ] *PF* told. *kivételével*
munsna: [m-un.sna] *PF* fn. *pár* (eredete: **mune kettő és sna'o készlet, csoport**)
muntr: [m-un.tɾ] *PF* fn. *hétvége* (eredete: **muntr kettő és trr nap**)

N

na-: [na] *PF* esz. *-ként, akként/úgy..., mint/ahogy*
na'ring: [na.'ɾiŋ] *PF* fn. *erdő*
naer: [na.'ɛɾ] *PF* fn. *ital, innivaló*
nafi'u: [na.fi.'ʔu] *PF* mn. *olyan, mint ez a dolog* (összetétel ebből: **na olyan, mint és fi'u ez**)
nam'ake: [nam.'ʔa.kɛ] *PF* hsz. *magabiztosan* (eredete: **am'ake magabiztos**)
nang: [naŋ] *PF* part. *hű! azta! hajrá!* (meglepetést, biztatást jelölő szó, felkiáltás)
nari: [na.ri] *PF* fn. *szem*
nari si: [na.ri s-i] *PF* i.(tn) *vigyáz, odafigyel, óvatosan cselekszik* (eredete: **nari szem**)
narlor: [nar.'lor] *PF* mn. *szép (vizuálisan)* (eredete: **nari szem és lor kellemes**)
narv'ä: [nar.'væʔ] *PF* mn. *csúnya* (eredete: **nari szem és vä' kellemetlen**)
natkenong: [nat.'kɛ.noŋ] *PF* ksz. *például* (összetétel ebből: **na mint és tikenong példa**)
nawfwe: [naw.'fwɛ] *PF* mn. *folyékony (beszédre!)* Összevonás: **na hufwe**
nawm: [nawm] *PF* mn. *nagy, nemes*
nawmtu: [nawm.tu] *PF* fn. *hős, nagy ember* (eredete: **nawm nagy**)
nawri: [naw.ri] *PF* mn. *tehetséges*
nayn: [najn] *PF* fn. *a 9-es jele (nem az értéke!)* (pl. telefonszámnál használható)
näk: [n-æk'] *PF* i.(t) *iszik*
nän: [n-æn] *PF* i.(tn) *csökkent*

muntram: [m-un.tɾ.am] *PF* fn. *múlt hétvége* (eredete: **muntr hétvége**)
muntray: [m-un.tɾ.aj] *PF* fn. *jövő hétvége* (eredete: **muntr hétvége**)
muntxa: [m-un.'t'a] *PF* mn. *egyesült (pár)*
muntxa si: [m-un.'t'a 's-i] *PF* i.(tn) *párosodik, szeretkezik (valakivel)* (eredete: **muntxa egyesült**)
muntxatan: [m-un.'t'a.tan] *PF* fn. *férj, férfi hitves* (eredete: **muntxatu hitves**)
muntxate: [m-un.'t'a.tɛ] *PF* fn. *feleség, női hitves* (eredete: **muntxatu hitves**)
muntxatu: [m-un.'t'a.tu] *PF* fn. *hitves, házastárs* (eredete: **muntxa egyesült**)
muve: [mu.vɛ] *PF* mn. *második (sorszámnév)* (eredete: **mune kettő**)
muwintxu: [mu.w-m.'t'u] *PF* i.(t) *bemutat, előad* (eredete: **wintxu mutat**)

ne-: [nɛ] *PF* esz. *felé, irányába*
ne'im: [nɛ.'ʔim] *PF* hsz. *hát(ul)ra, hátrafelé*
nefä: [nɛ.'fæ] *PF* hsz. *felfelé*
nekl: [nɛ.'kɪ] *PF* hsz. *lefelé*
neks: [n-ɛk'] *PF* i.(t) *eléget, elfogyaszt*
nemfa-: [nɛm.fa] *PF* told. *bele, befelé, belülre, belsejébe* (összetétel ebből: **ne felé és mifa-ban,-ben**)
nemrey: [nɛm.'ɾɛj] *PF* hsz. *gesz. Úgy, mintha kockán forogna az élete* (eredete: **emrey túlél**)
neni: [nɛ.ni] *PF* fn. *homok*
neto: [nɛ.'to] *PF* esz. *el(felé)* (eredete: **ne felé**)
netrip: [nɛt.'ɾip'] *PF* hsz. *szerencsésen, boldogan*
new: [n-ɛw] *PF* i.(tm) *akar*
newomum: [n-ɛw.'o.mum] *PF* i.(átn) *kíváncsi(nak lenni), tudni akar* (összetétel ebből: **new akar és omum tud**)
neypin: [nɛjm.pin] *PF* fn. *világos szín* (eredete: **neyn világos**)
neyn: [nɛjn] *PF* mn. *világos színek*
niä: [n-i.'æ] *PF* i.(t) *megfog, megragad*
nik: [nik'] *PF* mn. *kényelmes*
nikre: [nik.'ɾɛ] *PF* fn. *haj*
nikroi: [nik.'ɾo.i] *PF* fn. *hajdász* (összetétel ebből: **nikre haj és ioi dísz**)
niktsyey: [nik.'tsjɛj] *PF* fn. *ételcsomag (ehető levelekbe csomagolt kis adag étel)* (összetétel ebből: **nik kényelmes és tsyey falat**)

- nim:** [nim] *PF mn.* szégyenlős, félénk
- ninan:** ['ni.nan] *PF hsz.* olvasva (eredete: **inan** olvas)
- ningyen:** [niŋ.jɛn] *PF hsz.* titokzatosan, rejtélyes módon (eredete: **ingyen** titokzatosság érzése)
- nip:** [n·ip³] *PF i.(tn)* beszorul, beragad
- nitram:** [nit.'ram] *PF mn.* jókedvű, vidám
- nivi:** ['ni.vi] *PF fn.* függőágy (általános)
- nì-:** [ni] *PF* határozószót képző toldalék
- nì'al:** [ni.'ʔal] *PF hsz.* pazarlóan (eredete: 'al pazarol)
- nì'aw:** [ni.'ʔaw] *PF hsz.* csak (eredete: 'aw egy)
- nì'awtu:** [ni.'ʔaw.tu] *PF hsz.* egyediül (összetétel ebből: 'aw egy és **tute** személy)
- nì'awve:** [ni.'ʔaw.vɛ] *PF mn.* elsősorban, főként, leginkább (eredete: 'awve első)
- nì'en:** [ni.'ʔɛn] *PF hsz.* találgatva, megézés alapján cselekedve (eredete: 'en találgatás)
- nì'eng:** [ni.'ʔɛŋ] *PF hsz.* egyformán, egy szinten (eredete: 'engeng szint)
- nì'eoio:** [ni.'ʔɛ.o.i.o] *PF mn.* ünnepélyesen (eredete: 'eoio ünnepélyes)
- nì'eveng:** [ni.'ʔɛ.vɛŋ] *PF hsz.* gyerek módra, éretlenül (eredete: 'eveng gyerek)
- nì'eyng:** [ni.'ʔɛjŋ] *PF hsz.* vissza, válasz képpen (eredete: 'eyng válasz)
- nì'í'a:** [ni.'ʔi'ʔ.a] *PF hsz.* végül, végre (eredete: 'í'a vég)
- nì'it:** [ni.'ʔit³] *PF hsz.* kicsit, kevésbé (eredete: 'it kevés)
- nì'o':** [ni.'ʔoʔ] *PF hsz.* élvezetes módon, élvezetesen (eredete: 'o' izgalmas)
- nì'ul:** [ni.'ʔul] *PF hsz.* több
- nì'ul'ul:** [ni.'ʔul.ʔul] *PF hsz.* növekvő mértékben, egyre inkább (eredete: 'ul növel)
- niawnomum:** [ni.aw.'no.mum] *PF hsz.* köztudottan, közismerten (köznapi beszédben: [naw.'no.mum]) (eredete: «awn» befejezett melléknévi igenévi infixum és **omum** tud, ismer)
- niayoeng:** [ni.a.j.'wɛŋ] *PF hsz.* mint mi (köznapi beszédben: [naj.'wɛŋ]) (eredete: **ayoeng** mi (beleértő))
- nife':** [ni.'fɛʔ] *PF hsz.* rosszul (eredete: **fe'** rossz)
- nifkeytongay:** [ni.fkɛj.to.'ŋa.j] *PF hsz.* valójában (összetétel ebből: **tifkeytok** állapot és **ngay** igaz)
- nìfkr:** [ni.'fkɾ] *PF hsz.* mostanában, jelenleg (eredete: **fikrr** most)
- nìflrr:** [ni.'flɾ] *PF mn.* gyengéden, lágyan (eredete: **flrr** gyengéd)
- nìfmokx:** [ni.'fmok³] *PF hsz.* féltékenyen, irigyen (eredete: **fmokx** féltékenység)
- nìfnu:** [ni.'fnu] *PF hsz.* halkán (eredete: **fnu** halk)
- nìfrakrr:** [ni.'fra.kɾ] *PF hsz.* mint mindig (eredete: **frakrr** mindig)
- nìftär:** [ni.'ftæɾ] *PF hsz.* balra (eredete: **ftär** bal)
- nìftue:** [ni.'ftu.ɛ] *PF hsz.* könnyen, egyszerűen (eredete: **ftue** könnyű)
- nìftxan:** [ni.'ft'ʔan] *PF hsz.* úgy, annyira (eredete: **fitxan** olyan)
- nìftxavang:** [ni.'ft'a.vaŋ] *PF hsz.* szenvedélyesen, teljes szívből (eredete: **ftxavang** szenvedélyes)
- nìfwefwi:** [ni.'fwɛ.fwi] *PF hsz.* füttyülve, füttyörészve (eredete: **fwefwi** füttyül)
- nìfya'o:** [ni.'fja.'ʔo] *PF hsz.* módjára, módon, -mód (eredete: **fya'o** mód)
- nìfyeyntu:** [ni.'fjɛjn.tu] *PF hsz.* felnőtt módra, éretten (eredete: **fyeyntu** felnőtt)
- nìhawmpam:** [ni.'hawm.pam] *PF mn.* zajosan (eredete: **hawmpam** zaj)
- nìhawng:** [ni.'hawŋ] *PF hsz.* túlságosan, túlzó mértékben (eredete: **hawng** túlzás)
- nìhay:** [ni.'haj] *PF hsz.* következőben (eredete: **hay** következő)
- nìhek:** [ni.'hɛk³] *PF hsz.* furcsa módon, különös módon (eredete: **hek** furcsának lenni) (mondat eleji határozószó, és nem módhatározószó)
- nìhipey:** [ni.'hi.pɛj] *PF hsz.* tétován (eredete: **hipey** tétovázik)
- nìhoan:** [ni.'ho.an] *PF mn.* kényelmesen (eredete: **hoan** kényelem)
- nìhoet:** [ni.'ho.ɛt³] *PF hsz.* széles körben, kiterjedten (eredete: **hoet** hatalmas, terjedelmes, kiterjedt)
- nìhol:** [ni.'hol] *PF hsz.* kicsit, kissé (eredete: **hol** kevés)
- nìhona:** [ni.'ho.na] *PF hsz.* kedvesen, édesen (eredete: **hona** kedves)
- nìk'ärìp:** [nik.'æ.rìp³] *PF hsz.* szilárdan (eredete: **ke ärìp** nem mozgat) szó sz.: 'anélkül, hogy hagyná mozogni'

- nìk'ong:** [nìk.'ʔoŋ] *PF* *hsz.* *lassan* (eredete: **kì'ong** *lassú*)
- nìkanu:** [nì.'ka.nu] *PF* *hsz.* *intelligensen, okosan* (eredete: **kanu** *okos*)
- nìkeftxo:** [nì.kɛ.'ft'o] *PF* *hsz.* *szomorúan* (eredete: **keftxo** *szomorú*)
- nìkelkin:** [nì.kɛl.'kin] *PF* *mn.* *feleslegesen* (eredete: **kelkin** *felesleges*)
- nìkemweypey:** [nì.kɛm.'wɛj.pɛj] *PF* *hsz.* *türelmetlenül* (eredete: **ke** *nem* és **lemweypey** *türelmes*)
- nìklonu:** [nìk.lo.'nu] *PF* *hsz.* *erősen, rendületlenül, állhatatosan* (eredete: **ke lonu** *nem ereszt*) szó szerint: 'anélkül, hogy eleresztené'
- nìkmar:** [nìk.'mar] *PF* *hsz.* *megfelelő időben, alkalmasint* (eredete: **kìmar** *szezonális*)
- nìksman:** [nìk.'sman] *PF* *hsz.* *csodálatosan* (eredete: **kosman** *csodálatos*)
- nìksran:** [nìk.'sran] *PF* *hsz.* *középszerűen* (eredete: **kesran** *középszerű*)
- nìktungzup:** [nìk.tuŋ.'zup] *PF* *hsz.* *gondosan, erősen* (eredete: **ke tungzup** *nem ejt el*) szó: 'anélkül, hogy elejtené'
- nìkx:** [nìk'] *PF* *fn.* *kavics* (szétmorzszolt kő)
- nìkxap:** [nì.'k'ap] *PF* *hsz.* *fenyegetően* (eredete: **kxap** *fenyeget*)
- nìkxem:** [nì.'k'ɛm] *PF* *hsz.* *függőlegesen* (eredete: **kxem** *függőlegesnek lenni*)
- nìlam:** [nì.'lam] *PF* *hsz.* *látszólag* (eredete: **lam** *látszik*)
- nìlaw:** [nì.'law] *PF* *hsz.* *tisztán, világosan* (eredete: **law** *tiszta*)
- nìler:** [nì.'lɛɾ] *PF* *hsz.* *simán* (eredete: **ler** *sima*, *egyenletes*)
- nìli:** [nì.'li] *PF* *hsz.* *előre is, előzetesen* (eredete: **li** *már*)
- nìlkeftang:** [nìl.kɛ.'ftaŋ] *PF* *hsz.* *folyamatosan, megállás nélkül* (összetétel ebből: **luke** *nélkül* és **ftang** *abbahagy*)
- nìltsan:** [nìl.'tsan] *PF* *hsz.* *jól* (eredete: **sìltsan** *jó*)
- nìlun:** [nì.'lun] *PF* *hsz.* *természetesen, logikusan, értelemszerűen*
- nìmal:** [nì.'mal] *PF* *hsz.* *bízva, habozás nélkül* (eredete: **mal** *megbízható*)
- nìmeyp:** [nì.'mejp] *PF* *hsz.* *gyengén, lazán* (eredete: **meyp** *gyenge*)
- nìmun:** [nì.'mun] *PF* *hsz.* *újra*
- nìmwey:** [nìm.'wɛj] *PF* *hsz.* *nyugodtan, békésen* (eredete: **mawey** *nyugodt*)
- nìmweypey:** [nìm.'wɛj.pɛj] *PF* *hsz.* *türelmesen* (eredete: **maweypey** *türelmes*(nek lenni))
- nìn:** [nì.m] *PF* *i.(t)* *ránéz, megpillant*
- nìNa'vi:** [nì.'naʔ.vi] *PF* *hsz.* *mint a na'vik, na'viul* (eredete: **Na'vi** *a Nép*)
- nìnäk:** [nì.'næk] *PF* *hsz.* *ivás útján* (eredete: **näk** *iszik*)
- nìnän:** [nì.'næn] *PF* *hsz.* *kevésbé* (eredete: **nän** *csökkent*)
- nìnänän:** [nì.'næn.æn] *PF* *hsz.* *csökkenő mértékben, egyre kevésbé* (eredete: **nän** *csökkent*)
- nìngay:** [nì.'ŋaj] *PF* *hsz.* *igazán* (eredete: **ngay** *igaz*)
- nìngong:** [nì.'ŋoŋ] *PF* *hsz.* *fásultan, lustán* (eredete: **ngong** *lusta*)
- nìno:** [nì.'no] *PF* *hsz.* *részletesen, alaposan*
- nìnrra:** [nì.'nr.a] *PF* *hsz.* *büszkén* (eredete: **nrra** *büszkeség*)
- nìnu:** [nì.'nu] *PF* *hsz.* *sikertelenül, hiába* (eredete: **nui** *sikertelennek lenni*)
- nìolo':** [nì.o.'loʔ] *PF* *hsz.* *(együtt) mint egy klán* (eredete: **olo'** *klán*)
- nìprte':** [nì.'pɾ.teʔ] *PF* *hsz.* *örömmel, üdülőzölve* (**zola'u**-val használva) (eredete: **prte'** *örömteli*)
- nìpxay:** [nì.'p'aj] *PF* *hsz.* *nagyon, nagyban* (eredete: **pxay** *sok*)
- nìpxi:** [nì.'p'i] *PF* *hsz.* *különösen, nyomatókkal, féltreérthetetlenül* (eredete: **pxi** *éles*)
- nìpxim:** [nì.'p'im] *PF* *hsz.* *felegyenesedve, egyenesen* (eredete: **pxim** *egyenes*)
- nìran:** [nì.'ran] *PF* *hsz.* *alapvetően, alapjában, lényegében* (eredete: **ran** *belső tulajdonság*)
- nìrangal:** [nì.'ra.ŋal] *PF* *hsz.* *bárcsak! (kívánság; a tényekkel szemben, befejezett vagy folyamatos kötőmóddal)* (eredete: **rangal** *kíván*)
- nìronsrel:** [nì.'ron.sɾɛl] *PF* *hsz.* *képzeletben, képzelet útján* (eredete: **ronsrelngop** *elképzel*)
- nìsilpey:** [nì.sil.'pɛj] *PF* *hsz.* *remélhetőleg* (eredete: **silpey** *remél*)
- nìskien:** [nì.'ski.ɛn] *PF* *hsz.* *jobbra* (eredete: **skien** *jobb*)
- nìslele:** [nì.'slɛ.lɛ] *PF* *hsz.* *úszva* (eredete: **slele** *úszik*)
- nìsngä'i:** [nì.'sŋæ.ʔi] *PF* *hsz.* *eredetileg, először* (eredete: **sngä'i** *kezd*)

- nìsngum:** [ni.'sɲum] *PF* *hsz.* *aggódva, bosszúisan* (eredete: **sngum** *aggodalom*)
- nìso'ha:** [ni.'soʔ.ha] *PF* *hsz.* *lelkesen* (eredete: **so'ha** *lelkesnek lenni*)
- nìsoaia:** [ni.so.'a.i.a] *PF* *hsz.* *(együtt) mint egy család* (eredete: **soaia** *család*)
- nìsteng:** [ni.'stɛŋ] *PF* *hsz.* *hasonlóan* (eredete: **steng** *hasonló*)
- nìsti:** [ni.'sti] *PF* *hsz.* *dühösen, mérgesen* (eredete: **sti** *dühöng*)
- nìsung:** [ni.'suŋ] *PF* *hsz.* *emellett, ráadásul, továbbá* (eredete: **sung** *hozzáad*)
- nìswey:** [ni.'swɛj] *PF* *hsz.* *optimálisan, legjobban* (eredete: **swey** *legjobb*)
- nìsyayvi:** [ni.'sja.j.vi] *PF* *hsz.* *sorsszerűen, véletlenül* (eredete: **syayvi** *szerencse*)
- nìsyen:** [ni.'sjɛn] *PF* *hsz.* *utolsóként* (eredete: **syen** *utolsó*)
- nìsyep:** [ni.'sjɛpʔ] *PF* *hsz.* *szorosan, vasmarokkal* (eredete: **syep** *csapdába ejt*) szó sz.: 'mint egy csapda'
- nìtam:** [ni.'tam] *PF* *hsz.* *elég* (eredete: **tam** *rendben*)
- nìteng:** [ni.'tɛŋ] *PF* *hsz.* *ugyanúgy, hasonlóképpen* (eredete: **teng** *megegyező*)
- nìtengfya:** [ni.'tɛŋ.fja] *PF* *hat.* *mint, ugyanúgy (mint) (hasonló cselekedet)* (eredete: **tengfya** *úgy mint (ksz.)*)
- nìtkan:** [ni.t.'kan] *PF* *hsz.* *szándékosan, akarattal* (eredete: **tikan** *cél, szándék*)
- nìtkanluke:** [ni.t.'kan.lu.ke] *PF* *hsz.* *véletlenül, akaratlanul* (összetétel ebből: **nìtkan** *szándékosan, akarattal* és **luke-** *nélkül*)
- nìtrrrtr:** [ni.'tʃ.tʃ] *PF* *hsz.* *napi szinten, rendszeresen* (eredete: **trr** *nap*)
- nìtsim:** [ni.'tsim] *PF* *hsz.* *eredetileg, eredeti módon, eredetien* (eredete: **tsim** *forrás*)
- nìtsisyì:** [ni.'tsi.syi] *PF* *hsz.* *suttogva* (eredete: **tsisyì** *suttog, ige*)
- nìtson:** [ni.'tson] *PF* *hsz.* *kötelességtudóan, engedelmesen* (eredete: **tson** *kötelesség*)
- nìtsyil:** [ni.'tsjil] *PF* *hsz.* *mászva* (eredete: **tsyil** *mászik*)
- nìtut:** [ni.'tutʔ] *PF* *hsz.* *folyamatosan* (eredete: **tut** *folyamatosság jelző*)
- nìtxan:** [ni.'t'an] *PF* *hsz.* *nagyon* (eredete: **txan** *sok*)
- nìtxay:** [ni.'t'aj] *PF* *hsz.* *vízszintesen* (eredete: **txay** *vízszintesnek lenni, laposan feküdni*)
- nìtxi:** [ni.'t'i] *PF* *hsz.* *sietve, kétségbeesetten* (eredete: **txi** *sietség*)
- nìtxiluke:** [ni.'t'i.lu.ke] *PF* *hsz.* *ráérősen, nyugodtan* (összetétel ebből: **txi** *sietség* és **luke** *nélkül*)
- nìvingkap:** [ni.'viŋ.kapʔ] *PF* *hsz.* *apropó, melle-sleg, jut eszembe* (eredete: **vingkap** *eszébe jut, "beugrik"*)
- nìwan:** [ni.'wan] *PF* *hsz.* *titokban, rejtve, rejtőzve* (eredete: **wan** *elrejt*)
- nìwawe:** [ni.wa.'wɛ] *PF* *hsz.* *értelmesen, jelentősen* (eredete: **wawe** *jelentés, jelentőség*)
- nìwä:** [ni.'wæ] *PF* *hat.sz.* *ellenkezőleg, ellentétesen*
- nìwäte:** [ni.wæ.'tɛ] *PF* *hsz.* *kötekedve, húzódozva* (eredete: **wäte** *vitatkozik*)
- nìwin:** [ni.'win] *PF* *hsz.* *gyorsan* (eredete: **win** *gyors*)
- nìwok:** [ni.'wokʔ] *PF* *hsz.* *hangosan* (eredete: **wok** *hangos*)
- nìwotx:** [ni.'wotʔ] *PF* *hsz.* *teljesen* (eredete: **wotx** *teljesség, egész*)
- nìyawr:** [ni.'jawɾ] *PF* *hsz.* *helyesen, jól* (eredete: **eyawr** *helyes, jó*)
- nìyewla:** [ni.'jɛw.la] *PF* *hsz.* *kiábrándítóan, csalódást okozva* (eredete: **yewla** *csalódás*)
- nìyey:** [ni.'jɛj] *PF* *hsz.* *egyenesen* (eredete: **yey** *egyenes*)
- nìyeyfya:** [ni.'jɛj.fja] *PF* *hsz.* *egyenesen előre, egyenes vonalban* (eredete: **yeyfya** *egyenes vonal*)
- nìyil:** [ni.'jɪ] *PF* *hsz.* *közösen, közös módon* (eredete: **yil** *közösségi*)
- nìyo':** [ni.'joʔʔ] *PF* *hsz.* *tökéletesen, hibátlanul* (eredete: **yo'** *tökéletes*)
- nìyol:** [ni.'jol] *PF* *hsz.* *röviden, kurtán (időben)* (eredete: **yol** *rövid (idő)*)
- nìyrr:** [ni.'jɾ] *PF* *hsz.* *természetesen, hamisítatlanul* (eredete: **yrr** *természetes*)
- nìzawnong:** [ni.'zaw.noŋ] *PF* *hsz.* *biztonságban, biztonságosan* (eredete: «**awn**» *befejezett melléknévi igenévi alak* és **zong** *megment*)
- nìzen:** [ni.'zɛn] *PF* *mn.* *szükséges* (eredete: **zene** *kell*)
- nokx:** [n.okʔ] *PF* *i.(t)* *szül (valakit)*
- nong:** [n.oŋ] *PF* *i.(t)* *követ*
- nopx:** [n.opʔ] *PF* *i.(t)* *eltesz*
- nrr:** [n.ɾ] *PF* *i.(tn)* *ragyog, fénylik*
- nrra:** [nɾ.a] *PF* *fn.* *büszkeség*

nuä+: [ˈnu.æ] *PF* told. *túl (valamin)*
nu: [ˈn.u.i] *PF* i.(tn) *elbukni, hibázni, sikerte-
 lennek lenni*
nulkrr: [nʉl.ˈkr] *PF* *hsz. hosszabb időtartamú
 (eredete: krr idő)*
nulnew: [nʉl.ˈn.ɛw] *PF* i.(tm) *jobban szeret, pre-
 ferál (eredete: new akar)*
nume: [ˈn.u.m.ɛ] *PF* i.(tn) *tanul*
numeyu: [ˈnu.mɛ.ju] *PF* fn. *tanuló, diák (eredete:
 te: nume tanul)*

Ng

nga: [ŋa] *PF* nm. *te*
nga': [ŋaʔ] *PF* i.(t) *tartalmaz*
ngam: [ŋam] *PF* fn. *visszhang*
ngampam: [ˈŋam.pam] *PF* fn. *rím (összetétel
 ebből: ngam visszhang és pam hang)*
ngampam si: [ˈŋam.pam s-i] *PF* i.(tn) *rímél
 (eredete: ngampam rím)*
ngatsyip: [ˈŋa.tʃipʔ] *PF* nm. *kicsi te,
 csekélységed (eredete: nga you)*
ngawng: [ŋawŋ] *PF* fn. *féreg (pandorai állatfaj)*
ngay: [ŋaj] *PF* mn. *igaz*
ngaytxoa: [ŋaj.ˈt'o.a] *PF* *gesz. bocs, szánom-
 bánom, sajnós, sajna, az én saram (megbánás
 vagy vétkeesség beismerése) (összetétel ebből:
 ngeyä tiéd és txoa megbocsátás)*
ngä'an: [ŋ.æ.ʔ.æŋ] *PF* i.(tn) *szenved (érzelmi-
 leg)*
ngäng: [ŋæŋ] *PF* fn. *gyomor*
ngäzik: [ˈŋæ.zikʔ] *PF* mn. *bonyolult, nehéz*
ngenga: [ŋɛ.ˈŋa] *PF* nm. *te (szertartásos forma)
 (eredete: nga te)*
ngep: [ŋɛpʔ] *PF* fn. *köldök*

O

oe: [ˈo.ɛ] *PF* nm. *én*
oeng: [ˈwɛŋ] *PF* nm. *mi ketten (beleértő) (te és én)
 (eredete: oe én)*
oetsyip: [ˈwɛ.tʃipʔ] *PF* nm. *csekélységem (ere-
 dete: oe én)*
oeyk: [o.ˈɛjkʔ] *PF* fn. *ok, indok*
oeyktŋg: [o.ˈɛjk.t.ŋ] *PF* i.(t) *megmagyaráz
 (miért) (összetétel ebből: oeyk ok és tŋg ad)*
ohakx: [o.ˈhakʔ] *PF* mn. *éhes*
ohe: [ˈo.hɛ] *PF* nm. *én (szertartásos forma)*
oiss: [o.ˈiss] *LA* *gesz. dühödt mordulás, 'vi-*

numtseng: [ˈnum.tʃɛŋ] *PF* fn. *iskola (összetétel
 ebből: nume tanul és tseng hely)*
numtsengvi: [ˈnum.tʃɛŋ.vi] *PF* fn. *osztályterem
 (eredete: numtseng iskola)*
numultxa: [nu.mul.ˈt'a] *PF* fn. *tanóra (összetétel
 ebből: nume tanul és ultxa találkozó)*
numultxatu: [nu.mul.ˈt'a.tu] *PF* fn. *osztálytárs,
 egy osztály tagja (eredete: numultxa tanóra)*
nutx: [nutʔ] *PF* mn. *vastag*

nget: [ŋɛtʔ] *PF* mn. *rothadó fa és levelek szagára
 emlékeztető, nyirkos szagú (nem állati)*
ngeyn: [ŋɛjn] *PF* mn. *fáradt*
ngian: [ŋi.ˈan] *PF,SW* *hsz. bármily, akármennyire*
ngim: [ŋim] *PF* mn. *hosszú*
ngimpup: [ŋim.ˈpupʔ] *PF* fn. *hosszúság (eredete:
 te: ngim hosszú és pup rövid)*
ngip: [ŋipʔ] *PF* fn. *tér, hely, úr*
ngoa: [ˈŋo.a] *PF* fn. *sár*
ngong: [ŋoŋ] *PF* mn. *fásult, tespedt, lusta*
ngop: [ŋ.opʔ] *PF* i.(t) *alkot, készít, létrehoz*
ngopyu: [ˈŋop.ju] *PF* fn. *alkotó (eredete: ngop
 alkot)*
ngrr: [ŋr] *PF* fn. *gyökér*
ngrrpongu: [ŋr.pɔ.ŋu] *PF* fn. *néprétegek meg-
 mozdulása (összetétel ebből: ngrr gyökér és
 pongu csoport)*
ngul: [ŋul] *PF* mn. *szürke*
ngulpin: [ˈŋul.pin] *PF* fn. *szürke szín (eredete:
 ngul szürke)*
nguway: [ˈŋu.waj] *PF* fn. *vonyítás, a nantang
 üvöltése (eredete: way dal)*

gyázz!

oiss si: [o.ˈiss s-i] *PF* i.(tn) *dühösen mordul
 (eredete: oiss dühös mordulás)*
okup: [ˈo.kupʔ] *PF* fn. *tej*
olo': [o.ˈloʔ] *PF* fn. *klán*
olo'eyktan: [o.lo.ˈʔɛjk.tan] *JC* fn. *törzsfő, klán-
 vezető (összetétel ebből: olo' klán és eyktan
 vezető)*
omum: [ˈo.m.um] *PF* i.(t) *tud (a hangsúly az
 első szótagra tolódik ha infix kerül bele)*
onlor: [on.ˈlor] *PF* mn. *jószagú (összetétel*

ebből: **ontu** orr és **lor** kellemes)
ontsang: [ʼon.t͡saŋ] *PF* fn. orrgyűrű (összetétel
ebből: **ontu** orr és **tsang** testékszer)
ontu: [ʼon.tu] *JC* fn. orr

P

pa'o: [ʼpa.ʔo] *PF* fn. oldal(a)
pak: [pakʰ] *PF* part. fúj! (megvetést, lenézést
jelöl)
pam: [pam] *PF* fn. hang
pamrel: [pam.ʼrɛl] *PF* fn. írás (összetétel ebből:
pam hang és **rel** kép)
pamrelfya: [pam.ʼrɛl.fja] *PF* fn. betűzés (hely-
esírás) (eredete: **pamrel** írás és **fya'o** mód)
pamrel si: [pam.ʼrɛl ʼs-i] *PF* i.(tn) ír (eredete:
pamrel írás)
pamrelsiyu: [pam.ʼrɛl.si.ju] *PF* fn. író (eredete:
pamrel írás)
pamrelvi: [pam.ʼrɛl.vi] *PF* fn. betű (fonetikus jel)
(eredete: **pamrel** írás)
pamtseo: [ʼpam.t͡sɛ.o] *PF* fn. zene (összetétel
ebből: **pam** hang és **tseo** művészet)
pamtseongopyu: [pam.t͡sɛ.o.ʔop.ju] *PF* fn. ze-
neszerző (összetétel ebből: **pamtseo** zene és
ngopyu alkotó) pl. James Horner
pamtseo si: [ʼpam.t͡sɛ.o ʼs-i] *PF* i.(tn) zenél (**fa a**
hangszer neve előtt) (eredete: **pamtseo** zene)
pamtseotu: [ʼpam.t͡sɛ.o.tu] *PF* fn. zenész (ere-
dete: **pamtseo** zene)
pan: [pan] *PF* fn. (egy) harmad
paskalin: [pa.ska.ʼlin] *PF* fn. édes bogyó (gyeng-
éd, kedveskedő kifejezés) (eredete: **pasuk** bo-
gyó és (**a**)**kalin** édes)
pasuk: [ʼpa.sukʰ] *PF* fn. bogyó
pate: [ʼp.a.t.ɛ] *ZS* ige megérkezik, eljut/elér vala-
hová
pawk: [pawkʰ] *PF* fn. duda, kürt
pawm: [p-awm] *PF* ige kérdez
pay: [paj] *PF* fn. víz, folyadék
payfya: [ʼpaj.fja] *PF* fn. folyam, patak, vízfolyás
(összetétel ebből: **pay** víz és **fya'o** út)
payiva: [ʼpaj.i.va] *PF* fn. vízcsepp (eredete: **pay**
víz és **ilva** csepp)
paynga': [ʼpaj.ŋaʔ] *PF* mn. nedves, nyirkos,
párás (eredete: **pay** víz és **nga'** tartalmaz)
payoang: [paj.ʼo.aŋ] *PF* fn. hal (összetétel
ebből: **pay** víz és **ioang** állat)

onvä': [on.ʼvæʔ] *PF* mn. rossz szagú (összetétel
ebből: **ontu** orr és **vä'** kellemetlen)

paysena: [ʼpaj.sɛ.na] *PF* fn. víztartály (összeté-
tel ebből: **pay** víz és **sähena** tartály)
paysmung: [ʼpaj.smuŋ] *PF* fn. vízszállító eszköz
(összetétel ebből: **pay** víz és **smung** szállító
eszköz)
pähem: [ʼp-æ.h-ɛm] *PF* i.(tn) (meg)érkezik, me-
gjön
pängkxo: [p-æŋ.k'·o] *PF* i.(tn) beszélget, társa-
log
pängkxoyu: [pæŋ.k'·o.ju] *PF* fn. beszélgetőtárs,
társalkodó (eredete: **pängkxo** beszélget)
pängkxoyu lekoren: [pæŋ.k'·o.ju lɛ.ko.ʼrɛn]
PF fn. ügyvéd, jogász (összetétel ebből:
pängkxoyu beszélgető és **lekoren** szabályos,
jogi)
pänu: [ʼpæ.nu] *PF* fn. ígéret
pänutìng: [ʼpæ.nu.t-ŋ] *PF* i.(t) ígér (összetétel
ebből: **pänu** ígéret és **tìng** ad)
-pe+: [pɛ] *PF* todalék kérdőszóképző
pe'un: [ʼp-ɛ.ʔ-un] *PF* i.(t) (el)dönt
pefnel: [pɛ.ʼfnɛl] *PF* kérd. miféle? másik alakja:
fnepe
pefya: [pɛ.ʼfja] *PF* kérd. hogy(an)? másik alak-
ja: **fyape**
pefyinep'ang: [pɛ.fjin.ɛp.ʔaŋ] *PF* kérd. men-
nyire összetett? (eredete: **fyinep'ang** össze-
tettség foka) másik alakja: **fyinep'angpe**
pehem: [pɛ.ʼhɛm] *PF* kérd. mi történik? mit
csinál? másik alakja: **kempe** (eredete **kem**
tett, cselekedet)
pehrr: [pɛ.ʼhr] *PF* kérd. mikor? másik alakja:
krripe (eredete **krri** idő)
pekxinum: [pɛ.k'in.um] *PF* kérd. milyen szo-
ros, milyen laza? (eredete: **'ekxinum** szoros-
ság, lazaság)
pelì'u: [pɛ.ʼli.ʔu] *PF* kérd. milyen szó? hogy
mondta? másik alakja: **li'upe**
pelun: [pɛ.ʼlun] *PF* kérd. miért? másik alakja:
lumpe
peng: [p-ɛŋ] *PF* i.(t) mond
penghrr: [p-ɛŋ.hɾ] *PF* i.(tn) figyelmeztet (össze-
tétel ebből: **peng** mond és **hrrap** veszély)

peseng: [pɛ.'sɛŋ] *PF* kérd. *hol?* másik alakja: **tsengpe**
peslosnep: [pɛ.slo.'snɛp^ɿ] *PF* kérd. *milyen széles* (eredete: **snep keskeny**)(másik alakja: **slosneppe**)
pesomwew: [pɛ.som.'wɛw] *PF* kérd. *Milyen hőmérsékletű?* (eredete: **somwew hőmérséklet**)
pesu: [pɛ.'su] *PF* kérd. *ki(csoda)?* másik alakja: **tupe**
peu: [pɛ.'u] *PF* kérd. *mi? mit? micsoda? micsodát?* másik alakja: **'upe**
pewn: [pɛwn] *PF* fn. *nyak*
pey: [p'ɛj] *PF* i.(tn) *várni, vár valamire*
piak: [pi.'ak^ɿ] *PF* mn. *nyitott, tiszta (pl.:felhőtlen ég)*
piak si: [pi.'ak^ɿ s'i] *PF* i.(tn) *kinyit* (eredete: **piak nyitot**)
pil: [pil] *PF* fn. *arc-csík*
pizayu: ['pi.za.ju] *PF* fn. *ős*
pimtxan: [pim.'t'an] *PF* kérd. *mennyi?* másik alakja: **himtxampe**
piwopx: [pi.'wop^ɿ] *PF* fn. *felhő*
piwopxtsyip: [pi.'wop^ɿ.tsjip] *PF* fn. *ködfolt* (eredete: **piwopx felhő**) szó sz.: 'kis felhő'
pllhr: [p'l.'hr] *PF* i.(tn) *figyelmeztet* (összetétel ebből: **plltxe beszél** és **hrrap veszély**)
pllngay: [p'l.'ŋaj] *PF* i.(tn) *elismer* (eredete: **plltxe beszél** és **ngay igaz**)
plltxe: [p'l.'t'ɛ] *PF* ige *beszél*
plltxeyu: [p'l.'t'ɛ.ju] *PF* fn. *beszélő* (eredete: **plltxe beszél**)
po: [po] *PF* nm. *ő (hímnem/nőnem)*

Px

pxan: [p'an] *PF* mn. *méltó, érdemes*
pxasik: ['p'a.sik^ɿ] *PF* gesz. (*Hagyd*) *a fenébe!*
pxasul: ['p'a.sul] *PF* mn. *friss, érett*
pxaw-: [p'aw] *PF* told. *körül(ötte)*
pxawngip: [p'aw.ŋip^ɿ] *PF* fn. *környezet* (összetétel ebből: **pxaw körül** és **ngip tér, hely**)
pxawpa: [p'aw.pa] *PF* fn. *kerület, határ, perem* (összetétel ebből: **pxaw körül** és **pa'o oldal**)
pxawpxun: [p'aw.p'un] *PF* fn. *karkötő, karszalag* (összetétel ebből: **pxaw körül** és **pxun kar**)
pxay: [p'aj] *PF* mn. *számos* (egyesszámú és többesszámú főnevekkel is használatos)

poan: [po.'an] *PF* nm. *ő (hímnem)* (*nincs többesszáma: helyette az (ay)fo*) (eredete: **po ő**)
poe: [po.'ɛ] *PF* nm. *ő (nőnem)* (*nincs többesszáma: helyette az (ay)fo*) (eredete: **po ő**)
polpxay: [pol.'p'aj] *PF* kérd. *hány (darab)?* (összetétel ebből: **holpxay szám** és **pe képző**)
pom: [p'om] *PF* i.(t) *(meg)puszil, (meg)csókol*
pongu: ['po.ŋu] *PF* fn. *személyek csoportja* (eredete: **po ő**) cs.sz.
prrkku: [pr̩.ku] *PF* fn. *(anya)méh* (összetétel ebből: **prnen csecsemő** és **kelku otthon**)
prrkxentrrkr: [pr̩.k'ɛn.t̩.kr] *Skxawng* fn. „*nap-pali örömteli füstölgés*”, *dohányzás* (*na'vi* idióma) (összetétel ebből: **prrte' öröm**, **kxener füst**, **trr nap** és **krr idő**)
prnnen: [pr̩.nɛn] *PF* fn. *csecsemő, baba*
prnesyul: [pr̩.nɛ.sjul] *PF* fn. *bimbó, rügy* (összetétel ebből: **prnen csecsemő** és **syulang virág**)
prrszung: [pr̩.smuŋ] *PF* fn. *babahordozó* (összetétel ebből: **prnen baba** és **smung szállító eszköz**)
prrte': [pr̩.tɛʔ] *PF* mn. *élvezetes, örömteli*
prrrll: [pr̩.wl] *PF* fn. *moha* (összetétel ebből: **prnnen csecsemő** és **'ewll növény**)
pukap: [pu.kap^ɿ] *PF* szám *hat, 6*
pum: [pum] *PF* nm. *tulajdon, birtokolt dolog* („ál”-névmás birtokos esetű főnevekhez és névmásokhoz)
pup: [pup^ɿ] *PF* mn. *rövid (fizikai hosszúság)*
puve: ['pu.vɛ] *PF* mn. *hatodik (sorszámnev)* (eredete: **pukap hat**)

pxayopin: [p'aj.o.pin] *PF* hsz. *színes, tarka* (összetétel ebből: **pxay sok** és **'opin szín**)
pxek: [p'ɛk^ɿ] *PF* i.(t) *rúg, lök*
pxel-: [p'ɛl] *PF* told. *ként, akként/úgy..., mint/ahogy*
pxelo: [p'ɛ.lo] *PF* hat. *háromszor* (eredete: **pxe+ hármasszám jele** és **alo alkalom**)
pxen: [p'ɛn] *PF* fn. *funkcionális öltözék (része)*
pxesrram: [p'ɛ.sɾ.'am] *PF* fn., hsz. *3 napja* (eredete: **trr nap**)
pxesrray: [p'ɛ.sɾ.'aj] *PF* fn., hsz. *3 nap múlva* (eredete: **trr nap**)
pxey: [p'ɛj] *PF* szám *három, 3*

pxeyve: [p'ej.vɛ] *PF* mn. *harmadik (sorszám-név)* (eredete: **pxey** három)
pxi: [p'i] *PF* mn. *éles, hegyes*
pxim: [p'im] *PF* mn. *egyenes, felegyenesedett*
pximaw-: [p'i.maw] *PF* told. *rögtön, egyből utána* (összetétel ebből: **maw** után (időben) és **pxi** éles)
pxiset: [p'i.'setʰ] *PF* hsz. *éppen most, ebben a pillanatban* (összetétel ebből: **set** most és **pxi** éles)
pxisre+: [p'i.'srɛ] *PF* told. *éppen előtte* (összetétel ebből: **sre** előtt (időben) és **pxi** éles)
pxiswawam: [p'i.swaw.'am] *PF* hsz. *egy pillanattal ezelőtt* (összetétel ebből: **swaw** pillanattal és **-am** múlt idejű igei infixum)
pxiswaway: [p'i.swaw.'aj] *PF* hsz. *egy pillanattal*

múlva, azonnal (összetétel ebből: **swaw** pillanattal és **ay** jövő idejű igei infixum)
pxiye'rín: [p'i.'jɛʔ.rɪn] *PF* hsz. *mindjárt (nem olyan hamar, mint pxiswaway)* (összetétel ebből: **ye'rín** hamarosan és **pxi** éles)
pxim: [p'im] *PF* hsz. *gyakran*
pximun'i: [p'i.m.un.'i] *PF* i.(t) *feloszt, részekre vág* (összetétel ebből: **hapxi** rész és **mun'i** vág)
pxor: [p'.oʔ] *PF* i.(tn) *szétvet, felrobban*
pxorpam: [p'.oʔ.pam] *PF* fn. „ejective” mássalhangzó (*kx,tx,px*) (összetétel ebből: **pxor** felrobban és **pam** hang)
pxun: [p'un] *PF* fn. *kar*
pxuntil: [p'un.til] *PF* fn. *könyök* (összetétel ebből: **pxun** kar és **til** izület)

R

ral: [ra] *PF* fn. *jelentés*
ralnga': [ra.l.ŋaʔ] *PF* mn. *értelmes, tanulságos, oktató jellegű* (összetétel ebből: **ral** jelentés és **nga'** tartalmaz)
ralpeng: [ra.l.p.ɛŋ] *PF* i.(t) *értelmez, tolmácsol* (összetétel ebből: **ral** jelentés és **peng** mond)
ram: [ra] *PF* fn. *hegy*
ramtsyip: [ra.m.tʃip] *PF* fn. *domb* (eredete: **ram** hegy)
ramunong: [ra.'mu.noŋ] *PF* fn. *kút*
ran: [ra] *PF* fn. *belső tulajdonság, lényeg, valaminek az alapvető természete, személyiség*
rangal: [ra.a.ŋ.al] *PF* i.(tn) *kíván, óhajt*
raspu': [ra.'spuʔ] *PF* fn. *lábszárvédő (harcban használatos)*
rawke: [ra.w.kɛ] *PF* gesz. *vigyázz! menekülj! veszély! (figyelmeztető kiáltás)*
rawm: [ra.wm] *PF* fn. *villámlás (általános kifejezés)*
rawmpxom: [ra.wm.p'om] *PF* fn. *villámlás-mennydörgés* (eredete: **rawm** villámlás és **'rpxom** mennydörgés)
rawn: [ra.wn] *PF* i.(t) *kicsérél, helyettesít*
rawng: [ra.wŋ] *PF* fn. *bejárat*
rä'ä: [ra.'æ] *PF* part. *ne!* (tiltószó)
räptum: [ra.p.'tum] *PF* mn. *durva, közönséges, udvariatlan*
re'o: [re.'o] *PF* fn. *fej*
rel: [rɛ] *PF* fn. *kép*

rel arusikx: [rɛl a.ru.'sikx] *PF* fn. *film, videó* (összetétel ebből: **rel** kép és **rikx** mozog)
reltseo: [rɛl.tʃɛ.o] *PF* fn. *képművészet* (összetétel ebből: **rel** kép és **tseo** művészet)
reltseotu: [rɛl.tʃɛ.o.tu] *PF* fn. *művész (vizuális)* (eredete: **reltseo** vizuális művészet)
reng: [rɛŋ] *PF* mn. *sekély (fizikailag) n.e.*
rengop: [rɛ.ŋ.opʰ] *PF* i.(t) *tervez* (összetétel ebből: **renu** minta és **ngop** alkot)
renten: [rɛn.tɛn] *PF* fn. *védőszemüveg, (rovarszárnyból készült, fából faragott, stb.)*
renu: [rɛ.nu] *PF* fn. *minta*
renulke: [rɛ.nul.kɛ] *PF* mn. *rendhagyó, véletlenszerű* (eredete: **renu** minta és **luke** nélkül)
rewon: [rɛ.won] *PF* fn. *reggel*
rey: [rɛj] *PF* i.(tn) *él*
rey'eng: [rɛj.'ɛŋ] *PF* fn. *az élet egyensúlya* (eredete: **rey** él)
reyfya: [rɛj.fja] *PF* fn. *életmód, kultúra* (összetétel ebből: **rey** élet és **fya'o** út, mód)
reykol: [rɛj.'kol] *PF* i.(t) *zenél, énekeltet (költői)* (eredete: **rol** énekel és «**eyk**» műveltető infixum)
reym: [rɛjm] *PF* fn. *szárazföld*
reypay: [rɛj.pa.j] *PF* fn. *vér* (összetétel ebből: **rey** él és **pay** víz)
rikx: [r'ikʰ] *PF* i.(tn) *mozog*
rim: [rim] *PF* mn. *sárga*
rimpin: [rim.pin] *PF* fn. *sárga szín* (eredete: **rim** sárga)

rina': [ri.'naʔ] *PF* fn. *mag* (eredete: **atokirina'** *A Szent Fa magja*)
rì'ir: [rìʔ.ɪr] *PF* fn. *tükkörkép*
rì'ir si: [rìʔ.ɪr s-i] *PF* i.(tn) *tükröz, utánoz* (eredete: **rì'ir** *tükkörkép*)
rik: [rikʔ] *PF* fn. *levél* (növényi rész)
rikean: [rì.kɛ.aŋ] *PF* mn. *levél-zöld* (összetétel ebből: **rik** *levél* és **ean** *zöld*)
rìn: [rɪm] *PF* 1fn. *fa* (*anyag*)
ro+: [rɔ] *PF* esz. *-nál/-nél*
ro'a: [r.ɔ.ʔ.a] *PF* i.(tn) *hatásosnak lenni, félelmet vagy tiszteletet kelteni*
rofa-: [rɔ.fa] *PF* told. *mentén*
rol: [r.ɔl] *PF* *ige énekel*
rolun: [rɔ.'lun] *PF* *gesz. Heuréka! Rájöttem!*
rong: [rɔŋ] *PF* fn. *alagút*
ronguway: [r.ɔ.'ŋu.waj] *PF* i.(tn) *üvölt, vonyít* (eredete: **rol** *énekel* és **nguway** *üvöltés, vonyítás*)

S

sa: [s.a] *PF* i.(tn) *valamely kihívásra felkészül, nekivág*
sa'ewrang: [sa.'ʔɛw.raŋ] *PF* fn. *ányaszövőszék*, *hatalmas szövőszék* (eredete: **sa'nok** *anya* és **'ewrang** *szövőszék*)
sa'nok: [saʔ.nokʔ] *PF* fn. *anya* (eredete: **sa'atenuk** *C*)
sa'nu: [saʔ.nu] *PF* fn. *anyu* (becéző forma, eredetije: **sa'nok** *anya*)
sa'nutsyip: [saʔ.nu.tʃjipʔ] *PF* fn. *anyuka* (*fiatal lányokra*) (eredete: **sa'nu** *anyu*)
sa'sem: [saʔ.sɛm] *PF* fn. *szülő* *vagy* *szülőpár* (eredete: **sa'nok** *anya* és **sempul** *apa*)
saa: [sa:] *LA* *gesz. fenyegető kiáltás*
salew: [s.a.'l.ɛw] *PF* *ige. folytat*
salewfya: [sa.'lɛw.fja] *PF* fn. *irány, menetirány* (eredete: **salew** *folytat* és **fya'o** *út*)
san: [san] *PF* part. *idézet, függő beszéd kezdete*
sang: [saŋ] *PF* mn. *meleg*
sar: [s.ar] *PF* i.(t) *használ*
sat: [satʔ] *PF* nm. *az* (a **tsat** *gyengített alakja*)
satu'li: [sa.'tuʔ.li] *PF* fn. *örökség* (*Megjegyzés: A Disney's Pandora étkező neve is*)
sau: [sa.'u] *LA* *gesz. felkiáltás erőlködés közben, uff! hó-rukk!*
saylahe: [saj.'la.hɛ] *PF* hsz. *stb.* (eredete: **sì alahe** és *mások*) (összevonás)

ronguwayyu: [rɔ.'ŋu.waj.ju] *PF* fn. *üvöltő* (*személy*) (eredete: **ronguway** *üvölt*)
ronsem: [ron.sɛm] *PF* fn. *elme*
ronsrel: [ron.sɛl] *PF* fn. *elképzelt dolog* (eredete: **ronsrelnop** *elképzél*)
ronsrelnop: [ron.sɛl.ŋ.opʔ] *PF* i.(t) *elképzél, felidéz* (eredete: **ronsem** *elme*, **rel** *kép*, **ngop** *alkot, köznapi kiejtése* [ron.sɛw.ŋopʔ])
ropx: [ropʔ] *PF* fn. *lyuk* (*átmenő*)
rou: [r.ɔ.ɔ.u] *PF* i.(tn) *részegnek lenni, vagy berúgni* (pl.: **rou fa pxir**)
rum: [rum] *PF* fn. *labda*
run: [r.un] *PF* i.(t) (*meg*)*talál, felfedez*
rurur: [ru.'ruɪ] *PF* fn. *sziklák között, lejtősen folyó patak* (*megszámítható*)
rusey: [ru.'sɛj] *PF* mn., fn. *élő, élőlény* (összetétel ebből: **rey** *él* és **us** *folyamatos melléknévi igenévi alak*)
rutxe: [ru.'t'ɛ] *PF* *gesz. légy szíves! kérlek!*

sayrip: [saj.rɪpʔ] *PF* mn. *jóképmű, helyes cs.sz.* (*férfira*)
sä'anla: [sæ.'ʔan.la] *PF* fn. *sóvárgás* (eredete: **'anla** *sóvárog*)
sä'eoio: [sæ.'ʔɛ.o.i.o] *PF* fn. *ünnepély* (eredete: **'eoio** *ünnepélyes*)
sä'eoio si: [sæ.'ʔɛ.o.i.o s-i] *PF* i.(tn) *ünnepel, ünnepélyen részt vesz* (eredete: **sä'eoio** *ünnepély*)
sä'ipu: [sæ.'ʔi.pu] *PF* fn. *valami humoros* (eredete: **'ipu** *humoros*)
sä'o: [sæ.'ʔo] *PF* fn. *eszköz, szerszám*
säfe'ul: [sæ.'fɛ.'ʔul] *PF* fn. *rosszabbodás* (eredete: **fe'ul** *rosszabbodás*)
säflä: [sæ.'flæ] *PF* fn. *siker* (*konkrét dologban*) (eredete: **flä** *sikerrel jár*)
säfmi: [sæ.'fmi] *PF* fn. *próba, kísérlet* (eredete: **fmi** *megpróbál*)
säfngo': [sæ.'fŋoʔ] *PF* fn. *kívánság, követelés* (eredete: **fngo'** *kíván*)
säfpil: [sæ.'fpil] *PF* fn. *gondolat, ötlet* (eredete: **fpil** *think*)
säftxuli'u: [sæ.ft'u.'li.'ʔu] *PF* fn. *beszéd, szónoklat* (eredete: **ftxuli'u** *szónokol, beszédet mond*)
säfyep: [sæ.'fjɛpʔ] *PF* fn. *fogantyú, kilincs* (eredete: **fyep** *megfog*)
sähena: [sæ.'hɛ.na] *PF* fn. *tároló, konténer, tar-*

- tály* (eredete: **hena hord**)
- säkanom**: [sæ.'ka.nom] *PF* fn. *szerzemény, tulajdon* (eredete: **kanom szerez**)
- sälang**: [sæ.'laŋ] *PF* fn. *vizsgálat* (eredete: **lang** (*meg*)*vizsgál*)
- sälatem**: [sæ.'la.tɛm] *PF* fn. *változtatás* (eredete: **latem változik**)
- sälätxayn**: [sæ.læ.'t'ajŋ] *PF* fn. *vereség, legyőzöttség* (eredete: **lätxayn legyőz**)
- sämok**: [sæ.'mok⁷] *PF* fn. *javaslat* (eredete: **mok javasol**)
- sämunge**: [sæ.'mu.ŋɛ] *PF* fn. *szállító eszköz* (eredete: **munge visz, hoz**) Megjegyzés: szóösszetételben az ä és e kiesik, marad: – *smung*
- sämyam**: [sæm.'yam] *PF* fn. *ölelés, karolás* (eredete: **meyam ölel**)
- sängä'an**: [sæ.ŋæ.'ʔæn] *PF* fn. *szenvedés (érzelmi), depresszió* (eredete: **ngä'an szenved (érzelmileg)**)
- sängop**: [sæ.'ŋop⁷] *PF* fn. *alkotás* (eredete: **ngop alkot**)
- sänrr**: [sæ.'nr] *PF* fn. *ragyogás, fény, lámpa* (eredete: **nrr ragyog, fénylik**)
- sänui**: [sæ.'nu.i] *PF* fn. *bukás, sikertelenség* (konkrét esetben) (eredete: **nui elbukni, sikertelennek lenni**)
- sänume**: [sæ.'nu.mɛ] *PF* fn. *tanítás* (eredete: **nume tanul**)
- sänumvi**: [sæ.'num.vi] *PF* fn. *lecke, tanóra* (eredete: **sänume tanítás**)
- säomum**: [sæ.'o.mum] *PF* fn. *információ* (eredete: **omum tud**)
- säpenghrr**: [sæ.pɛŋ.'hr] *PF* fn. *figyelmeztetés* (eredete: **penghrr figyelmeztet**)
- säpllhr**: [sæ.pl.'hr] *PF* fn. *figyelmeztetés* (eredete: **pllhr figyelmeztet**)
- säplltxe**: [sæ.pl.'t'ɛ] *PF* fn. *állítás* (eredete: **plltxe beszél**)
- säplltxevi**: [sæ.pl.'t'ɛ.vi] *PF* fn. *megjegyzés* (eredete: **säplltxe állítás**)
- säpom**: [sæ.'pom] *PF* fn. *csók* (eredete: **pom csókol**)
- särawn**: [sæ.'rawn] *PF* fn. *csere-, helyettes, valami ami helyettesít valami mást* (eredete: **rawn kicserél**)
- särengop**: [sæ.'re.ŋop⁷] *PF* fn. *terv, tervezet* (eredete: **rengop tervez**)
- säro'a**: [sæ.'ro.ʔa] *PF* fn. *hőstett, teljesítmény, nagy tett*
- säro'a si**: [sæ.'ro.ʔa s-i] *PF* i.(tn) *nagy tettet hajt végre* (eredete: **säro'a nagy tett**)
- säseyto**: [sæ.sɛj.'to] *PF* fn. *húsdaraboló eszköz* (eredete: **seyto feldarabol** (*elpusztult állatot*))
- säsilpey**: [sæ.sil.'pɛj] *PF* fn. *hope* (konkrét) (eredete: **silpey remél**)
- säspxin**: [sæ.'sp'in] *PF* fn. *betegség, kór* (eredete: **spxin beteg**)
- säspxintsyip**: [sæ.'sp'in.tsjip⁷] *PF* fn. *kisebb betegség, gyengélkedés* (eredete: **säspxin betegség**)
- säsraätx**: [sæ.'sræt⁷] *PF* fn. *bosszúság* (eredete: **sraätx bosszat**)
- säsri:n**: [sæ.'srin] *PF* fn. *kölcsön adott vagy kölcsön vett dolog* (eredete: **sri:n ideiglenesen átad egyiktől a másiknak**)
- sästarsim**: [sæ.'star.sim] *PF* fn. *gyűjtemény* (személy által szándékosan összerakott) (eredete: **starsim összeszed, gyűjt**)
- säsulin**: [sæ.'su.lim] *PF* fn. *hobby, örömet szerző tevékenység* (eredete: **sulin elfoglalt** (*pozitív értelemben*))
- säsyp**: [sæ.'sjɛp⁷] *PF* fn. *csapda* (eredete: **syep csapdába ejt**)
- sätare**: [sæ.'ta.rɛ] *PF* fn. *kapcsolódás, kapcsolat* (eredete: **tare összekapcsol, kapcsolatban van**)
- sätaron**: [sæ.'ta.ron] *PF* fn. *vadászat* (egy konkrét esemény) (eredete: **taron vadászik**)
- sätsan'ul**: [sæ.'tsan.ʔul] *PF* fn. *javulás* (konkrét esetben) (eredete: **tsan'ul javul**)
- sätsisyi**: [sæ.'tsi.syi] *PF* fn. *suttogás* (eredete: **tsisyi suttog**)
- sätswayon**: [sæ.'tswaj.on] *PF* fn. *repülés* (*repülés esete*) (eredete: **tswayon repül**)
- sätsyil**: [sæ.'tsjil] *PF* fn. *mászás, megmászás* (eredete: **tsyil mászik**)
- säwäsul**: [sæ.'wæ.sul] *PF* fn. *verseny* (eredete: **wäsul versenyez**)
- säwäsultsyip**: [sæ.'wæ.sul.tsjip⁷] *PF* fn. *mérkőzés* (eredete: **säwäsul verseny**)
- säwäte**: [sæ.wæ.'tɛ] *PF* fn. *a vita tárgya, a szóváltás oka, a vitatott dolog* (eredete: **wäte vitatkozik**)
- säwìngay**: [sæ.wil.'ŋaj] *PF* fn. *bizonyíték* (konkrét esetben) (eredete: **wìngay bizonyít**)
- säwìntxu**: [sæ.wim.'t'u] *PF* fn. *bemutató, kiállítás* (eredete: **wìntxu mutat**)

- säyäkx:** [sæ.'jæk']_{PF} fn. *figyelmen kívül hagyás, semmibe vétel* (eredete: **yäkx** figyelmen kívül hagy, semmibe vesz)
- säzäríp:** [sæ.'zæ.ɾip']_{RL,PF} fn. *kantár, kötőfék* (eredete: **za'äríp** húz)
- se'ayl:** [sɛ.'ʔajl]_{PF} fn. *egyedülállóan magas, vékony vízeseés, amely magas szikláról vagy lebegő hegyről folyik le* (megszámlálható)
- sekrr:** ['sɛ.kɾ]_{PF} fn. *jelen* (összetétel ebből: **set** most és **krr** idő)
- sempu:** ['sɛm.pu]_{PF} fn. *apu* (becéző forma, eredetije: **sempul** apa)
- sempul:** ['sɛm.pul]_{PF} fn. *apa*
- set:** [sɛt']_{PF} hsz. *most*
- sevin:** [sɛ.'vin]_{PF} mn. *csinos cs.sz.* (nőkre)
- sey:** [sɛj]_{PF} fn. *csésze vagy tál* (természetes formából minimálisan átalakítva)
- seykxel:** [sɛj.'k'ɛl]_{PF} mn. *erős* (érzelmileg, lelkiileg, nem fizikailag), *magabiztos*
- seyn:** [sɛjn]_{PF} fn. *szék, pad, bármely egyéb ülőalkalmatosság* (eredete: **sä'o** eszköz és **heyn** ül)
- seyri:** [sɛj.ri]_{JC} fn. *ajak*
- seysoniltsan:** [sɛj.so.nil.'tsan]_{PF} gesz. *Szép munka!* (eredete: **hasey soli niltsan** jól elvégzett)
- seyto:** [sɛj.'to]_{PF} i.(t) *feldarabol* (elpusztult állapot)
- si:** [s-i]_{PF} ntesz, *csinál*, összetett igékben szerepel képző toldalék
- sim:** [s-im]_{PF} i.(át)n *közel van*
- sì:** [si]_{PF} ksz. és (szavak között, toldalék is lehet: –sì; tagmondatok között nem használatos, helyette: **ulte** és)
- sik:** [sik']_{PF} part. *idézet, függő beszéd bezárása* idézet vége
- silpey:** [sil.'pɛj]_{PF} i.(tn) *remél* (**tsnì** majd a remélt dolog, *hacsak nem különálló mondat*) (ii) (összetétel ebből: **siltsan** jó és **pey** vár)
- silronsem:** [sil.'ron.sɛm]_{PF} mn. *elmés, ötletes* (összetétel ebből: **siltsan** jó és **ronsem** elme)
- siltsan:** [sil.'tsan]_{PF} mn. *jó* (megfelelő)
- sìn–:** [sɪn]_{PF} esz. *rá, rajta*
- ska'a:** [sk'a.'ʔa]_{PF} i.(t) (el)pusztít, *megsemmisít, lerombol*
- skepek:** [skɛ.pɛk']_{PF} mn. *formális, hivatalos*
- skiempa:** ['ski.ɛm.pa]_{PF} fn. *jobb oldal* (összetétel ebből: **skien** jobb és **pa'o** oldal)
- skien:** ['ski.ɛn]_{PF} mn. *jobb* (nem bal)
- sko+:** [sko]_{PF} told. *mint..., ... szerepében*
- skxakep:** ['sk'a.kɛp']_{PF} mn., hsz. *valószínű, valószínűleg*
- skxawng:** [sk'awŋ]_{PF} fn. *gyagyás, tökfaj*
- skxir:** [sk'ir]_{PF} fn. *seb*
- skxir si:** ['sk'ir 's-i]_{PF} i.(tn) *megsebesít* (eredete: **skxir** seb)
- skxirtsyìp:** ['sk'ir.'tsjip']_{PF} fn. *vágás, horzsolás, kisebb seb* (eredete: **skxir** seb)
- skxom:** [sk'om]_{PF} fn. *esély, lehetőség*
- sla'tsu:** ['sl'aʔ.'ts-u]_{PF} i.(t) *leír* (jellemz)
- slan:** [sl-an]_{PF} i.(t) *támogat* (érzelmileg, szociálisan vagy személyesen) cs.sz.
- slantire:** [slan.ti.'rɛ]_{PF} fn. *inspiráció, ihlet* (összetétel ebből: **slan** segítség, támogatás és **ti-re** szellem)
- slantire si:** [slan.ti.'rɛ s-i]_{PF} i.(tn) *inspirál* (eredete: **slantire** inspiráció)
- slayk:** [sl-ajk']_{PF} i.(t) *fésű, kefe*
- slä:** [slæ]_{PF} ksz. *de*
- släkop:** ['slæ.kop']_{PF} hsz. *hanem* (összetétel ebből: **slä** de és **kop** szintén)
- slär:** [slær]_{PF} fn. *barlang*
- slele:** ['sl-ɛ.l-ɛ]_{PF} i.(tn) *úszik*
- sleyku:** [slej.'k-u]_{PF} i.(t) *készít, létrehoz* (eredete: **slu** válik valamivé és «**eyk**» műveltető igei infixum)
- sloa:** ['slo.a]_{PF} mn. *széles*
- sloan:** [sl-o.'an]_{PF} i.(tn) *önt, folyik*
- slosnep:** [slo.'snɛp']_{PF} aaa *aaa* (eredete: **snep** aaa)
- slosneppe:** [slo.'snɛ.pɛ]_{PF} kérd. *milyen széles?* (eredete: **snep** keskeny) (másik alakja: **peslosnep**)
- slu:** [sl-u]_{PF} i.(t) *válik* (valamivé)
- slukx:** [sluk']_{PF} fn. *szaru*
- smar:** [smar]_{PF} fn. *préda, zsákmány*
- smon:** [sm-on]_{PF} i.(tn) *ismerni*
- sna'o:** ['sna.ʔo]_{PF} fn. *készlet, csoport, halom, rakás* n.e.
- snafpìlfya:** [sna.'fpil.fja]_{PF} fn. *filozófia* (összetétel ebből: **sna'o** készlet és **fpìlfya** gondolkodásmód) szó sz.: 'gondolkodásmódkészlet'
- snanumultxa:** [sna.nu.mul.'t'a]_{PF} fn. *tanfolyam, kurzus* (tanórák sorozata) (eredete: **numultxa** tanóra)
- snamrelvi:** [sna.pam.'rɛl.vi]_{PF} fn. *abc* (eredete: **pamrelvi** betű (fonetikus jel))

- snatanhì:** [sna.tan.'hi] *PF* fn. *csillagkép* (összetétel ebből: **sna'o csoport** és **tanhì csillag**) szó sz.: 'csillagcsoport'
- snatanhitsyìp:** [sna.tan.'hi.t̪s̪jip] *PF* fn. *csillagcsoport* (összetétel ebből: **sna'o csoport** és **tanhì(tsyìp) csillag**)
- snatxärem:** [sna.'t'æ.rɛm] *PF* fn. *csontváz* (összetétel ebből: **sna'o készlet** és **txärem csont**) szó sz.: 'csontkészlet'
- snayì:** [sna.'ji] *PF* fn. *lépcsősor* (eredete: **yì szint**)
- snaytu:** ['snaj.tu] *PF* fn. *vesztes* (eredete: **snaytx veszít**)
- snaytx:** [sn.'ajt'] *PF* i.(t) *veszít*
- snäm:** [sn.æm] *PF* i.(tn) *meg(romlik), rohad*
- snep:** [snɛp'] *PF* mn. *keskeny*
- snew:** [sn.ɛw] *PF* i.(t) *szorít, fesszesít*
- snewsye:** ['snɛw.sjɛ] *PF* mn. *hátborzongató, kísérteties* (összetétel ebből: **snew szorít, fesszesít** és **syeha lélegzet**)
- sneyä:** [snɛ.'jæ] *PF* nm. *saját(ja) egyes szám első személy* (eredete: **sno sajátja**)
- sngap:** [sn̪.ap'] *PF* i.(t) *megszúr, (meg)csíp*
- sngä'i:** ['sn̪.æ.'i] *PF* i.(tnm) *(el)kezdődik*
- sngä'ikrr:** ['sn̪.æ.'i.kr̪] *PF* fn. *kezdét* (összetétel ebből: **sngä'i (el)kezdődik** és **krr idő**)
- sngä'itseng:** ['sn̪.æ.'i.t̪sɛŋ] *PF* fn. *kezdét, kezdő helyzet* (összetétel ebből: **sngä'i start** és **tseng hely**)
- sngä'iyu:** ['sn̪.æ.'i.ju] *PF* fn. *kezdő* (eredete: **sngä'i (el)kezdődik**)
- sngel:** [sn̪ɛl] *PF* fn. *szemét*
- sngeltseng:** ['sn̪ɛl.t̪sɛŋ] *PF* fn. *szemétdomb* (összetétel ebből: **sngel szemét** és **tseng hely**)
- sngum:** [sn̪um] *PF* fn. *aggodalom*
- sngum si:** [sn̪um s.i] *PF* i.(tn) *aggódik* (eredete: **sngum aggodalom**)
- sngumtsim:** ['sn̪um.t̪sim] *PF* fn. *aggasztó dollog, aggodalom oka/forrása* (összetétel ebből: **sngum aggodalom** és **tsim forrás**)
- sngunga':** ['sn̪u.ŋa?] *PF* mn. *aggasztó, nyugtalanító* (eredete: **sngum aggodalom**)
- sno:** [sno] *PF* nm. *a sajátja* (visszaható)
- snokfyan:** ['snok.fjan] *PF* fn. *saját fogas* (összetétel ebből: **sno saját** és **kurfyan fogas**)
- snolup:** ['sno.lup'] *PF* fn. *egyéni stílus* (összetétel ebből: **sno saját** és **lupra stílus**)
- snomo:** ['sno.mo] *PF* fn. *magán terület, ahova vissza lehet vonulni* (összetétel ebből: **sno saját** és **mo terület**)
- snonivi:** ['sno.ni.vi] *PF* fn. *egyszemélyes függőágy* (összetétel ebből: **sno saját** és **nivi függőágy**)
- snonrra:** [sno.'nr̪.a] *PF* fn. *önteltség, önelégültség* (összetétel ebből: **sno ön-** és **nr̪a büszkeség**)
- snumina:** ['snu.mi.na] *CP* mn. *sötét, buta cs.sz.*
- so'ha:** ['s.o'.h.a] *PF* i.(t) *lelkesnek lenni valami iránt, lelkesedést mutatni valamiért, izgatottnak lenni valami miatt, lelkesedni* (Megjegyzés: A „lelkesedni” mindig tárgyasa na'vi nyelvben -PF)
- soaia:** [so.'a.i.a] *PF* fn. *család* (rendhagyó birtoke esete: **soaiä**)
- sok:** [sok'] *PF* mn. *friss, új keletű*
- som:** [som] *PF* mn. *forró*
- somwew:** [som.'wɛw] *PF* fn. *hőmérséklet* (eredete: **som forró** és **wew hideg**)
- somwewpe:** [som.'wɛw.pɛ] *PF* kérd. *Milyen hőmérsékletű? (gyakoribb)* (eredete: **somwew hőmérséklet**)
- sop:** [s.op'] *PF* i.(tn) *utazik*
- sopyu:** ['sop.ju] *PF* fn. *utazó* (eredete: **sop utazik**)
- sosul:** [so.'sul] *PF* mn. *közelben folyó víz, eső vagy nedves növényzet kellemes illatára emlékeztető*
- spaw:** [sp.aw] *PF* i.(t) *hisz*
- spä:** [sp.æ] *PF* ige *ugrik*
- späpeng:** [sp.æ.'p.ɛŋ] *PF* i.(tn) *rendbe hoz za magát(képletesen)* (eredete: **speng rendbe hoz**)
- spe'e:** [sp.ɛ.'?ɛ] *PF* i.(t) *elfog, foglyul ejt*
- spe'etu:** [spɛ.'?ɛ.tu] *PF* fn. *fogoly* (eredete: **spe'e foglyul ejt**)
- speng:** [sp.ɛŋ] *PF* i.(t) *helyreállít, rendbe hoz*
- spono:** ['spo.no] *PF* fn. *sziget*
- spule:** ['sp.u.l.ɛ] *PF* i.(t) *(meg)hajt, mozgásba hoz*
- spulmokri:** [spul.'mok.ri] *PF* fn. *telefon* (eredete: **spule mozgásba hoz** és **mokri hang**)
- spulyaney:** [spul.ja.'nɛj] *PF* fn. *kenuevező* (összetétel ebből: **spule hajt** és **yaney kenu**)
- spuwin:** ['spu.win] *PF* mn. *régi, korábbi n.e.*
- spxam:** [sp'am] *PF* fn. *gomba*
- spxin:** [sp'in] *PF* mn. *beteg*
- srak(e):** ['srak(ɛ)] *PF* part. *eldöntendő kérdés jele*
- sran:** [sran] *PF* *hsz., gesz. aha, ja, oké*
- srane:** ['sra.nɛ] *PF* *hsz., gesz. igen*

- sraw:** [sɾaw] *PF mn. fájdalmas*
- srä:** [sɾæ] *PF fn. szövet*
- srätx:** [sɾ·ætʰ] *PF i.(t) bosszant, zavar*
- sre+:** [sɾɛ] *PF esz. korábban, megelőzőleg*
- sre':** [sɾɛʔ] *PF fn. fog (testrész)*
- srefey:** [sɾɛ.ʰf·ej] *PF i.(t), i.(tn) elvár, számít valamire (összetétel ebből: sre+ előtt és pey vár)*
- srefpìl:** [sɾɛ.ʰfp·il] *PF i.(t) feltételez (eredete: sre+ előtt és fpìl gondol)*
- srefwa:** [ʰsɾɛ.fwa] *PF k.sz. előtte (eredete: sre+ előtt és fwa az)*
- srekamtrr:** [sɾɛ.ʰkam.tɾɾ] *PF fn. délelőtt (összetétel ebből: sre előtt és kxamtrr dél)*
- srekamtxon:** [sɾɛ.ʰkam.tʰon] *PF fn. éjfél előtt (összetétel ebből: sre előtt és kxamtxon éjfél)*
- srekr:** [sɾɛ.ʰkr] *PF hsz. korábban, már (összetétel ebből: sre előtt és krr idő)*
- srer:** [sɾ·ɛɾ] *PF i.(tn) megjelenik, megvalósul, láthatóvá válik*
- srese'a:** [sɾɛ.s·ɛ.ʰʔ·a] *PF i.(t) megjósol, jövendöl, előre meglát (összetétel ebből: sre+ megelőzőleg és tse'a lát)*
- sresrr'ong:** [sɾɛ.sɾ.ʰʔon] *PF fn. hajnal előtt (összetétel ebből: sre előtt és trr'ong hajnal)*
- sreton'ong:** [sɾɛ.ton.ʰʔon] *PF fn. alkony, este naplemente előtt (összetétel ebből: sre előtt és txon'ong alkony)*
- srew:** [sɾ·ɛw] *PF i.(tn) táncol(lehet srew) D*
- srey:** [sɾɛj] *PF fn. változat*
- srin:** [sɾ·in] *PF i.(t) áthelyez, átad egyiktől a másiknak (ritkán használatos prefixum nélkül)*
- srok:** [sɾokʰ] *PF fn. gyöngy (dísz)*
- sru':** [sɾ·uʰ] *PF i.(t) zúz, tapos*
- srung:** [sɾuŋ] *PF fn. segítség*
- srunga':** [ʰsɾu.ŋaʰ] *PF mn. hasznos (eredete: srung segít) n.e.*
- srung si:** [ʰsɾuŋ ʰs·i] *PF i.(tn) segít(séget nyújt) (eredete: srung segítség)*
- srungsiyu:** [ʰsɾuŋ.si.ju] *PF fn. segéd, segítő (eredete: srung segít)*
- srungtsyip:** [ʰsɾuŋ.tsjipʰ] *PF fn. hasznos tipp (eredete: srung segít)*
- starsim:** [ʰst·ar.s·im] *PF i.(t) összeszed, gyűjt*
- stawm:** [st·awm] *PF i.(t) (meg)hall*
- stawmtsw:** [ʰstawm.tsw] *PF fn. hallás (eredete: stawm hall)*
- stä'nì:** [ʰst·æʔ.n·i] *PF i.(t) elkap*
- steftxaw:** [st·ɛ.ftʰ·aw] *PF i.(t) (meg)vizsgál, ellenőriz*
- steng:** [stɛŋ] *PF mn. hasonló*
- steyki:** [stɛj.k·i] *PF i.(t) bosszant, dühít (eredete: sti dühöng és «eyk» műveltető igei infixum)*
- sti:** [st·i] *PF i.(tn) dühöng, bosszankodik*
- stiw:** [ʰsti.wi] *PF fn. csíny, rosszalkodás*
- stiwing'a':** [ʰsti.wi.ŋaʰ] *PF mn. csintalan (összetétel ebből: stiw csíny és nga' tartalmaz)*
- stiw si:** [ʰsti.wi s·i] *PF i.(tn) rosszalkodik (eredete: stiw csíny)*
- stiwisiyu:** [ʰsti.wi.si.ju] *PF fn. csínytevő (eredete: stiw csíny)*
- sto:** [st·o] *PF i.(tm) megtagad, visszautasít, nem hajlandó valamire*
- stum:** [stum] *PF hsz. majdnem*
- stxeli:** [stʰɛ.li] *PF fn. ajándék*
- stxenu:** [stʰɛ.nu] *PF fn. ajánlat (összetétel ebből: stxeli ajándék és lonu elereszt)*
- stxenutìng:** [stʰɛ.nu.t·iŋ] *PF i.(t) ajánl (eredete: stxenu ajánlat, fn.)*
- stxong:** [stʰoŋ] *PF mn. különös, szokatlan, ismeretlen*
- sulìn:** [ʰs·u.l·in] *PF i.(átn) elfoglalt(nak lenni) (pozitív értelemben), elmélyed valamiben, amit különösen kellemesnek talál (eredete: 'in elfoglalt)*
- sum:** [sum] *PF fn. csigaház, kagylóhéj (tengeri)*
- sumsey:** [ʰsum.sej] *PF fn. ivóedény (kagylóhéjból) (összetétel ebből: sum kagylóhéj és sey csészé)*
- sung:** [s·uŋ] *PF i.(t) hozzátesz, hozzáad*
- sunu:** [ʰs·u.n·u] *PF i.(tn) megnyerő(nek) vagy szeretetre méltó(nak lenni)*
- sur:** [sur] *PF fn. íz, zamat*
- susyàng:** [su.ʰsjəŋ] *PF mn. törekeny*
- sutx:** [s·utʰ] *PF i.(t) nyomon követ*
- swaw:** [swaw] *PF fn. pillanat*
- swawtsyip:** [ʰswaw.tsjipʰ] *PF fn. kis pillanat, másodperc (eredete: swaw pillanat)*
- swaynivi:** [ʰswaj.ni.vi] *PF fn. családi függőágy (összetétel ebből: soaia család és nivi függőágy) Megjegyzés: soaia összevonva ezzel: sway*
- swék:** [swékʰ] *PF fn. bot, pálcá*
- swey:** [swɛj] *PF mn. legjobb*
- sweylu:** [ʰswɛj.l·u] *PF ige kellene (eredete: swey a legjobb és lu lenni)*

swirä: [swi.'ræ] *PF* fn. *teremtmeny*
swizaw: [swi.'zaw] *PF* fn. *nyíl(vessző)*
swizawsena: [swi.'zaw.se.na] *PF* fn. *tegez (az ikran nyergéhez erősített)* (összetétel ebből: **swizaw** *nyíl* és **sähena** *hordozó*)
swoa: ['swo.a] *PF* fn. *részegítő ital, vagy "szesz"*
swoasey: ['swo.a.sej] *PF* fn. *egy személyes ivóedény, "korsó"(kagylóhéjból, részegítő italokhoz)* (összetétel ebből: **swoa** *részegítő ital*, **szesz** és **sey** *csésze*)
swoasey ayll: ['swo.a.sej a.'j] *PF* fn. *több személye ivóedény, "kancsó"* (összetétel ebből: **swoasey** *ivóedény részegítő italokhoz* és **yll** *közös*)
swok: [swok'] *PF* mn. *szent*
swotu: ['swo.tu] *PF* fn. *szent hely*
syam: [sj.am] *PF* i.(t) *szagol*
syanan: ['sja.nan] *PF* fn. *egy csepp vagy kisebb vízesések sorozata, amelyek egy folyamból vagy tavakból folynak (megszámlálható)*
syaw: [sj.aw] *PF* i.(tn) *hív, szólít*
syay: [sja:] *PF* fn. *sors*
syayvi: ['sja.vi] *PF* fn. *szerencse, esély* (eredete: **syay** *sors*)
syä'ä: ['sjæ.ʔæ] *PF* mn. *keserű*
syeha: ['sjε.ha] *PF* fn. *lélegzet*
syeha si: ['sjε.ha s.i] *PF* i.(tn) *lélegzik* (eredete: **syeha** *lélegzet*)

T

t: [ti.'sun] *LN* fn. *kiegészítés, utóirat (U.I.)* (eredete: **sung** *hozzáad*)
ta-: [ta] *PF* esz. *-ból/-ből, -tól/-től, felől, irányából* (időbeniségre is utalhat más idővel kapcsolatos szavakkal)
ta'em: [ta.'ʔem] *PF* hsz. *fentről, felülről*
ta'leng: ['taʔ.ɛŋ] *PF* fn. *bőr*
ta'lengan: ['taʔ.ɛ.ŋε.an] *PF* mn. *na'vi bőr-kék* (összetétel ebből: **ta'leng** *bőr* és **ean** *kék*)
tafkip-: [ta.'fkip'] *PF* told. *fentről valami(k) közül* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **fkip-** *fent között*)
tafral: [ta.'fɾal] *PF* hsz. *ettől, ezért, emiatt, ebből eredően*
takip-: [ta.'kip'] *PF* told. *közül(ről)* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **kip-** *között*)
takrra: [ta.'kɾ.a] *PF* ksz. *... óta (időben) má-sik alakja* *másik alakja: akrrta* (összetétel

syen: [sjεn] *PF* mn. *végző, utolsó*
syep: [sj.εp'] *PF* i.(t) *csapdába ejt*
syeprel: [sjεp.'ɾɛl] *PF* fn. *fényképezőgép, kamera* (összetétel ebből: **syep** *csapdába ejt* és **rel** *kép*)
syewe: ['sjε.wε] *PF* fn. *zsír (húsban)*
syewenga': ['sjε.wε.ŋaʔ] *PF* mn. *zsíros* (összetétel ebből: **syewe** *zsír* és **nga'** *tartalmaz*)
syo: [sjo] *PF* mn. *könnyű* (fizikai értelemben)
syokup: [sjo.'kup'] *PF* fn. *súly* (fizikai) (eredete: **syo** *könnyű* és **ku'up** *nehéz*)
syon: [sjon] *PF* fn. *vonás, jellegzetesség, tulajdonság, ismertetőjel, jellemvonás, külső megjelenés, oldal, tulajdonság*
syor: [sj.ɔɾ] *PF* i.(tn) *relaxál, kikapcsol*
syulang: ['sju.laŋ] *PF* fn. *virág*
syura: [sju.'ɾa] *PF* fn. *energia* (fizikai vagy szellemi)
syuratan: [sju.'ɾa.taŋ] *JC,PF* fn. *biolumineszcencia, fénykibocsátás* (összetétel ebből: **syura** *energia* és **atan** *fény*)
syusmung: ['sju.smuŋ] *PF* fn. *tálca* (összetétel ebből: **syuve** *étel* és **smung** *szállító eszköz*)
syuve: ['sju.vε] *PF* fn. *étel, enniivaló* (gyűjtőnév, nincs többesszáma)
syuvekel: ['sju.vε.kɛl] *PF* fn. *éhínség* (eredete: **syuve** *étel*)

ebből: **krr** *idő* and **ta** *...-tól*)
taksyokx: [t.ak.'syok'] *PF* i.(tn) *tapsol* (eredete: **takuk** *üt* és **tsyokx** *kéz*)
takuk: [t.a.k.uk'] *PF* i.(t) *lesújt, (meg)üt, eltalál*
talun-: [ta.'luŋ] *PF* told. *... miatt*
talun(a): [ta.'luŋ(a)] *PF* ksz. *mert* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **luŋ** *ok*)
tam: [t.am] *PF* i.(tn); gesz. *megteszi; rendben; jó lesz*
tam tam: ['tam 'tam] *M* gesz. *nyugalom! elég (le-gyen)! csitulj! semmi baj!*
tangek: ['ta.ŋɛk'] *PF* fn. *fatörzs*
tanhi: [tan.'hi] *PF* fn. *csillag, biolumineszcencia szeplő*
tanleng: [tan.ɛŋ] *PF* fn. *(fa)kéreg* (eredete: **tangek** *fatörzs* és **ta'leng** *bőr*)
tare: [t.a.ɾ.ε] *PF* i.(t) *összeköt, összekapcsol, kapcsolatban van*

- tarnioang:** [ˈtar.ni.o.ang] *PF* fn. ragadozó (összetétel ebből: **taron** vadászik és **ioang** állat)
- taron:** [ˈt̪.a.r̪.on] *JC,PF* i.(t) vadászik
- taronyu:** [ˈta.r̪on.ju] *JC,PF* fn. vadász (összetétel ebből: **taron** vadászik és **-yu** főnévképző)
- taronyutsyip:** [ˈta.r̪on.ju.t̪sjip̪] *PF* fn. vadász-zocska (eredete: **taronyu** vadász)
- tatep:** [ˈt̪.a.t̪.ɛp̪] *PF* i.(t) (el)veszít
- tatlam:** [tat.ˈlam] *PF* hsz. látszólag (eredete: **lam** látszik)
- taw:** [taw] *PF* fn. ég(bolt)
- taweyk(a):** [ta.ˈwejk(a)] *PF* ksz. mert, „azon oknál fogva”
- tawng:** [t̪awŋ] *PF* i.(tn) lebukik, alámerül, zuhan
- tawsyuratan:** [taw.sju.ˈra.tan] *PF,LN* fn. sarkifény (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **syuratan** fénykibocsátás)
- täftxu:** [t̪.æ.ˈft̪.ˈu] *PF* i.(t) szó
- täftxuyu:** [t̪.æ.ˈft̪.ˈu.ju] *PF* fn. takács (eredete: **täftxu** szó és **-yu** főnévképző)
- tätxaw:** [t̪.æ.ˈt̪.ˈaw] *PF* i.(tn) visszatér
- te:** [tɛ] *JC* part. a teljes nevekben szerepel
- tekre:** [ˈtɛk.rɛ] *PF* fn. koponya
- tel:** [t̪.ɛl] *PF* i.(t) kap
- telem:** [tɛ.ˈlɛm] *PF* fn. zsinór
- tem:** [t̪.ɛm] *PF* i.(tn) lő
- temrey:** [tɛm.ˈrɛj] *PF* fn. túlélés (eredete: **emrey** túlél)
- teng:** [tɛŋ] *PF* mn. azonos, egyenlő, megegyező
- tengfya:** [tɛŋ.fja] *PF* ksz. (ugyan)úgy, ahogy/mint...; ahogy, olyanképpen (helyzetből adódó hasonlóság) (összetétel ebből: **teng** megegyező és **fya’o** út)
- tengkrr:** [tɛŋ.kr̪] *PF* ksz. amíg, miközben, miatlatt (összetétel ebből: **teng** megegyező és **krr** idő)
- teri-:** [tɛ.ˈri] *PF* told. -ról/-ről, vonatkozóan, illetően
- terkup:** [ˈt̪.ɛr̪.k̪.ʊp̪] *PF* i.(tn) meghal
- teswot̪ing:** [tɛ.ˈsw̪o.t̪.ɪŋ] *PF* i.(t) engedélyez (összetétel ebből: **t̪ing** ad)
- tete:** [ˈtɛ.tɛ] *PF* mn. tompa, életlen
- tewng:** [tɛwŋ] *PF* fn. ügyékkötő
- tewti:** [ˈtɛw.ti] *PF* gesz. gesz. húha! nahát!
- teya:** [tɛ.ˈja] *PF* mn. tele
- teya si:** [tɛ.ˈja ˈs̪.i] *PF* i.(tn) tölt (a megtöltött dolog részes esetben) (eredete: **teya** tele)
- teynga:** [ˈtɛjŋ.a] *PF* fn. az a válasz (az összevonás elemei **t̪’eyng** a)
- teyngla:** [ˈtɛjŋ.la] *PF* fn. az a válasz (jelölt alany) (az összevonás elemei **t̪’eyng**-**il** a)
- teyngta:** [ˈtɛjŋ.ta] *PF* fn. az a válasz (tárgyeset) (az összevonás elemei **t̪’eyng**-**it** a)
- teyr:** [tɛjɾ] *PF* mn. fehér
- teyrpin:** [ˈtɛjɾ.pin] *PF* fn. fehér szín (eredete: **teyr** fehér)
- tiam:** [ˈt̪.i.ˈam] *PF* i.(t) számol
- til:** [til] *PF* fn. ízület, zsanér
- tinan:** [ˈti.nan] *PF* fn. olvasás (eredete: **inan** olvas)
- tirea:** [ti.ˈrɛ.a] *PF* fn. szellem, szellemiség
- tireafya’o:** [ti.ˈrɛ.a.f̪ja.ʔo] *PF* fn. szellemösvény, szellem(i) út (energiaháló) (összetétel ebből: **tirea** szellem és **fya’o** út)
- tireαιοang:** [ti.ˈrɛ.a.i.ˈo.aŋ] *PF* fn. szellemállat (összetétel ebből: **tirea** szellem és **ioang** állat)
- tireapängkxo:** [ti.ˈrɛ.a.p̪.æŋ.k̪’o] *PF* ige tanácskozik (összetétel ebből: **tirea** lélek és **pängkxo** beszélget)
- tiretu:** [ti.ˈrɛ.tu] *PF* fn. sámán (eredete: **tirea** szellem és **tute** személy)
- t̪’al:** [t̪.ˈʔal] *PF* fn. pazarlás (eredete: **’al** pazarol)
- t̪’awm:** [t̪.ˈʔawm] *PF* fn. táborhely (eredete: **’awm** tábor)
- t̪’awm si:** [t̪.ˈʔawm ˈs̪.i] *PF* i.(tn) táboroz (eredete: **’awm** tábor)
- t̪’awpo:** [t̪.ˈʔaw.po] *PF* fn. egyénieskedés, önzés (eredete: **’awpo** egy személy)
- t̪’efu:** [t̪.ˈʔɛ.fu] *PF* fn. érzelem (eredete: **’efu** érez)
- t̪’em:** [t̪.ˈʔɛm] *PF* fn. a főzés művészete (eredete: **’em** főz)
- t̪’eylan:** [t̪.ˈʔej.lan] *PF* fn. barátság (eredete: **’eylan** barát)
- t̪’eyng:** [t̪.ˈʔejŋ] *PF* fn. válasz, felelet (eredete: **’eyng** válaszol)
- t̪’i’a:** [t̪.ˈʔi.ˈa] *PF* fn. befejezés (eredete: **’i’a** befejez)
- t̪’i’avay:** [t̪.ˈʔi.ˈa.va.j] *PF* hsz. a végsőkéig (összetétel ebből: **’i’a** befejez és **vay** amíg)
- t̪’ipu:** [t̪.ˈʔi.pu] *PF* fn. humor (eredete: **’ipu** humoros)
- t̪’o’:** [t̪.ˈʔoʔ] *PF* fn. móka, izgalom (eredete: **’o’** izgalmas)
- t̪’ong:** [t̪.ˈʔoŋ] *PF* fn. virágzás, kinyílás (eredete: **’ong** virágzik)

- tì'ul:** [ti.'ʔul] *PF* fn. *növekedés*
- tieyktan:** [ti.'ɛjk.tan] *JC,PF* fn. *vezetőség* (eredete: **eyktan** *vezető*)
- tife'ul:** [ti.'fɛ.ʔul] *PF* fn. *rosszabbodás* (általános, *elvont értelemben*) (eredete: **fe'ul** *rosszabodik*)
- tifkeytok:** [ti.'fkɛj.tok'] *PF* fn. *állapot, körülmény, helyzet* (eredete: **fkeytok** *létezik*)
- tiflä:** [ti.'flæ] *PF* fn. *siker* (általánosságban) (eredete: **flä** *sikerrel jár*)
- tiflrr:** [ti.'flr] *PF* fn. *gyengédség* (eredete: **flrr** *gyengéd*)
- tifmetok:** [ti.'fmɛ.tok'] *PF* fn. *próba(tétel)* (eredete: **fmetok** *próbára tesz*)
- tifmi:** [ti.'fmi] *PF* fn. *próba, kísérlet* (eredete: **fmi** *megpróbál*)
- tifnu:** [ti.'fnu] *PF* fn. *csend, némaság* (eredete: **fnu** *elcsendesül*)
- tifnunga':** [ti.'fnu.ŋaʔ] *PF* mn. *csendes* (eredete: **fnu** *elcsendesül*) n.e.
- tiftang:** [ti.'ftaŋ] *PF* fn. *megállás, félbe/megszakítás, hangszalag-zárhang* (eredete: **ftang** *megáll*)
- tiftang si:** [ti.'ftaŋ s·i] *PF* i.(tn) *megállít* (eredete: **tiftang** *megállítás*)
- tiftia:** [ti.'fti'.a] *PF* fn. *tanulás* (eredete: **ftia** *tanul*)
- tiftia kifkeyä:** [ti.'fti'.a ki.'fkɛ.jæ] *PF* fn. *tudomány, természettudomány* (összetétel ebből: **tiftia** *tanulás* és **kifkey** *világ*)
- tiftiatu:** [ti.'fti'.a.tu] *PF* fn. *kutató* (eredete: **tiftia** *tanulás*)
- tiftiatu kifkeyä:** [ti.'fti'.a.tu ki.'fkɛ.jæ] *PF* fn. *tudós* (összetétel ebből: **tiftiatu** *kutató* és **kifkey** *világ*)
- tiftxavang:** [ti.'ft'a.vaŋ] *PF* fn. *szenvedély* (eredete: **ftxavang** *szenvedélyes*)
- tiftxey:** [ti.'ft'ɛj] *PF* fn. *választás* (eredete: **ftxey** *választ*)
- tiftxuli'u:** [ti.'ft'u.'li.ʔu] *PF* fn. *nyilvános beszéd* (eredete: **ftxuli'u** *szónokol, beszédet mond*)
- tifyawintxu:** [ti.'fja.wim.'t'u] *PF* fn. *útmutatás* (eredete: **fyawintxu** *utat mutat*)
- tifyeyn:** [ti.'fjejn] *PF* fn. *érettség, fejlettség, beteljesülés* (eredete: **fyeyn** *érett, fejlett*)
- tihawl:** [ti.'haw] *PF* fn. *előkészületek, terv* (eredete: **hawl** *készülődik*)
- tihawnu:** [ti.'haw.nu] *PF* fn. *védelem* (eredete: **hawnu** *véd, óv*)
- tihawnu si:** [ti.'haw.nu 's·i] *PF* i.(tn) *véd* (eredete: **tihawnu** *védelem*)
- tihipey:** [ti.'hi.pɛj] *PF* fn. *tétovázás* (eredete: **hipey** *tétovázik*)
- tihona:** [ti.'ho.na] *PF* fn. *cukiság, kedvesség* (eredete: **hona** *kedves*)
- tik'in:** [tik.'ʔim] *PF* fn. *szabadidő, teendők hiánya* (eredete: **'in** *elfoglalt*)
- tikakpam:** [ti.kak.'pam] *PF* fn. *süketség* (eredete: **kakpam** *süket*)
- tikakrel:** [ti.kak.'ɾɛl] *PF* fn. *vakság* (eredete: **kakrel** *vak*)
- tikan:** [ti.'kan] *PF* fn. *cél(kitűzés)* (eredete: **kan** *megcéloz*)
- tikangkem:** [ti.'kaŋ.kɛm] *PF* fn. *munka* (eredete: **kem** *cselekvés, tett*)
- tikangkem si:** [ti.'kaŋ.kɛm 's·i] *PF* i.(tn) *dolgozik* (eredete: **tikangkem** *munka*)
- tikangkemvi:** [ti.'kaŋ.kɛm.vi] *PF* fn. *feladat, kijelölt/egységnyi munka* (eredete: **tikangkem** *munka*)
- tikanu:** [ti.'ka.nu] *PF* fn. *ész* (eredete: **kanu** *okos*)
- tikawng:** [ti.'kawŋ] *PF* fn. *gonosz(ság)* (eredete: **kawng** *rossz*)
- tikeftxo:** [ti.kɛ.'ft'o] *PF* fn. *szomorúság* (eredete: **keftxo** *szomorú*)
- tikeftxonga':** [ti.kɛ.'ft'o.ŋaʔ] *PF* mn. *szomorú* (eredete: **keftxo** *szomorú*) n.e.
- tikelu:** [ti.'kɛ.lu] *PF* fn. *hiány* (eredete: **ke** *nem* és **lu** *lenni*)
- tikenong:** [ti.'kɛ.noŋ] *PF* fn. *példa* (eredete: **kenong** *példát mutat*)
- tiketeng:** [ti.'kɛ.tɛŋ] *PF* fn. *különbség* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **teng** *azonos*)
- tikin:** [ti.'kin] *PF* fn. *szükség* (eredete: **kin** *szüksége van vmire*)
- tiktseri:** [tik.'tsɛ.ɾi] *PF* fn. *tudatlanság* (eredete: **tseri** *észrevesz, megjegyez, tudatában van*)
- tikusar:** [ti.ku.'sar] *PF* fn. *tanítás* (cselekvés) (eredete: **kar** *tanít*)
- tikxey:** [ti.'k'ɛj] *PF* fn. *tévedés, hiba* (eredete: **kxeyey** *hiba*)
- tikxey si:** [ti.'k'ɛj 's·i] *PF* i.(tn) *elront, hibát vét, rosszat tesz* (eredete: **tikxey** *hiba*)
- tikxim:** [ti.'k'im] *PF* fn. *parancsolás, utasítás* (eredete: **kxim** *parancsol, utasít*)
- tikxim si:** [ti.'k'im s·i] *PF* i.(tn) *felette áll* (rangsorban), *a főnökének lenni* (eredete: **tikxim** *pa-*

- rancsolás, utasítás*
- tikxuke:** [ti.'k'u.kɛ] *PF* fn. *biztonság* (eredete: **kxuke** *biztonságos*)
- tìlam:** [ti.'lam] *PF* fn. *megjelenés, kinézet* (eredete: **lam** *látszik*)
- tìlang:** [ti.'laŋ] *PF* fn. *felfedezés* (eredete: **lang** *felfedez*)
- tìlatem:** [ti.'la.tɛm] *PF* fn. *változás* (eredete: **la-tem** *változik*)
- tìlen:** [ti.'lɛn] *PF* fn. *esemény, történés* (eredete: **len** *történik*)
- tìlor:** [ti.'lor] *PF* fn. *szépség* (eredete: **lor** *szép*)
- tìm:** [tim] *PF* mn. *alacsony*
- tìmal:** [ti.'mal] *PF* fn. *megbízhatóság* (eredete: **mal** *megbízható*)
- tìme'em:** [ti.'mɛ.ʔɛm] *PF* fn. *harmónia (általában értelemben)* (eredete: **me'em** *harmonikus*)
- tìmeyp:** [ti.'mɛjp] *PF* fn. *gyengeség* (eredete: **meyp** *gyenge*)
- tìml'an:** [ti.m|.ʔan] *PF* fn. *elfogadás* (eredete: **ml'an** *elfogad*)
- tìmok:** [ti.'mokʔ] *PF* fn. *javaslat* (eredete: **mok** *javasol*)
- tìmungwrr:** [ti.muŋ.'wɾ] *PF* fn. *kivétel* (eredete: **mungwrr** *kivételével*)
- tìmungwrr si:** [ti.muŋ.'wɾ s:i] *PF* i.(tn) *kivételezik, kivételt tesz* (eredete: **tìmungwrr** *kivétel*)
- tìmuntxa:** [ti.mun.'t'a] *PF* fn. *párház, házasság* (eredete: **muntxa** *egyesült*)
- tìmweypey:** [tim.'wɛj.pɛj] *PF* fn. *türelem* (eredete: **mawweypey** *türelmesnek lenni*)
- tìmwiä:** [tim.'wi.æ] *PF* fn. *becsületesség, igazság(osság)* (eredete: **muiä** *rendes, igazságos, helyes, becsületes*)
- tìmyì:** [tim.ji] *PF* fn. *alacsony szint (összetétel ebből: tìm alacsony és yì szint)*
- tìn:** [tim] *PF* fn. *elfoglaltságot adó cselekvés* (eredete: **in** *elfoglalt*)
- tìnawri:** [ti.'naw.ri] *PF* fn. *tehetség* (eredete: **nawri** *tehetséges*)
- tìnɛw:** [ti.'nɛw] *PF* fn. *vágy* (eredete: **new** *akar*)
- tìng:** [t-iŋ] *PF* i.(t) *ad*
- tìngay:** [ti.'ŋaj] *PF* fn. *igazság* (eredete: **ngay** *igaz*)
- tìngäzik:** [ti.'ŋæ.zikʔ] *PF* fn. *nehézség, probléma* (eredete: **ngäzik** *nehéz*)
- tìng ftxì:** [t-iŋ ft'i] *PF* i.(tn) *kóstol* (eredete: **tìng ad** és **ftxi** *nyelv*)
- tìng lawr:** [t-iŋ lawr] *PF* i.(tn) *szöveg nélkül énekel, dúdol* (eredete: **lawr** *dallam*)
- tìng mikyun:** [t-iŋ 'mik.jun] *PF* i.(tn) *(meg)hallgat* (eredete: **tìng ad** és **mikyun** *fül*)
- tìng nari:** [t-iŋ 'na.ri] *PF* i.(tn) *figyel, szó sz.: szemet ad* (eredete: **tìng ad** és **nari** *szem*)
- tìngong:** [ti.'ŋoŋ] *PF* fn. *fásultság, lustaság* (eredete: **ngong** *lusta*)
- tìng ontu:** [t-iŋ 'on.tu] *JC,PF* i.(tn) *szagol* (eredete: **tìng ad** és **ontu** *orr*)
- tìngop:** [ti.'ŋopʔ] *PF* fn. *alkotás elvont fogalma* (eredete: **ngop** *alkot, készít*)
- tìng tseng:** [t-iŋ 'tsɛŋ] *PF* i.(tn) *helyet ad* (eredete: **tìng ad** és **tseng** *hely*)
- tìng zekwä:** [t-iŋ 'zɛk.wæ] *PF* i.(tn) *érint (szándékosan)* (eredete: **tìng ad** és **zekwä** *ujj*)
- tìno:** [ti.'no] *PF* fn. *alaposság, részletesség*
- tìnomum:** [ti.'no.mum] *PF* fn. *kíváncsiság* (eredete: **newomum** *kíváncsi(nak lenni)*)
- tìnuì:** [ti.'nu.i] *PF* fn. *sikertelenség (elvont fogalom)* (eredete: **nui** *sikertelennek lenni*)
- tìnvi:** [tim.vi] *PF* fn. *feladat, tennivaló*
- tìnvi si:** [tim.vi s:i] *PF* i.(tn) *feladatot végrehajt, valamit megcsinál* (eredete: **tìnvi** *feladat*)
- tìoeyktìng:** [ti.'o.ɛjk.tiŋ] *PF* fn. *magyarázat* (eredete: «**eyk**» *műveltető igei infixum*) (köznyelvi használat [ti.'o.ɛjk.tiŋ])
- tìohakx:** [ti.'o.'hakʔ] *PF* fn. *éhség* (eredete: **ohakx** *éhes*)
- tìomum:** [ti.'o.mum] *PF* fn. *tudás* (eredete: **omum** *tud*)
- tìpawm:** [ti.'pawm] *PF* fn. *kérdés* (eredete: **pawm** *kérdez*)
- tìpähem:** [ti.'pæ.hɛm] *PF* fn. *érkezés* (eredete: **pähem** *érkezik*)
- tìpängkxo:** [ti.pæŋ.'k'o] *PF* fn. *beszélgetés, megbeszélés* (eredete: **pängkxo** *beszélget*)
- tìpängkxotsyìp:** [ti.pæŋ.'k'o.tsjipʔ] *PF* fn. *csevej* (eredete: **tìpängkxo** *beszélgetés*)
- tìpe'un:** [ti.'pɛ.ʔun] *PF* fn. *döntés* (eredete: **pe'un** *dönt*)
- tìprte':** [ti.'pr.tɛʔ] *PF* fn. *öröm* (eredete: **prte'** *örömteli*)
- tìralpeng:** [ti.ral.'pɛŋ] *PF* fn. *fordítás, tolmácsolás* (eredete: **ral** *jelentés* és **peng** *mond*)
- tìran:** [t-i.'r'an] *PF* i.(tn) *sétál*
- tìrawn:** [ti.'rawn] *PF* fn. *kicserélés, helyettesítés* (eredete: **rawn** *kicserél*)

- tirengop:** [ti.'re.ŋop⁷] *PF* fn. *tervezés* (eredete: **rengop** *tervez*)
- tirey:** [ti.'reɟ] *PF* fn. *élet* (eredete: **rey** *él*)
- tírol:** [ti.'rol] *PF* fn. *dal, ének* (eredete: **rol** *énekel*)
- tíronsrel:** [ti.'ron.sɾɛl] *PF* fn. *képzelt* (eredete: **ronsrelnogop** *elképzel*)
- tiska'a:** [ti.ska.'ʔa] *PF* fn. *pusztítás* (eredete: **ska'a** *pusztít*)
- tisla'tsu:** [ti.'slaʔ.ʔsu] *PF* fn. *leírás* (eredete: **sla'tsu** *leír*)
- tislan:** [ti.'slan] *PF* fn. *támogatás (érzelmi, szociális vagy személyes)* (eredete: **slan** *támogat*) *CS.SZ.*
- tisnaytx:** [ti.'snajt⁷] *PF* fn. *vereség, veszteség* (eredete: **snaytx** *veszít*)
- tiso'ha:** [ti.'soʔ.ha] *PF* fn. *lelkesezés, pozitív hozzáállás* (eredete: **so'ha** *lelkeseznek lenni*)
- tisom:** [ti.'som] *PF* fn. *hő* (eredete: **som** *forró*)
- tisop:** [ti.'sop⁷] *PF* fn. *utazás* (eredete: **sop** *utazik*)
- tispe'e:** [ti.spe.'ʔɛ] *PF* fn. *zsákmány* (eredete: **spe'e** *elfog*)
- tispxin:** [ti.'sp'in] *PF* fn. *betegségi állapot* (eredete: **spxin** *beteg*)
- tisraw:** [ti.'sraw] *PF* fn. *fájdalom* (eredete: **sraw** *fájdalmas*)
- tisraw seyki:** [ti.'sraw seɟ.'k-i] *PF* i.(t) *megsért, megbánt* (összetétel ebből: **tisraw** *fájdalom* és **s«eyk»i** *csinál (műveltető)*)
- tisraw si:** [ti.'sraw 's-i] *PF* i.(tn) *fáj, fájdalom* (eredete: **tisraw** *fájdalom*)
- tisrese'a:** [ti.'sɾɛ.se.ʔa] *PF* fn. *jóslat* (eredete: **srese'a** *megjósol*)
- tisteftxaw:** [ti.stɛ.'ft'aw] *PF* fn. *vizsgálat* (eredete: **steftxaw** *vizsgál*)
- tisti:** [ti.'sti] *PF* fn. *düh* (eredete: **sti** *dühöng*)
- tisung:** [ti.'suŋ] *LN* fn. *addition, post script* (eredete: **sung** *add*)
- tisyor:** [ti.'sjor] *PF* fn. *relaxáció* (eredete: **syor** *relaxál*)
- titaron:** [ti.'ta.ron] *PF* fn. *vadászás (általában)* (eredete: **taron** *vadászik*)
- titerkup:** [ti.'tɛɾ.kup⁷] *PF* fn. *halál (elvont értelemben)* (eredete: **terkup** *meghal*) "A halál elkerülhetetlen."
- titsan'ul:** [ti.'ʔsan.ʔul] *PF* fn. *javulás (általános, elvont értelemben)* (eredete: **tsan'ul** *javul*)
- títseri:** [ti.'tɕɛ.ɾi] *PF* fn. *tudatosság* (eredete: **tseri** *észrevesz, megjegyez, tudatában van*)
- títislam:** [ti.'ʔslam] *PF* fn. *értelem, intelligencia* (eredete: **tslam** *ért*)
- títstew:** [ti.'tɕtɛw] *PF* fn. *bátorság, merészség*
- títstewnga':** [ti.'tɕtɛw.ŋaʔ] *PF* mn. *bátor, merész* (eredete: **títstew** *bátorság, merészség*) *n.e.* (pl. **bátor tett**)
- títstunwi:** [ti.'tɕstun.wi] *PF* fn. *kedvesség* (eredete: **tstunwi** *kedves*)
- títsunslu:** [ti.'ʔsun.slu] *PF* fn. *lehetőség* (eredete: **tsunslu** *lehet, szabad*)
- títtyär:** [ti.'tɕjæɾ] *PF* fn. *elutasítás* (eredete: **tsyär** *elutasít*)
- títusaron:** [ti.tu.'sa.ron] *PF* fn. *vadászás* (eredete: **taron** *vadászik*)
- títxanew:** [ti.'t'a.nɛw] *PF* fn. *falánkság, mohóság* (eredete: **txanew** *falánk, mohó*)
- títxen:** [ti.'t'ɛn] *PF* fn. *éberség, ébrenlét* (eredete: **txen** *éber*)
- títxen si:** [ti.'t'ɛn s-i] *PF* i.(tn) *felébred, felébreszt* (eredete: **títxen** *ébrenlét*)
- títxula:** [ti.'t'u.la] *PF* fn. *építmény* (eredete: **txula** *épít*)
- títxur:** [ti.'t'ur] *PF* fn. *erő* (eredete: **txur** *erős*)
- títxurnga':** [ti.'t'ur.ŋaʔ] *PF* mn. *erős* (eredete: **títxur** *erő*) *n.e.*
- tívawm:** [ti.'vawm] *PF* fn. *sötétség* (eredete: **vawm** *sötét*)
- tíväng:** [ti.'væŋ] *PF* fn. *szomjúság* (eredete: **väng** *szomjas*)
- tíve'ki:** [ti.vɛʔ.'ki] *PF* fn. *gyűlölet* (eredete: **ve'ki** *gyűlöl*)
- tíwan:** [ti.'wan] *PF* fn. *összezavarrás, álcázás* (eredete: **wan** *elrejt*)
- tíwäsul:** [ti.'wæ.sul] *PF* fn. *verseny* (eredete: **wäsul** *versenyez*)
- tíwäte:** [ti.wæ.'tɛ] *PF* fn. *vita, veszekedés* (eredete: **wäte** *vitatkozik*)
- tíwew:** [ti.'wɛw] *PF* fn. *hideg* (eredete: **wew** *hideg*)
- tíwíngay:** [ti.wi.'ŋaɟ] *PF* fn. *bizonyítás, bizonyíték (általában)* (eredete: **wíngay** *bizonyít*)
- tíwusem:** [ti.wu.'sɛm] *PF* fn. *küzdelem* (eredete: **wem** *küzd*)
- tíyawn:** [ti.'jawn] *PF* fn. *szeretet* (eredete: **yawne** *szeretett*)
- tíyawr:** [ti.'jawɾ] *PF* fn. *helyesség* (eredete: **eyawr** *helyes*)

- tiyäkx:** [tɪ.ˈjækʰ] *PF* fn. *figyelmen kívül hagyás, semmibe vétel* (eredete: **yäkx** *figyelmen kívül hagy, semmibe vesz*)
- tiyo’:** [tɪ.ˈyoʔʰ] *PF* fn. *tökéletesség* (eredete: **yo’** *tökéletes*)
- tiyora’:** [tɪ.joˈraʔ] *PF* fn. *győzelem, nyeres* (eredete: **yora’** *nyer*)
- tiyusom:** [tɪ.ju.ˈsom] *PF* fn. *evés (cselekvés)* (eredete: **yom** *eszik*)
- to:** [to] *PF* part. közép fokot jelez *mint* (told.-ként működik)
- tok:** [t·okʰ] *PF* i.(t) *elfoglal*
- tokx:** [tokʰ] *PF* fn. *test*
- tolel:** [to.ˈlɛl] *PF* gesz. *Heureka! Megvan! Értem!* (szinoníma: **tslolam**)
- toltem:** [t·ol.ˈt·ɛm] *PF* i.(t) *lő*
- tompä:** [ˈtom.pa] *PF* fn. *eső*
- tompakel:** [ˈtom.pa.kel] *PF* fn. *aszály* (eredete: **tompä** *eső*)
- tompameyp:** [tom.pa.ˈmejpʰ] *PF* fn. *szitáló eső* (eredete: **tompä** *eső* és **meyp** *gyenge*)
- tomperwi:** [ˈtom.pɛr.wi] *PF* fn. *havaseső* (eredete: **tompä** *eső* és **herwi** *hó*)
- tompiva:** [ˈtom.pi.va] *PF* fn. *esőcsepp* (eredete: **tompä** *eső* és **ilva** *csepp*)
- tor:** [toɾ] *PF* mn. *utolsó, végső, befejező* (eredete: **toruk** *végső árny*)
- toruk makto:** [ˈto.rukʰ ˈmak.to] *JC* fn. *toruk lovas* (összetétel ebből: **toruk** *leontopteryx* és **makto** *lovagol*)
- trr:** [tr̩] *PF* fn. *nap (napszak)*
- trr’awve:** [tr̩.ˈʔaw.vɛ] *PF* fn. *vasárnap* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **’awve** *első*)
- trr’ong:** [tr̩.ˈʔoŋ] *PF* fn. *hajnal, napkelte* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **’ong** *kinyílik*)
- trr’ongmaw:** [tr̩.ˈʔoŋ.maw] *PF* fn. *napkelte után* (összetétel ebből: **trr’ong** *hajnal* és **maw** *után*)
- trram:** [tr̩.ˈam] *PF* hsz. *tegnap* (eredete: **trr** *nap* és **ham** *előző*)
- trray:** [tr̩.ˈaj] *PF* hsz. *holnap* (eredete: **trr** *nap* és **hay** *következő*)
- trrkive:** [tr̩.ˈki.vɛ] *PF* fn. *szombat* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **kive** *hetedik*)
- trrmrrve:** [tr̩.ˈmr̩.vɛ] *PF* fn. *csütörtök* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **mrrve** *ötödik*)
- trrmuve:** [tr̩.ˈmu.vɛ] *PF* fn. *hétfő* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **muve** *második*)
- trrpeve:** [tr̩.ˈpɛ.vɛ] *PF* kérd. *Milyen nap?*
- trrpuve:** [tr̩.ˈpu.vɛ] *PF* fn. *péntek* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **puve** *hatodik*)
- trrpexyve:** [tr̩.ˈp’ɛj.vɛ] *PF* fn. *kedd* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **pexyve** *harmadik*)
- trrtsive:** [tr̩.ˈtsi.vɛ] *PF* fn. *szerda* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **tsive** *negyedik*)
- trrtxon:** [tr̩.t’oŋ] *PF* fn. *nap-éj változás Pandorán, egy pandorai nap* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **txon** *éj*)
- tukru:** [tuk.ˈru] *PF* fn. *lándzsa*
- tul:** [t·ul] *PF* i.(tn) *fut*
- tumpin:** [ˈtum.pin] *PF* fn. *piros szín* (eredete: **tun** *piros, narancssárga*)
- tun:** [tun] *PF* mn. *piros, narancssárga*
- tung:** [t·uŋ] *PF* i.(t) *enged*
- tungzup:** [t·uŋ.ˈz·upʰ] *PF* i.(t) *elejt (ii)* (összetétel ebből: **tung** *enged* és **zup** *esik*)
- tup:** [tupʰ] *PF* ksz. *helyett, inkább mint...*
- tupe:** [ˈtu.pɛ] *PF* kérd. *ki(csoda)? másik alakja: pesu*
- tut:** [tutʰ] *PF* part. *folytatás jelző (korábban elhangzott mondat megismétlésére szolgál)*
- tuté:** [tu.ˈtɛ] *PF* fn. *nő* (eredete: **tute** *személy*)
- tutan:** [tu.ˈtan] *PF* fn. *férfi* (eredete: **tute** *személy*)
- tute:** [ˈtu.tɛ] *PF* fn. *személy*
- tuteo:** [ˈtu.tɛ.o] *PF* nm. *valaki* (eredete: **tute** *személy*)
- tutsena:** [ˈtut.sɛ.na] *PF* fn. *hordány* (összetétel ebből: **tute** *személy* és **sähena** *hordozó*)
- tuvom:** [tu.ˈvom] *PF* mn. *a legnagyobb, legnagyobb*
- tuvon:** [ˈt·u.v·oŋ] *PF* ige *hajlik*

Ts

- tsa'u:** [t̪sa.ʔu] *PF* mut.n. az (dolog) (összetétel ebből: **tsa** az és **'u** dolog)
- tsafya:** [t̪sa.'fja] *PF* nm. úgy, olyan módon (összetétel ebből: **tsa-** az és **fya'o** mód)
- tsahey:** [t̪sa.'hej] *ZS* gesz. figyelmeztetést vagy csálódottságot kifejező szó 'a francba!'
- tsaheyl si:** [t̪sa.'hejl 's-i] *PF* i.(tn) összekapcsolódni vmivel/okivel, idegi összeköttetést létesíteni (eredete: **tsaheylu** kapcsolat)
- tsaheylu:** [t̪sa.'hej.lu] *JC,PF* fn. kapcsolat, szinapszis (idegsejtek közt)
- tsakem:** [t̪sa.'kɛm] or [t̪sa.'kɛm] *PF* mut.n. az (cselekvés) (eredete: **tsa-** az és **kem** tett)
- tsakrr:** [t̪sa.'kr] *PF* hsz. akkor (eredete: **tsa-** az és **krr** idő)
- tsakrrvay:** [t̪sa.'kr.vaj] *PF* hsz. addig, azalatt (összetétel ebből: **tsakrr** akkor és **vay** -ig)
- tsal:** [t̪sal] *PF* nm. az (tárgyas esetben alanyként)
- tsalsungay:** [t̪sal.su.'ŋaj] *PF* hsz. mindazonáltal
- tsam:** [t̪sam] *PF* fn. háború
- tsamopin:** [t̪sa.mo.pin] *PF* fn. harci festék/festés (összetétel ebből: **tsam** harc és **'opin** szín)
- tsampongu:** [t̪sam.po.ŋu] *PF* fn. háborús csapat (összetétel ebből: **tsam** háború és **pongu** csapat)
- tsamsä'o:** [t̪sam.sæ.ʔo] *PF* fn. háborús fegyver (összetétel ebből: **tsam** háború és **sä'o** eszköz)
- tsamsiyu:** [t̪sam.si.ju] *PF* fn. harcos (eredete: **tsam si** harcol és **-yu** főnévképző)
- tsan'ul:** [t̪san.'ʔ.ul] *PF* i.(tn) javul, jobb lesz (összetétel ebből: **siltsan** jó és **'ul** jobban, inkább)
- tsang:** [t̪saŋ] *PF* fn. piercing/testékszer
- tsankum:** [t̪san(ŋ).kum] *PF* fn. előny, haszon, nyereség (összetétel ebből: **tsan'ul** javul és **kum** eredmény)
- tsankumnga':** [t̪san(ŋ).kum.ŋaʔ] *PF* mn. előnyös, hasznos, nyereséges (eredete: **tsankum** előny, haszon, nyereség)
- tsap'alute:** [t̪sap.'ʔa.lu.tɛ] *PF* fn. bocsánatkérés
- tsap'alute si:** [t̪sap.'ʔa.lu.tɛ 's-i] *PF* i.(tn) bocsánatot kér (eredete: **tsap'alute** bocsánatkérés)
- tsapo:** [t̪sa.po] *PF* nm. az (csak személyekre) (összetétel ebből: **tsa-** az a... és **po** ő)
- tsaria:** [t̪sa.ri.a] *PF* ksz. hogy (alárendelő tagmondat jelző) (összetétel ebből: **tsa'u-ri** azt (topikális (hangsúlyos) esetvégződés) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)
- tsat:** [t̪satʔ] *PF* nm. azt (tárgyként)
- tsata:** [t̪sa.ta] *PF* ksz. hogy (alárendelő tagmondat jelző) (összetétel ebből: **tsa'u-t** azt (tárgyset) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)
- tsatseng:** [t̪sa.'tɕɛŋ] or [t̪sa.'tɕɛŋ] *PF* mut.n., fn. ott, az(on) a hely(en) (összetétel ebből: **tsa** az és **tseng** hely)
- tsatu:** [t̪sa.tu] *PF* mut.n. ő (összetétel ebből: **tsa** az és **tute** személy)
- tsaw:** [t̪saw] *PF* mut.n., nm. az (mutatónév más)
- tsawa:** [t̪sa.wa] *PF* ksz. hogy (alárendelő tagmondat jelző) (összetétel ebből: **tsa'u** az (kötőmód) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)
- tsawke:** [t̪saw.ke] *PF* fn. nap (égítést)
- tsawl:** [t̪sawl] *PF* mn. nagy, magas cs.sz.
- tsawli'i:** [t̪sawl.'hiʔ] *PF* fn. méret (összetétel ebből: **tsawl** nagy (méret) és **hi'i** kis (méret))
- tsawl slu:** [t̪sawl.'sl-u] *PF* i.(tn) nőni (összetétel ebből: **tsawl** nagy és **slu** valóni vmivé)
- tsawlultxa:** [t̪sawl.ul.'t'a] *PF* fn. nagygyűlés, konferencia (összetétel ebből: **tsawl** nagy és **ultxa** találkozó)
- tsawngem:** [t̪saw.'sɿŋɛm] *PF* mn. izmos (eredete: **tsawl** nagy és **tsngem** izom)
- tsä':** [t̪sæʔ] *PF* ige (ki)lővellni
- tse:** [t̪sɛ] *PF* part. nos (bevezető szó társalgásnál)
- tse'a:** [t̪sɛ.'ʔ.a] *PF* i.(t) lát (szemével)
- tse'atswo:** [t̪sɛ.'ʔa.tswo] *PF* fn. látás, látvány (eredete: **tse'a** lát)
- tseltsul:** [t̪sɛl.tɕul] *PF* fn. vadvízi zuhatag (megszámálható, de csak ritkán)
- tsenga:** [t̪sɛ.ŋa] *PF* ksz. ahol (eredete: **tseng** hely)
- tseng(e):** [t̪sɛŋ(ɛ)] *PF* fn. hely
- tsengo:** [t̪sɛ.ŋo] *PF* nm. valahol (eredete: **tseng** hely)
- tsengpe:** [t̪sɛŋ.pɛ] *PF* kérd. hol? másik alakja: **peseng**
- tseo:** [t̪sɛ.o] *PF* fn. művészet
- tseotu:** [t̪sɛ.o.tu] *PF* fn. művész (általános értelemben) (eredete: **tseo** művészet)
- tseri:** [t̪sɛ.ɾ.i] *PF* i.(t) észrevesz, megjegyez, tudatában van
- tsewtx:** [t̪sɛwtʔ] *PF* mn. koszos
- tsim:** [t̪sim] *PF* fn. forrás (átvitt értelemben)

- tsin:** [t̪sin] *PF* fn. *köröm, karom*
- tsik:** [t̪sik] *PF* hsz. *hirtelen, figyelmeztetés nélkül*
- tsilpey:** [t̪sil.'pej] *PF* fn. *remény (elvont) (eredete: silpey remél)*
- tsing:** [t̪siŋ] *PF* szám *négy, 4*
- tsisyi:** [t̪sɪ.sɪ.yi] *PF* i.(tn) *suttog*
- tsive:** [t̪si.ve] *PF* mn. *negyedik (sorszámnév) (eredete: tsing négy)*
- tskalep:** [t̪ska.lɛp] *PF* fn. *számszeríj, nyílpuska*
- tsko:** [t̪sko] *PF* fn. *íj (fegyver)*
- tsko swizaw:** [t̪sko swi.'zaw] *PF* fn. *íj és nyíl (összetétel ebből: tsko íj és swizaw nyíl)*
- tskxaytsyip:** [t̪sk'aj.t̪sjip] *PF* fn. *jégeső (eredete: tskxepay jég)*
- tskxe:** [t̪sk'ɛ] *PF* fn. *kő*
- tskxekeng:** [t̪sk'ɛ.kɛŋ] *PF* fn. *kiképzés, edzés, gyakorlat*
- tskxekeng si:** [t̪sk'ɛ.kɛŋ 's.i] *PF* i.(tn) *gyakorol, edz (eredete: tskxekeng edzés)*
- tskxepay:** [t̪sk'ɛ.paj] *PF* fn. *jég (eredete: tskxe kő és pay víz)*
- tskxevi:** [t̪sk'ɛ.vi] *PF* fn. *kavics (természetes erők által simára csiszolt apró kő) (eredete: tskxe kő)*
- tslam:** [t̪sl.am] *PF* i.(t) *(meg)ért*
- tsleng:** [t̪slɛŋ] *PF* mn. *hibás, valótlan*
- tslolam:** [t̪slo.'lam] *PF* gesz. *Értem! (indulatszó) (eredete: tslam ért és «ol» befejezett cselekvés infixuma) befejezett cselekvés jelével kötőmód*
- tsmi:** [t̪smi] *PF* fn. *nektár*
- tsmisnrr:** [t̪smi.snɾ] *PF* fn. *hólyaglámpa, nektárlámpás (összetétel ebből: tsmi nektár és nrr ragyog)*
- tsmim:** [t̪smim] *PF* fn. *állatnyom, csapás (állat vagy személyé)*
- tsmuk:** [t̪smuk] *PF* fn. *testvér*
- tsmukan:** [t̪smu.kan] *PF* fn. *fiú testvér (eredete: tsmuk testvér)*
- tsmuke:** [t̪smu.ke] *PF* fn. *lány testvér (eredete: tsmuk testvér)*
- tsmuktu:** [t̪smuk.tu] *PF* fn. *testvér (csak emberekre (na'vikra) használva) (eredete: tsmuk testvér)*
- tsngal:** [t̪sɲal] *PF* fn. *csésze*
- tsngan:** [t̪sɲan] *PF* fn. *hús*
- tsngawpay:** [t̪sɲaw.paj] *PF* fn. *könny (összetétel ebből: tsngawvik sír és pay víz)*
- tsngawpayvi:** [t̪sɲaw.paj.vi] *PF* fn. *könnycsepp (összetétel ebből: tsngawvik sír és pay+vi víz, rész-egész viszonyt jelző toldalékkal)*
- tsngawvik:** [t̪sɲaw.v.ik] *PF* i.(tn) *sírni*
- tsngem:** [t̪sɲɛm] *PF* fn. *izom*
- tsni:** [t̪sni] *PF* alár. *hogy, (kötőszó) (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)*
- tson:** [t̪son] *PF* fn. *kötelesség*
- tsong:** [t̪soŋ] *PF* fn. *völgy*
- tsongropx:** [t̪soŋ.rɔp] *PF* fn. *lyuk, üreg (aminek van vége vagy alja) (összetétel ebből: tsong völgy és ropx lyuk)*
- tsongtsyip:** [t̪soŋ.t̪sjip] *PF* fn. *gödröcske (arcon) (eredete: tsong völgy)*
- tsonta:** [t̪son.ta] *PF* ksz. *to (kxim-mel) (eredete: tson kötelesség) (összevonás tsonit a)*
- tsopi:** [t̪so.pi] *PF* fn. *tüdő*
- tspang:** [t̪sp.aŋ] *PF* i.(t) *öl, gyilkol*
- tsranten:** [t̪sr'an.t'ɛŋ] *PF* i.(tn) *számít, fontos*
- tsray:** [t̪sra.j] *PF* fn. *falu*
- tsre'i:** [t̪sr'ɛ.ʔ.i] *PF* i.(t) *dobni*
- tsrul:** [t̪srul] *PF* fn. *fészek (állaté)*
- tsstal:** [t̪stal] *PF* fn. *kés*
- tsalsena:** [t̪stal.se.na] *PF* fn. *késtok (összetétel ebből: tsstal kés és sahena tartó)*
- tszew:** [t̪stɛw] *PF* mn. *bátor cs.sz.*
- tstu:** [t̪stu] *PF* fn. *zárt, borús (pl.: felhős ég)*
- tsunwi:** [t̪stun.wi] *PF* mn. *kedves, figyelmes, tapintatos*
- tstu si:** [t̪stu 's.i] *PF* i.(tn) *bezárni (eredete: tstu zárt)*
- tsxo:** [t̪st'o] *PF* fn. *név*
- tsxoli'u:** [t̪st'o.li.ʔu] *PF* fn. *főnév (összetétel ebből: tsxo név és li'u szó)*
- tsu'o:** [t̪su.ʔo] *PF* fn. *képesség*
- tsuksim:** [t̪suk.sim] *PF* fn. *áll (testrés)*
- tsuktswa':** [t̪suk.'tswaʔ] *PF* mn. *felejtethető (eredete: tswa' elfelejt)*
- tsukyom:** [t̪suk.'jom] *PF* mn. *ehető (eredete: yom enni)*
- tsulfä:** [t̪sul.'fæ] *PF* fn. *hozzáértés, alapos ismeret*
- tsulfä si:** [t̪sul.'fæ 's.i] *PF* i.(tn) *alaposan elsajátít (eredete: tsulfä ismeret)*
- tsulfätu:** [t̪sul.'fæ.tu] *PF* fn. *mester (eredete: tsulfä ügyesség)*
- tsulfätunay:** [t̪sul.fæ.tu.'na.j] *PF* fn. *leendő mester (eredete: tsulfätu mester)*
- tsun:** [t̪s.un] *PF* i.(tnm) *tud, képes*

tsunslu: [t̥s̥.un.sl.u] _{PF} i.(tn) *lehet, szabad* (összetétel ebből: **tsun tud** és **slu válni vmivé**)
tsurokx: [t̥s̥.u.'r.ok'] _{PF} i.(t) *pihenni*
tswa': [t̥s̥w.aʔ] _{PF} i.(t) *elfelejt*
tswayon: [t̥s̥w.aj.on] _{PF} i.(t) *repül*
tswin: [t̥s̥win] _{PF} fn. *copf, idegköteg*
tswintsyip: [t̥s̥win.t̥sjip'] _{PF} fn. *copfocska* (eredete: **tswin copf**)
tswik: [t̥s̥w.ik] _{PF} i.(t) *szívni*
tswik kxenerit: [t̥s̥w.ik k'ɛ.nɛr.ɪt] _{PF,D} i.(tn) *dohányzik* (sz.sz.: *füstöt szív*) (összetétel ebből: **tswik szív** és **kxener füst**)
tsyafe: [t̥sj.a.fɛ] _{PF} mn. *enyhe, mérsékelt, kelle-*

Tx

txa': [t'aʔ] _{PF} mn. *kemény*
txal: [t'al] _{PF} fn. *hát* (*testrész*)
txampay: [t'am.'pa:j] _{PF} fn. *tenger, óceán* (összetétel ebből: **txan sok** és **pay víz**)
txampxi: [t'am.'p'i] _{PF} fn. *többség, legtöbb, nagyrészt* (eredete: **txan sok**)
txan: [t'an] _{PF} mn. *sok*
txanatan: [t'a.na.tan] _{PF} mn. *fényes, élénk* (összetétel ebből: **txan sok** és **atan fény**)
txanew: [t'a.nɛw] _{PF} mn. *falánk, mohó* (összetétel ebből: **txan sok** és **new akar**)
txanfwerwi: [t'an.fwɛr.wi] _{PF} fn. *hóvihar* (eredete: **txan sok** és **hufwe+herwi szél+hó**)
txankrr: [t'aŋ.'kr] _{PF} hsz. *régóta* (összetétel ebből: **txan sok** és **krr idő**)
txanlal: [t'an.lal] _{PF} mn. *ősi, nagyon régi* (összetétel ebből: **txan sok** és **lal régi**)
txanlokxe: [t'an.lo.k'ɛ] _{PF} fn. *törzsi birtok / tartomány, kb.: ország* (összetétel ebből: **txan; olo' nagy; klán** és **atxkxe föld**)
txanro'a: [t'an.'r.o.ʔ.a] _{PF} i.(tn) *híresnek lenni* (összetétel ebből: **txan sok** és **ro'a félelmet vagy tiszteletet kelteni**)
txantompa: [t'an.'tom.pa] _{PF} fn. *zivatar, felhőszakadás* (összetétel ebből: **txan sok** és **tompa eső**)
txantsan: [t'an.t̥san] _{PF} mn. *kitűnő*
txantslusam: [t'an.t̥slu.sam] _{PF} mn. *bölcs* (összetétel ebből: **txan sok** és **tsl<kus>am megért**)
txantstew: [t'an.t̥stɛw] _{PF} fn. *hős* (összetétel ebből: **txan sok** és **tstew bátor**)
txantur: [t'an.tur] _{PF} mn. *erőtéljes* (összetétel ebből: **txan sok** és **txur erős**) cs.sz.

mes

tsyal: [t̥sjal] _{PF} fn. *szárny*
tsyär: [t̥sj.æɾ] _{PF} i.(t) *elutasít*
tsyey: [t̥sjɛj] _{PF} fn. *falat, rágcsa, nasi*
tsyeym: [t̥sjɛjm] _{PF} fn. *kincs; ritka és értékes dolog*
tsyeytsyip: [t̥sjɛj.t̥sjip'] _{PF} fn. *falatka* (eredete: **tsyey falat, rágcsa, nasi**)
tsyil: [t̥sj.il] _{PF} i.(t) *megmászni*
tsyo: [t̥sjo] _{PF} fn. *liszt*
tsyokx: [t̥sjok'] _{PF} fn. *kéz*
tsyosyu: [t̥sjo.sju] _{PF} fn. *lisztből készült étel* (összetétel ebből: **tsyo liszt** és **syuve étel**)

txantxew: [t'an.'t'ɛw] _{PF} fn. *maximum* (összetétel ebből: **txan sok** és **txew határ, széle valaminek, vég**)
txantxewvay: [t'an.'t'ɛw.va:j] _{PF} hsz. *maximálisan, legfeljebb* (eredete: **txantxew maximum**)
txanwawe: [t'an.wa.'wɛ] _{PF} mn. *személyesen fontos, jelentős* (összetétel ebből: **txan sok** és **wawe jelentőség**)
txanwetseng: [t'an.'wɛ.t̥sɛŋ] _{PF} fn. *fontos és szeretett hely, kb. haza* (eredete: **txanwawe(a) jelentős és tseng hely**)
txasom: [t'a.som] _{PF} mn. *nagyon forró* (eredete: **txan sok** és **som forró**)
txatx: [t'at'] _{PF} fn. *buborék*
txawew: [t'a.wɛw] _{PF} mn. *nagyon hideg* (eredete: **txan sok** és **wew hideg**)
txay: [t'a:j] _{PF} i.(tn) *vízszintesnek lenni*
txayo: [t'a.jo] _{PF} fn. *mező, nyílt terep, síkság*
txärem: [t'æ.rɛm] _{PF} fn. *csont*
txe'lan: [t'ɛʔ.'lan] _{PF} fn. *szív*
txekxumpay: [t'ɛ.'k'um.pa:j] _{PF} fn. *láva, magma* (eredete: **txep tűz** és **kxumpay sűrű folyadék**)
txele: [t'ɛ.lɛ] _{PF} fn. *lényeg*
txen: [t'ɛn] _{PF} mn. *éber*
txep: [t'ɛp'] _{PF} fn. *tűz*
txepiva: [t'ɛ.pl.va] _{PF} fn. *hamu, parázs* (eredete: **txep tűz** és **ilva csepp**)
txepram: [t'ɛp.'ram] _{PF} fn. *vulkán* (összetétel ebből: **txep tűz** és **ram hegy**)
txeptseng: [t'ɛp.t̥sɛŋ] _{PF} fn. *tűzhely, tűz helye* (összetétel ebből: **txep tűz** és **tseng hely**)

txeptsyip: [t'ɛp.ʈsɨpʰ] *PF* fn. tűzecske (eredete: **txep tűz**)
txepvi: [t'ɛp.vi] *PF* fn. szikra (eredete: **txep tűz**)
txew: [t'ɛw] *PF* fn. határ, széle vminek, szegély, vég
txewk: [t'ɛwkʰ] *PF* fn. bunkósbót (fegyver)
txewluke: [t'ɛw.lu.ke] *PF* mn. végtelen (összetétel ebből: **txew határ** és **luke nélkül**)
txewm: [t'ɛwm] *PF* mn. ijesztő, félelmetes
txewnga': [t'ɛw.ŋaʔ] *PF* mn. véges, nem határtalan (összetétel ebből: **txew határ** és **nga'** tartalmaz)
txey: [t'ɛj] *PF* ige megáll
txi: [t'i] *PF* fn. sietség, igyekezet
txin: [t'in] *PF* mn. fő, elsődleges
txintin: [t'in.tin] *PF* fn. foglalkozás, elsődleges szerep a társadalomban (összetétel ebből: **txin fő** és **tin elfoglaltságot adó cselekvés**)
txim: [t'im] *PF* fn. fenék
txing: [t'ɨŋ] *PF* i.(t) elhagy
txo: [t'o] *PF* ksz. ha
txoa: [t'o.a] *PF* fn. megbocsájtás
txokefyaw: [t'o.ke.fjɔw] *PF* ksz. ha nem (különb... (összetétel ebből: **txo-ke-fya'o-'aw ha-nem-egy-út**)

U

ue': [·u.'ɛʔ] *PF* i.(t), i.(tn) hányini
uk: [ukʰ] *PF* fn. árny(ék) (eredete: **toruk végső árny**)
ukxo: [u.'k'o] *PF* mn. száraz
ulte: [ul.tɛ] *PF* ksz. és (két mondatot köt össze)
ultxa: [ul.'t'a] *PF* fn. találkozó
ultxarun: [ul.'t'a.r.un] *PF* i.(t) összefutni, véletlenül találkozni (összetétel ebből: **ultxa találkozó** és **run talál**)
ultxa si: [ul.'t'a 's:i] *PF* i.(tn) találkozni (szándékosan) (-val, -vel használatával) (eredete: **ultxa meeting**)
ultxatu: [ul.'t'a.tu] *PF* fn. találkozás résztvevője (eredete: **ultxa találkozó**)
um: [um] *PF* mn. laza
unil: [u.nil] *JC* fn. álm
unil si: [u.nil s:i] *PF* i.(tn) álmodik (eredete: **unil álm**)
uniltirantokx: [u.nil.ti.'ran.tokʰ] *JC,PF* fn. avatár-test (álomjáró test) (összetétel ebből:

txon: [t'on] *PF* fn. este, éjszaka
txon'ong: [t'on.'ʔoŋ] *PF,PTT* fn. naplemente, napszállta (összetétel ebből: **txon éj** és **'ong kinyílik**)
txon'ongmaw: [t'on.'ʔoŋ.maw] *PF* fn. alkony, sötétedés előtti időszak, naplemente után (összetétel ebből: **txon'ong naplemente** és **maw után**)
txonam: [t'o.'nam] *PF* hsz. Múlt éjjel (eredete: **txon éj** és **ham előző**)
txonay: [t'o.'naɨ] *PF* hsz. holnap éjjel (eredete: **txon éj** és **hay következő**)
txonkrr: [t'on.kɾ] *PF* hsz. éjjel (összetétel ebből: **txon éj** és **krr idő**)
txopu: [t'o.pu] *PF* fn. félelem
txopu si: [t'o.pu 's:i] *PF* i.(tn) félni (eredete: **txopu félelem**)
txukx: [t'ukʰ] *PF* mn. mély (fizikailag)
txula: [t'·u.l.a] *PF* i.(t) épít
txum: [t'um] *PF* fn. mérge
txumnga': [t'um.ŋaʔ] *PF* mn. mérgező (eredete: **txum mérge** és **nga'** tartalmaz)
txur: [t'ur] *PF* mn. erős (fizikailag/testileg)
txurtel: [t'ur.tel] *PF* fn. kötél (összetétel ebből: **txur erős** és **telem zsinór**)

uniltiranyu álmjáró és **tokx** test)

uniltirantokxolo': [u.nil.ti.'ran.tokʰ.o.loʔ] *PF* fn. avatárok csoportja vagy klánja (összetétel ebből: **uniltirantokx avatár-test** és **olo' klán**)
uniltiranyu: [u.nil.ti.'ran.ju] *PF* fn. álmjáró (összetétel ebből: **unil álm** és **tiranyu járó**)
uniltsa: [u.nil.ʈs'a] *PF* i.(t) álmodik valamiről (eredete: **unil álm** és **tse'a lát**)
unyor: [un.'joɾ] *PF* mn. édes illatú/aromájú (pl. virág ; utalhat a na'vik által használt fűszerre is)
uo-: [u.o] *PF* told. mögött
uran: [u.ran] *PF* fn. hajó
utral: [ut.ral] *PF* fn. fa
utraltsyip: [ut.ral.ʈsɨpʰ] *PF* fn. bokor (eredete: **utral fa**)
utu: [u.tu] *PF* fn. az erdő teteje
utumauti: [u.tu.ma.u.ti] *PF* fn. banánygyümölcs (összetétel ebből: **utu az erdő teteje** és **mauti gyümölcs**) (szó szerint: erdő teteje

gyümölcs)
uvan: [u.'van] *PF* fn. *játék*
uvan letokx: [u.'van lɛ.'tokʰ] *PF* fn. *fizikai vagy atlétikai játék, sport* (összetétel ebből: **uvan**)

V

var: [v.aɾ] *PF* i.(tn) *valamilyen állapotban marad, folytat egy cselekvést*
vawm: [vawm] *PF* mn. *sötét*
vawmpin: ['vawm.pin] *PF* fn. *sötét szín* (eredete: **vawm** *sötét*)
vawt: [vawtʰ] *PF* mn. *tömör, nem üreges*
vay-: [vaj] *PF* told. *fel*
vaykrr: [vaj.'kɾ] *PF* ksz. *amíg, -ig* (összetétel ebből: **vay-** *-ig* és **krr** *idő*)
vä': [væʔ] *PF* mn. *kellemtelen, undorító*
väng: [væŋ] *PF* mn. *szomjas*
väpam: ['væ.pam] *PF* fn. *zaj, kellemtelen hang* (eredete: **vä** *kellemtelen* és **pam** *hang*)
ve'ki: [v.ɛʔ.'kɪ] *PF* i.(t) *utál, gyűlöl*
ve'o: [vɛʔ.o] *PF* fn. *rend (rendetlenség vagy káosz ellentéte), rendezettség*
vefya: ['vɛ.fja] *PF* fn. *rendszer, eljárás, folyamat, módszer* (összetétel ebből: **ve'o** *rend*, *rendezettség* és **fya'o** *mód, módszer*)
velek: ['v.ɛ.l.ɛkʰ] *PF* i.(tn) *felad, megad(ja magát)*
velke: ['vɛl.ke] *PF* mn. *kaotikus, rendetlen, rendezetlen, összevissza* (összetétel ebből: **ve'o** *rend*, *rendezettség* és **luke** *nélkül*)
venga': ['vɛ.ŋaʔ] *PF* mn. *rendezett* (összetétel ebből: **ve'o** *rend*, *rendezettség* és **nga'** *tartalmaz*)
venu: [vɛ.nu] *PF* fn. *lábfej*
venzek: ['vɛn.zɛkʰ] *PF* fn. *lábujj* (összetétel ebből: **venu** *lábfej* és **zək-wä** *ujj*)

W

walak: ['wa.lakʰ] *PF* mn. *energikus, aktív*
wan: [w.an] *PF* i.(t) *elrejt*
wawe: [wa.'wɛ] *PF* fn. *jelentés, fontosság, jelentőség*
way: [waj] *PF* fn. *dal (ösi, szertartásos)*
way a plltxe: [waj a pl.t'ɛ] *PF* kif. *vers szaválás (melodikus elbeszélés)* (eredete: **way** *dal* (szertartásos))
way a rol: [waj a ɾol] *PF* kif. *vers éneklés* (ere-

játék és letokx fizikai, testi)
uvan si: [u.'van 's.i] *PF* i.(tn) *játszik* (eredete: **uvan** *játék*)

vewng: [v.ɛ.wŋ] *PF* i.(t) *vigyáz, gondoskodik, felelős*
vey: [vɛj] *PF* fn. *állati eredetű táplálék (étel), hús*
vezeyko: [vɛ.zɛj.'ko] *PF* i.(t) *rendbe rak, redszerez* (eredete: **vezo** *rendben lenni*)
vezo: [vɛ.'z.o] *PF* i.(tn) *rendben van, rendezett* (összetétel ebből: **ve'o** *rend* és **zo** *jól van*)
vin: [v.in] *PF* i.(t) *kér*
vingkap: ['v.iŋ.kapʰ] *PF* i.(t) *eszébe jut, "beugrik"*
virä: [v.i.'ɾ.æ] *PF* ige *terjed, szaporodik, sokasodik*
vitra: [vit.'ɾa] *PF* fn. *lélek*
vll: [v.l] *PF* i.(tn), i.(t) *jelez, mutat*
vol: [vol] *PF* szám *nyolc, 8*
volve: ['vol.vɛ] *PF* mn. *nyolcadik* (eredete: **vol** *nyolc*(sorszámnév))
vospxi: [vo.'sp'i] *PF* fn. *hónap* (eredete: **vosipxi** *tizenkettő és zisità évé*)
vospxiam: [vo.sp'i.'am] *PF* fn. *múlt hónap* (eredete: **vospxi** *hónap*)
vospxiay: [vo.sp'i.'aj] *PF* fn. *jövő hónap* (eredete: **vospxi** *hónap*)
vrrin: ['v.ɾ.iŋ] *PF* i.(átn) *elfoglalt(nak lenni)* (negatív értelemben): „nyakig ül a munkában” (eredete: **in** *elfoglalt*)
vrrtep: ['vɾ.tepʰ] *PF* fn. *démon*
vul: [vul] *PF* fn. *faág*
vur: [vur] *PF* fn. *történet*
vurvi: ['vur.vi] *PF* fn. *összegzés, áttekintés* (eredete: **vur** *történet*)

dede: **way** *dal* (szertartásos))
wayä ayli'u: [waj.æ ajl.i.ʔu] *PF* kif. *vers vagy dal szövege* (eredete: **way** *dal* (szertartásos))
way si: ['waj 's.i] *PF* i.(tn) *dalol* (eredete: **way** *dal*)
waytelem: ['waj.te.lɛm] *PF* fn. *dallam* (összetétel ebből: **way** *dal* és **telem** *zsinór*)
wä+: [wæ] *PF* told. *ellen* (pl: *harcolni vki ellen*)
wäsul: ['wæ.s.ul] *PF* i.(tn) *versenyez*

wäte: [wæ.'t.ɛ] *PF* i.(t) vitatkozik, veszekszik
wātu: ['wæ.tu] *PF* fn. ellenfél (eredete: **wä-** el-
 len)
wätx: [w.æt'] *PF* i.(t) rossz valamiben
we'ay: ['wɛ.ʔa.j] *PF* mn. savanyú, keserű
wem: [w.ɛm] *PF* i.(tn) harcolni, küzdeni
wempongu: ['wɛm.po.ŋu] *PF* fn. szakasz, ka-
 tonai egység, csapat (összetétel ebből: **wem**
 harcol és **pongu** csoport)
wew: [wɛw] *PF* mn. hideg
weyn: [w.ɛj.n] *PF* i.(t) rajzol, illusztrál
win: [win] *PF* mn. gyors
win säpi: ['win.sæ.'p.i] *PF* i.(tn) sietni (összeté-
 tel ebből: **win** gyors és **s«äp»i** csinál (vissza-
 ható))
win si: ['win.'s.i] *PF* i.(tn) gyorsítani, siettetni,
 sietni (eredete: **win** gyors)

Y

ya: [ja] *PF* fn. levegő
yafkeyk: [ja.fke.jk'] *PF* fn. időjárás (eredete:
fkeytok létezik, van)
yak: [jak'] *PF* fn. elágazás
yak si: [j.ak' s.i] *PF* i.(tn) elágazik, irányt vált
 (eredete: **yak** elágazás)
yaney: [ja.'ne.j] *PF* fn. kenu
yapay: [ja.paj] *PF* fn. pára, köd, gőz (összetétel
 ebből: **ya** levegő és **pay** víz)
yawne: [jaw.ne] *PF* mn. szeretett
yawnetu: [jaw.ne.tu] *PF* fn. szeretett személy
 (eredete: **yawne** szeretett)
yawntu: [jawn.tu] *PF* fn. szeretett személy (ere-
 dete: **yawne** szeretett)
yawnyewla: [jawn.'jɛw.la] *PF* fn. összetört szívo,
 sebzett szívo (összetétel ebből: **yawne** szere-
 tett és **yewla** csalódás)
yawo: [ja.'w.o] *PF* i.(tn) felszáll, kilő (összetétel
 ebből: **ya** levegő és **wo** nyúl)
yayayr: [ja.'jajr] *PF* fn. zűrzavar
yayayrnga': [ja.'jajr.ŋa.ʔ] *PF* mn. zavaros, zav-
 arbaejtő (eredete: **yayayr** zűrzavar)
yayayrtsim: [ja.'jajr.tsim] *PF* fn. zavaros dolog,
 zűrzavar oka/forrása (összetétel ebből: **yay-**
ayr zűrzavar és **tsim** forrás)
yaymak: [jaj.mak'] *PF* mn. buta, tudatlan
yayo: [ja.jo] *PF* fn. madár (összetétel ebből: **ya**
 levegő és **ioang** állat)_D

wip: [wip'] *PF* mn. sós
wiya: ['wi.ja] *ZS* gesz. figyelmeztető vagy csaló-
 dotságot kifejező szó, 'francba!'
wingay: [w.i.'ŋaj] *PF* i.(t) bizonyít (eredete:
wintxu mutat és **ngay** igaz)
wintxu: [w.in.'t'u] *PF* i.(t) mutat
wo: [w.o] *PF* i.(t) nyúl (valamiért)
wok: [wok'] *PF* mn. hangos
wokau: [wok.'a.u] *JC,PF* fn. 111ingadob (össze-
 tetel ebből: **wok** hangos és **au** dob)
wotx: [wot'] *PF* fn. teljesség, egész
wrrpa: [wɾ.pa] *PF* mn. valamin kívüli
wrrza'u: [wɾ.'z.a.ʔu] *PF* i.(tn) kijön, előbukkan
 (eredete: **wrrpa** kívül és **za'u** jön)
wum: [wum] *PF* hsz. körülbelül, durván
wur: [wur] *PF* mn. hűvös, hideg
wutso: ['wu.tso] *PF* fn. vacsora

yayotsrul: [ja.jo.tsrul] *PF* fn. madárfészek (öss-
 zetétel ebből: **yayo** madár és **tsrul** fészek)
yäxk: [j.æk'] *PF* i.(t) figyelmen kívül hagy,
 semmibe vesz
yän: [j.æn] *PF* i.(t) odaerősít, leköt(öz)
ye: [jɛ] *PF* mn. (meg)elégedett, hiánytalan, tele
ye'krr: [jɛ.ʔ.kɾ] *PF* hsz. korán (eredete: **ye'rín**
 hamarosan és **krr** idő)
ye'rín: [jɛ.ʔ.rin] *PF* hsz. hamarosan
yehakx: [jɛ.hak'] *PF* mn. jóllakott, tele (eredete:
ye tele és **ohakx** éhes)
yem: [j.ɛm] *PF* i.(t) rak, helyez
yemfpay: [jɛm.'fpaj] *PF* fn. bemártás, merítés
 (folyadékba) (összetétel ebből: **yem** rak és
pay víz)
yemfpay si: [jɛm.'fpaj.'s.i] *PF* i.(tn) merít (foly-
 adékba) (eredete: **yemfpay** merítés)
yemstokx: [j.ɛm.stok'] *PF* i.(t) felvesz (ruhát)
 (összetétel ebből: **yem** sin felvesz és **tokx**
 test)
yengwal: [jɛŋ.'wal] *PF* fn. bánat
jeväng: [jɛ.væŋ] *PF* mn. szomját csillapított,
 szomját oltott (eredete: **ye** tele és **väng** szom-
 jas)
yewla: [jɛw.la] *PF* fn. csalódás, megghiúsult
 elvárások miatti érzelmi csalódottság, kiábrán-
 dulás
yey: [jɛj] *PF* mn. egyenes
yeyfya: [jɛj.fja] *PF* fn. egyenes vonal (eredete:

yey egyenes és **fyá'o** út
yì: [jɪ] PF fn. szint, fok, perem, széle valaminek (Használható képletesen is, bármilyen mérhető dologra, aminek szintje vagy foka lehet; magasság, mélység, vízszint, hőmérséklet, tehetség, düh, stb.)
yìm: [jɪm] PF i.(t) (meg)köt
yìll: [jɪ] PF mn. közösségi, közös
yìlltxep: [jɪ.t'ɛp] PF fn. közös tűz vagy tűzhely (összetétel ebből: **yìll** közös és **txep** tűz)
yo: [jo] PF fn. felszín, felület
yo': [jɔʔ] PF i.(átn) tökéletes(nak lenni), hibátlan(nak lenni)
yo'ko: [jɔʔ.ko] PF fn. kör (eredete: **yo'** tökéletes és **ko'on** kör)
yoa-: [jo.a] PF told. cserébe
yol: [jol] PF mn. hosszú (idő)
yom: [jom] PF i.(t) eszik

Z

za'ärìp: [za.'ʔ.æ.f.ɪp] PF i.(t) húz (eredete: 'ärìp mozgat)
za'u: [z.a.'u] PF i.(tn) jön
zam: [zam] PF szám hatvannégy, 64
zamunge: [za.'m.u.ŋ.ɛ] PF i.(t) hoz (eredete: **munge** visz, hoz)
zapxi: [za.'p'ɪ] PF fn. elülső rész vagy darab (eredete: **hapxi** rész)
zare': [za.'rɛʔ] PF fn. homlok, szemöldök (összetétel ebből: **zapxi** elülső rész és **re'o** fej)
zasrìn: [za.'sr.ɪm] PF i.(t) kölcsön vesz (eredete: **srìn** ideiglenesen átvesz a másiktól)
zawng: [z.awŋ] PF i.(tn) sikolt
zawprte': [z.aw.'pr.tɛʔ] PF i.(tn) élvezetesnek lenni (eredete: **za'u** jön és **prte'** élvezetes)
zawr: [zawr] PF fn. állathang (ordítás, bőgés, stb.)
zäfi: [zæ.fi] PF mn. módosított, megváltoztatott, nem eredeti állapotú
zkwä: [zɛk.wæ] PF fn. új
zel: [zɛl] PF hsz. akkor
zene: [z.ɛ.n.ɛ] PF i.(tnm) kell
zenke: [z.ɛŋ.kɛ] PF i.(tnm) tilos, nem szabad (összetétel ebből: **zene** kell és **ke** nem)
zerok: [z.ɛ.f.ɔk] PF i.(t) emlékezni
zeswa: [zɛ.swa] PF fn. fű

yomtìng: [jom.t.ŋ] PF i.(tn) etet (összetétel ebből: **yom** eszik és **tìng** ad)
yomyo: [jom.jo] PF fn. tányér (összetétel ebből: **yom** enni és **yo** asztal (fyayo köznapi használatából))
yomyo lerìk: [jom.yo ɛ.'rɪk] PF fn. levéltányér (összetétel ebből: **yomyo** tányér és **lerìk** levél)
yora': [jɔ.'r.aʔ] PF i.(t) nyer
yora'tu: [jɔ.'raʔ.tu] PF fn. győztes (eredete: **yora'** győz, nyer)
yrr: [jɾ] PF mn. vad, természetes (hamisítatlan, eredeti, változatlan állapotú)
yrrap: [jɾ.ap] PF fn. vihar (eredete: **ya** levegő és **hrrap** veszély)
yuey: [ju.ɛj] PF mn. szép (belső szépség) cs.sz.
yune: [j.u.n.ɛ] PF i.(t) hallgat (figyel valamilyen hangra)
yur: [j.ur] PF i.(t) mos

zeswavi: [zɛ.swa.vi] PF fn. fűszál (eredete: **zeswa** fű)
zet: [z.ɛt] PF i.(t) tart, kezel (érzelmi), viselkedik valakivel szemben
zey: [zɛj] PF mn. különleges, különböző
zeyko: [zɛj.'kɔ] PF i.(t) (meg)gyógyít, javít (eredete: **zo** jól lenni és «**eyk**» műveltető infixum)
zir: [zɪr] PF fn. érintés, érzés, textúra
zìm: [z.ɪm] PF i.(t) érez (érintéssel!)
zìma'uyu: [zi.'ma.'u.ju] PF fn. újonc, valaki aki most lépett színre
zìmtswò: [zìm.tswò] PF fn. érintés (eredete: **zìm** érintéssel érez)
zìsikrr: [zi.sɪ.kɾ] PF fn. évszak (eredete: **zìsìt** év és **krr** idő)
zìsìt: [zi.sɪt] PF fn. év
zìsìtay: [zi.sɪt.a.j] PF fn. jövő év (eredete: **zìsìt** év)
zo: [zɔ] PF i.(átn) jól lenni, rendben lenni, rendben működni
zong: [z.ɔŋ] PF i.(t) (meg)ment, véd
zongtseng: [zɔŋ.tʂɛŋ] PF fn. menedék (összetétel ebből: **zong** megment és **tseng** hely)
zoplo: [zop.'lo] PF fn. támadás
zoslu: [zo.sl.u] PF i.(tn) (meg)gyógyul, javul (összetétel ebből: **zo** jól lenni és **slu** válik vmivé)

zum: [zum] *PF* fn. tárgy, dolog (kézzelfogható)

zun: [zun] *PF* ksz. ha

ä

äie: [æ.'i.ɛ] *PF* fn. vízió, látomás

äo-: [æ.o] *PF* told. alatt(a), alul

ätxäle: [æ.'t'æ.lɛ] *PF* fn. kérés

ì

ìì: [i:] *PF* „töltelékszó” öö, izé

ilà+: [i.læ] or [i.'læ] *PF* told. által(a), révén, keresztül, mentén

zup: [z·upˀ] *PF* i.(tn) (le)esni

zusawkrr: [zu.'saw.kɾ] *PF* fn. jövő (összetétel ebből: z«us»a'u jövő és krr idő)

ätxäle si: [æ.'t'æ.lɛ 's.i] *PF* i.(tn) kérés (tsnì majd a tárgyi mellékmondat) (eredete: ätxäle kérés)

iley: [i.'lɛj] *LA* gesz. harci kiáltás

ilva: [i.l.va] *PF* fn. pehely, csepp, szilánk

ìpxa: [i.'p'a] *RL,PF* fn. páfrány

A Számrendszer

A következő táblázatban a Na'vi számokat foglaltuk össze, melyek melléknevek, amiket a főnevek egyesszámú alakjával használunk, mint pl. 'awa tute. Fontos megjegyezni, hogy ez nem tízes (decimal), hanem nyolcas (octal) alapú számrendszer! Aláhúzás jelzi, hogy hova esik a hangsúly. A 8-as és 9-es számjegyek földi hivatkozásként szerepelnek, pl. telefonszámokhoz. Ezekkel nem fejezhető ki a nyolc és a kilenc, mint értékét!

Megjegyzés: köznapi beszédben a Frommer által alkotott Számszabályt (Na'vi-ul: „Koren Holpxayä”) alkalmazzuk, mely szerint *ugyanarra a dologra vonatkozóan tagmondatonként csak egyszer fejezzük ki a mennyiséget*. Például az a mondat, hogy „Ti ketten tanárok vagytok.” na'vi nyelven „Menga lu karyu”. Az pedig, hogy „Ők tanárok.” úgy szól, hogy „Fo lu karyu”.

Na'vi számok: 0 – 39					
	0	1	2	3	4
0	kew	vol	mevol	pxevol	tsìvol
1	'aw	volaw	mevolaw	pxevolaw	tsìvolaw
2	mune	vomun	mevomun	pxevomun	tsìvomun
3	pxey	vopey	mevopey	pxevopey	tsìvopey
4	tsing	vosing	mevosing	pxevosing	tsìvosing
5	mrr	vomrr	mevomrr	pxevomrr	tsìvomrr
6	pukap	vofu	mevofu	pxevofu	tsìvofu
7	kinä	vohin	mevohin	pxevohin	tsìvohin

Na'vi számok: 40 – 63				Sorszámok			
	5	6	7	Szám + -ve			
0	mrrvol	puvol	kivol	0	-	8	volve
1	mrrvolaw	puvolaw	kivolaw	1	'awve	9	volawve
2	mrrvomun	puvomun	kivomun	2	muve	10	vomuve
3	mrrvopey	puvopey	kivopey	3	pxeyve	11	vopeyve
4	mrrvosing	puvosing	kivosing	4	tsìve	12	vosìve
5	mrrvomrr	puvomrr	kivomrr	5	mrrve	13	vomrrve
6	mrrvofu	puvofu	kivofu	6	puve	14	vofuve
7	mrrvohin	puvohin	kivohin	7	kive	15	vohive

További Na'vi számok:						
	x1	kombináció	x8	x64	x512	x4096
1	'aw	-aw	vol	zam	vozam	zazam
2	mune	-mun	mevol	mezam	mevozam	mezazam
3	pxey	-pey	pxevol	pxezam	pxevozam	pxezazam
4	tsing	-sing	tsìvol	tsìzam	tsìvozam	tsìzazam
5	mrr	-mrr	mrrvol	mrrzam	mrrvozam	mrrzazam
6	pukap	-fu	puvol	puzam	puvozam	puzazam
7	kinä	-hin	kivol	kizam	kivozam	kizazam

Example Number

zamtsìvosìng	zam + tsìvo + sìng	64 + 4*8 + 4	100
--------------	--------------------	--------------	-----

Nem Na'vi számok:			
8	'eyt	9	nayn

B Idő

Itt egy lista a pandorai napszakokról, és a földi hét napjairól. A hangsúly ismét aláhúzással van jelölve.

Trrtxon	
trr'ong	hajnal, napkelte
trr'ongmaw	napkelte után
rewon	reggel
srekamtrr	délelőtt
kxamtrr	dél
kxamtrrmaw	kora délután
ha'ngir	délután
kaym	késő délután
sreton'ong	naplemente előtt
txon'ong	naplemente
txon'ongmaw	naplemente után
txon	este,éjszaka
srekamtxon	éjfél előtt
kxamtxon	éjfél
kxamtxomaw	éjfél után
txon	este,éjszaka
sresrr'ong	hajnal előtt
trr'ong	hajnal, napkelte

Napok földi hét viszonylatában	
Vasárnap	trr'awve
Hétfő	trrmu ^{ve}
Kedd	trrp ^{xe} yve
Szerda	trrtsìve
Csütörtök	trrm ^{rr} ve
Péntek	trrp ^u ve
Szombat	trrkìve

C Na'vi jövevényszavak

Ḷnglìsì: [ʔŋ.lì.sì] _{PF} fn. *angol nyelv* (jövevényszó angolból *English*)

'Rta: [ʔr.ta] _{PF,PTT} tul.n. *Föld* (jövevényszó angolból *Earth*)

Europa: [e.u.'ro.pa] _{PF} tul.n. *Európa* (jövevényszó görögből *Europe*)

ewro: [ɛw.ro] _{PF} fn. *Euro* (jövevényszó angolból *euro*)

hametsì: [ha.mɛ.ṭsì] _{PF} fn. *kovászos kenyér* (jövevényszó héberből *chametz*)

Jakesully: [ʒɛjk'su:lì] _M fn. *idióta, Toruk Maktó* (jövevényszó angolból *Jake Sully*) (Nem megengedett a navi fonotaktikai szabályok miatt)

kunsìp: [kun.sìp] _{PF} fn. *harci helikopter* (jövevényszó angolból *gunship*)

lì'upuk: [lì.ʔu.puk] _{PF} fn. *szótár* (jövevényszó Na'vi - angol *word book*)

LosÀntsyelesì: [los.'antsje.le.sì] _{PF} tul.n. *111Los Angeles* (jövevényszó angolból *Los Angeles*)

matsa: [ma.ṭsa] _{PF} fn. *matsa, crackers* (jövevényszó héberből *matsa*)

nìFransè: [nì.'fran.se] _{PF} hsz. *francia, franciául* (jövevényszó franciából *Français*)

nìToitsye: [nì.'to.i.tsje] _{PF} hsz. *német, németül* (jövevényszó németből *Deutsche*)

nìTsyungwen: [nì.'tsjuŋ.wɛn] _{PF} hsz. *Zhongwen* (jövevényszó Mandarin kínaiból *Zhongwen*)

Pari: [pa.ri] _{PF} tul.n. *Párizs* (jövevényszó francia *Paris*)

- paynäpll:** [ˈpaj.næ.pɪ] *PF* fn. *ananász* (jövevényyszó angolból *pineapple*)
- päsketpol:** [pæ.skɛt.pɒl] *PF* fn. *basketball* (jövevényyszó angolból *basketball*)
- pätsi:** [ˈpæ.tsi] *PF* fn. *jelvény* (jövevényyszó angolból *badge*)
- pilok:** [pi.ˈlɒk] *PF* fn. *blog* (jövevényyszó angolból *blog*)
- postì:** [ˈpo.sti] *PF* fn. *bejegyzés, post* (jövevényyszó angolból *post*)
- puk:** [puk] *PF* fn. *könyv* (jövevényyszó angolból *book*)
- puktsyip:** [ˈpuk.tsiip] *PF* fn. *pamflet, könyvecske* (eredete: **puk** *könyv*)
- pxir:** [pˈir] *PF* fn. *sör* (jövevényyszó németből *bier*)
- skxaypxe:** [skˈaj.pˈɛ] *PF* fn. *Skype* (jövevényyszó angolból *Skype*)
- Sweriye:** [swɛrijɛ] *PF* tul.n. *Svédország* (jövevényyszó svédből *Sverige*)
- tawsip:** [ˈtaw.sip] *PF* fn. *éghajó* (jövevényyszó angolból *ship*)
- tireyn:** [+ti.ˈɾɛjn] *PF* fn. *vonat* (jövevényyszó angolból *train*)
- Toitslan:** [ˈto.i.t͡slan] *PF* tul.n. *Németország* (jövevényyszó németből *Deutschland*)
- Toitsye:** [ˈto.i.t͡sjɛ] *PF* mn. *német (nyelv)* (jövevényyszó németből *Deutsch*)
- toktor:** [ˈtok.tɒr] *PF* fn. *orvos* (jövevényyszó angolból *doctor*)
- tsyänel:** [tsjæ.nɛl] *PF* fn. *TV csatorna* (jövevényyszó angolból *channel*)
- tsyiräfi:** [tsji.ræ.fi] *PF* fn. *zsiráf* (jövevényyszó angolból *giraffe*)
- tsyoklit:** [ˈtsjok.lit] *PF* fn. *csokoládé* (jövevényyszó angolból *chocolate*)
- txolar:** [ˈtˈo.lar] *PF* fn. *dollár* (jövevényyszó angolból *dollar*)
- wep:** [wɛp] *LN* fn. *web (www)* (jövevényyszó angolból *web*)
- weptseng:** [ˈwɛp.t͡sɛŋ] *LN* fn. *weboldal* (jövevényyszó angol/Na'vi *web place*)
- wou:** [ˈwˌoˌu] *PF* i.(átn) „állat”, „sirály”, „király”. (*slang*) (jövevényyszó angolból *whoa*)
- Yeysu:** [jɛj.su] *PF* tul.n. *Jézus* (jövevényyszó Italian *Jesus*)
- Yuesey:** [ju.ɛ.sɛj] *PF* tul.n. *USA* (jövevényyszó angolból *U.S.A.*)

D Na'vi tulajdonnevek

- Akwey:** [ak.'wɛj] *JC* tul.n. *Na'vi férfi*
- Amhul:** [am.'hul] *PF* tul.n. *gyermeknév (nem szó szerint értve)*
- Anurai:** [a.nu.ra.i] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Ateyitan:** [a.tej.i.tan] *JC* tul.n. *Ateyo fia (eredete: Ateyo férfi név (nem szó szerint értve) és 'itan fiú)*
- Ateyo:** [a.'tɛ.jo] *JC* tul.n. *Na'vi férfi*
- ayRam aLusing:** [aj.'ram a.lu.'siŋ] *PF* tul.n. *a Lebegő Hegység (összetétel ebből: ram hegy és ling lebeg)*
- ayVitrayä Ramunong:** [aj.vit.'ra.jæ ra.'mu.noŋ] *JC* tul.n. *Lelkek Fája/Kútja (összetétel ebből: vitra lélek és ramunong kút)*
- Änsit:** [ʔæn.sitʔ] *PF* tul.n. *gyermeknév (nem szó szerint értve)*
- Entu:** [ʔen.tu] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Eytukan:** [ʔej.tu.kan] *JC* tul.n. *Az Omatikaya klán férfi vezetőjének a neve*
- Eywa:** [ʔej.wa] *JC* tul.n. *világszellem/Gaia/Pandora lelke(a Proto-Indo-Európai *aiw-ból) *RL**
- Eywa'eveng:** [ʔej.wa.'ʔɛ.vɛŋ] *JC,PF* tul.n. *Pandora (köznapi kiejtése [ʔej.'wɛ.vɛŋ]) (összetétel ebből: Eywa Gaia és 'eveng gyerek)*
- Iknimaya:** [ʔik.ni.'ma.ja] *JC* tul.n. *Halleluja-hegység (lebegő hegység)*
- İstaw:** [ʔi.'staw] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Kamun:** [ʔka.mun] *PF* tul.n. *Na'vi férfi (becézett alakja: Kamtsyip)*
- Kekunan:** [ʔkɛ.ku.nan] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Kelutral:** [ʔkɛl.ut.'fal] *PF* tul.n. *otthonfa (összetétel ebből: kelku otthon és utral fa)*
- Li'ona:** [li.'ʔo.na] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Lo'akur:** [lo.'ʔa.'kur] *PF,CdS* tul.n. *Toruk Makto Amulet (szó szerint: lógó amulet) (összetétel ebből: lo'a totem és kur lóg)*
- Loak:** [ʔlo.akʔ] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Metkayina:** [mɛt.kə.'ji.na] *JC,PF* tul.n. *Zátony Népe klán*
- Mo'ara:** [mo.'ʔa.ra] *PF* tul.n. *pandorai völgy (Megjegyzés: A Disney Pandora hely neve is)*
- Mo'at:** [ʔmo.'ʔatʔ] *JC* tul.n. *Omatikaya sámánnő neve (lehet Moat is)*
- Mo'at'ite:** [mo.'ʔat.'ʔi.tɛ] *JC* tul.n. *Mo'at lánya (eredete: Mo'at női név és 'ite lány)*
- Na'vi:** [ʔnaʔ.ʔvi] *PF* tul.n. *a Nép, bennszülött pandorai faj*
- Naranawm:** [naɾ.a.'nawm] *JC,PF* tul.n. *111Polypemus (eredete: nari szem és anawm nagy; szó szerint nagy szem")*
- Nawmtoruktek:** [nawm.'to.ruk.tɛkʔ] *PF,CdS* tul.n. *Toruk Makto Totem (összetétel ebből: nawm Toruk nagy Toruk és tekre koponya)*
- Newey:** [nɛ.'wɛj] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Neytiri:** [nɛj.ti.ri] *JC* tul.n. *Omatikaya női név*
- Ninat:** [ni.natʔ] *JC* tul.n. *Omatikaya női énekes neve (nem szó szerint értve)*
- Omatikaya:** [o.ma.ti.'ka.ja] *JC* tul.n. *Kék Síp Klán (Megjegyzés: gyakori elírása az Omaticaya)*
- Otranyu:** [ot.'ran.ju] *JC* tul.n. *név*
- Peyral:** [pɛj.'ral] *PF* tul.n. *Omatikaya női név (nem szó szerint értve)*
- Pongu Pongu:** [ʔpo.ŋu 'po.ŋu] *D* tul.n. *party party (eredete: pongu csoport) (Megjegyzés: A Disney's Pandora bár neve is)*
- Ralu:** [ʔra.lu] *PF* tul.n. *Na'vi gyermek neve (nem szó szerint értve)*
- Rini:** [ʔri.ni] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Rongloa:** [ʔroŋ.lo.a] *JC* tul.n. *Na'vi kl*
- Satu'li:** [sa'tuʔ.li] *PF,D* tul.n. *Az étkező neve Mo'araban (Megjegyzés: Disney's Pandora)*
- Seze:** [ʔsɛ.zɛ] *ZS* tul.n. *Neytiri ikranja*
- Silwanin:** [sil.wa.nin] *JC* tul.n. *Neytiri (lány)testvére (nem szó szerint értve)*
- Sorewn:** [so.'rɛwn] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Swotulu:** [ʔswo.tu.lu] *PF* tul.n. *szent folyó (eredete: swotu szent hely)*
- Swotu Wayä:** [ʔswo.tu 'waj.æ] *PF,D* tul.n. *éneklőhely (Megjegyzés: Disney's Pandora)*
- Tawkami:** [taw.'ka.mi] *G* tul.n. *Na'vi klán neve (összetétel ebből: taw ég(bolt) és kame lát)*
- Tawtute:** [ʔtaw.tu.tɛ] *PF* tul.n. *ég ember (ember) (összetétel ebből: taw ég(bolt) és tute személy)*
- Tipani:** [ʔti.pa.ni] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Tonowari:** [to.no.'wa.ri] *JC,PF* tul.n. *Metkayina férfi név*
- Tsahik:** [ʔtsa.hikʔ] *JC* tul.n. *sámánnő, papnő, matriarcha*
- Tsenu:** [ʔtsɛ.nu] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Tskaha:** [ʔtska.ha] *JC* tul.n. *Na'vi kl*

- Tsu'tey:** [tsuʔ.ˈtɛj] *JC* tul.n. *Omatikaya* férfi név
(nem szó szerint értve)
- Tsumongwi:** [tsu.moŋ.wi] *JC* tul.n. az *Omatikaya* klán eredeti neve
- Tuke:** [ˈtu.kɛ] *PF* tul.n. *Na'vi* nő
- Txärpawk:** [ˈtʰæɾ.pawkʔ] *PF,CdS* tul.n.
Thanator-csont kürt (összetétel ebből: **txärem** csont és **pawk** kürt)
- Txewi:** [ˈtʰɛ.wi] *PF* tul.n. *Na'vi* férfi
- Txilte:** [ˈtʰil.tɛ] *PF* tul.n. *Na'vi* nő
- Uniltaron:** [u.nil.ˈta.ɾon] *PF* tul.n. *álmovadászat* (összetétel ebből: **unil** álm és **taron** vadászik)
- Utral Aymokriyä:** [ˈut.ɾal aj.ˈmok.ri.jæ] *JC,PF* tul.n. (*Régi*) *Hangok Fája* (összetétel ebből: **utral** fa és **mokri** hang)(**utraya mokri**-ből *JC*)
- Va'ru:** [ˈvaʔ.ɾu] *PF* tul.n. *Na'vi* férfi
- Vitrautral:** [vit.ˈɾa.ut.ɾal] *PF* tul.n. *Lelkek Fája* (összetétel ebből: **vitra** lélek és **utral** fa)

E Állat- és Növényvilág

Növényvilág

- 'ampirikx:** [ʔam.pi.rikʰ] *PF* fn. *levél-kancsóka* (érintésre mozgó) (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **'ampi érint és rikx mozog**)
- 'ä'o:** [ʔæ.ʔo] *PF* fn. *kancsóka*
- 'ele'wll:** [ʔɛ.lɛʔ.w] *PF* fn. *tüskés mancs, kaktusz* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **'ewll növény**)
- aniheyu:** [a.ni.'hɛ.ju] *PF* fn. *fibonacci, kék spirál növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **ean kék és 'iheyu spirál**)
- apxangrr:** [a.'p'a.ŋʔ] *PF* fn. *delta fa, szó sz. nagy gyökér* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **apxa nagy és ngrr gyökér**)
- atokirina':** [a.to.ki.'ri.naʔ] *JC* fn. *A Szent Fa magja*
- awaiei:** [a.wa.i.'ɛ.i] *PF* fn. *édeni sikoltófű, földi ikran* (*pandorai növényfaj*)
- eanean:** [ɛ.an.'ɛ.an] *PF* fn. *cheadle, lágyszárú növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **ean kék**)
- eyaye:** [ɛ.'ja.jɛ] *PF* fn. *eyaye* (*pandorai növényfaj*)
- fkxakewll:** [ʰfk'a.kɛ.w] *PF* fn. *viszkető növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **fkxake viszket és 'ewll növény**)
- flefle:** [ʰflɛ.flɛ] *PF* fn. *Sol öröme, magnetotrophic* (*pandorai növényfaj*)
- fngapsutxwll:** [ʰŋap.sut'.w] *PF* fn. *fémkövető növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **fngap fém és sutx követ**)
- fwäkiwll:** [ʰfwæ.ki.w] *PF* fn. *imádkozó sáska* (*pandorai állatfaj*) (összetétel ebből: **fwäki sáska és 'ewll növény**)
- hürumwll:** [hi.'rum.w] *PF* fn. *puffer növény* (*pandorai növényfaj*)
- klpxiwll:** [kɫ.'p'i.w] *PF* fn. *oroszlánbogyó* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **klte föld és pxiwll növény**)
- kxaylte:** [ʰk'ajl.tɛ] *PF* fn. *cillaphant* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **kxayl magas**)
- loreyu:** [lo.'rɛ.ju] *PF* fn. *helicoradium spirál, gyönyörű spirál* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **lor gyönyörű és 'iheyu spirál**)
- mínyu:** [ʰmɪn.ju] *PF* fn. *csavart liliom* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **mìn fordul**)
- mulpxar:** [mul.'p'ar] *PF* fn. *kakasfej növény* (*pandorai növényfaj*)
- pa'liwll:** [ʰpaʔ.li.w] *PF* fn. *páncélos ló kancsó-növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pa'li páncélos ló és 'ewll növény**)
- pamtseowll:** [ʰpam.tɕɛ.o.w] *PF* fn. *macskafiül, zenevirág* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pamtseo zene és 'ewll növény**)
- paywll:** [ʰpa.j.w] *PF* fn. *vízvirág/vízinnövény, dapofet,* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pay víz és 'ewll növény**)
- penghrrap:** [pɛŋ.'hr.apʰ] *PF* fn. *"veszélyjelző", rojtos lámpa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **peng mond és hrrap veszély**)
- pxayzekwä:** [p'aj.'zɛk.wæ] *PF* fn. *tüskés korbács* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxay sok és zekwä ujj**)
- pxiut:** [p'i.utʰ] *PF* fn. *borotva pálma, éles fa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxi éles és utral fa**)
- pxiwll:** [p'i.w] *PF* fn. *remete-rügy növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxi éles és 'ewll növény**)
- pxorna':** [p'or.naʔ] *PF* fn. *episoth, robbanó mag* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxor szétvet és rina' mag**)
- pxorna'lor:** [p'or.naʔ.'lor] *PF* fn. *szári, gyönyörű robbanó mag növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxorna' robbanó mag és lor gyönyörű**)
- rawp:** [rawpʰ] *PF* fn. *hólyag polip* (*pandorai állatfaj*)
- rumut:** [ʰrum.utʰ] *PF* fn. *labdafa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **rum labda és utral fa**)
- seze:** [ʰsɛ.zɛ] *PF,ZS* fn. *"kék virág"* (*Neytiri ikranjának a neve*) (*pandorai növényfaj*)
- smaoe:** [sma.'o.ɛ] *PF* fn. *falanxia, nagyon tüskés növény* (*pandorai növényfaj*)
- sngukx:** [sŋukʰ] *PF* fn. *féreg-növény* (*pandorai növényfaj*)
- somtilor:** [ʰsom.ti.lor] *PF* fn. *gránátfű", forró szépség* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **som forró és tilor szépség**)

syeptute: [ʃjɛp.tu.tɛ] *PF* fn. *hyneman*, emberfógó (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **syep** csapdába ejt és **tute** személy)

tautral: [ʔa.ut.ral] *PF* fn. *égi fa* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **utral** fa)

tawtsngal: [ʔaw.t̩sɲal] *PF* fn. [ʔ]panopyra, égi csésze (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **tsngal** csésze)

tihawnuwll: [ti.ʔaw.nu.wl] *PF* fn. *spártai, menedék-növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tihawnu** védelem és **'ewll** növény)

tompawll: [ʔom.pa.wl] *PF* fn. *geode, eső-növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tompa** eső és **'ewll** növény)

torukspxam: [ʔo.ruk.spʔam] *PF* fn. *octoshroom*, hatalmas leonopteryx gomba (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **toruk** leonopteryx és **spxam** gomba)

tsawlapxangrr: [ʔsawl.a.pʔa.ŋr] *PF* fn. *unidel-ta fa*, szó sz. magas, hatalmas gyökér (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tsawl** magas és **ngrr** gyökér)(röviden: **tsawlapx**)

tstxa'a: [ʔstʔa.ʔa] *PF* fn. *canalyd*

tsyorina'wll: [ʔsjo.ri.ʔaʔ.wl] *PF* fn. *cycad*, liszt-mag növény (pandorai növényfaj) (összetétel

ebből: **rina'** mag és **'ewll** növény)

txll'u: [ʔʔ.ʔu] *PF* fn. *hukatök* (pandorai növényfaj)

txumpaywll: [ʔʔ.um.pa.j.wl] *PF* fn. *skorpió bogáncs*, mérgező vizinövény (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **txum** mérge és **paywll** vizinövény)

txumtsä'wll: [ʔʔ.um.ʔsæʔ.wl] *PF* fn. *feldőlt palack*, mérgeglövellő növény (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tsä'** lövell és **'ewll** növény)

väfewll: [ʔvæ.fɛ.wl] *PF* fn. *százlábú*, rossz szagú növény (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **vä'** kellemetlen és **fahew** szag)

värumut: [ʔvæ.ru.mutʔ] *PF* fn. *ér-gubó* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **vä'** kellemetlen és **rum** labda)

vozampasukut: [ʔvo.zam.pa.suk.utʔ] *PF* fn. "ezerbogyófa", málnához hasonló gyümölcs fája (összetétel ebből: **vozam** 512, az ezer helyett használatos és **pasuk ut(ral)** bogycó fa)

yomhi'ang: [jom.ʔhiʔ.ang] *PF* fn. *kisállat/rovarevő*, dakteron (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **yom** eszik és **hi'ang** rovar)

yomioang: [jom.i.ʔo.ang] *PF* fn. *kehelynövény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **yom** eszik és **ioang** állat)

Állatvilág

'angtsik: [ʔang.t̩sikʔ] *PF* fn. *kalapácsfejű növényevő* (pandorai állatfaj)

eltungawng: [ɛl.tu.ŋawŋ] *PF* fn. *agyféreg* (pandorai állatfaj) (összetétel ebből: **eltu** agy és **ngawng** féreg)

fkio: [ʔfki.o] *PF* fn. *tetrapteron* (pandorai állatfaj)

fpxafaw: [ʔfpʔa.faw] *PF* fn. (pandorai repülő medúzászerű lény) (pandorai állatfaj)

fwampop: [ʔfwam.popʔ] *PF* fn. *tapirus*

fwäki: [ʔfwæ.ki] *PF* fn. *sáska*

ikran: [ʔik.ran] *JC* fn. *ikran/sikoll* (na'vik repülő hátasa) (pandorai állatfaj)(hegyi ikran)

ikranay: [ik.ra.ʔna.j] *JC,PF* fn. *erdei ikran / sikoll*

kali'weya: [ka.liʔ.we.ja] *ASG* fn. *mérgező pókszabású állat* (pandorai állatfaj)

kenten: [ʔken.tɛn] *PF* fn. *legyezőgyík*

mawup: [ʔma.wupʔ] *PF,CD* fn. *111turtapede* (teknős-szerű pandorai állat)

nantang: [ʔnan.taŋ] *JC,PF* fn. *viperafarkas* *Canis*

ferratus costatus, síkos páncélos farkas (pandorai állatfaj)

nantangtsyip: [ʔnan.taŋ.t̩sjipʔ] *JC,PF* fn. *kutya* (földi állat), sz.sz.: *kis viperafarkas* (eredete: **nantang** viperafarkas)

pa'li: [paʔ.li] *PF* fn. *Páncélos ló* (Na'vik földi lószzerű hátasa, pandorai állatfaj)

palulukan: [pa.lu.ʔlu.kan] *JC* fn. *Thanator* („száraz száj és félelemhöző”) (szárazföldi csúcsragadozó, állatfaj) (köznyelvi [pa.ʔlu.kan])

palulukantsyip: [pa.lu.ʔlu.kan.t̩sjipʔ] *JC,PF* fn. *macska* (földi állat) (eredete: **palulukan** thanator) (köznap [pa.ʔlu.kan.t̩sjipʔ])

riti: [ʔri.ti] *JC* fn. *Tüskés/Fullánkoss denevér* (pandorai állatfaj)

syaksyuk: [ʔsjak.ʔsjukʔ] *PF* fn. *prolemuris* (pandorai állatfaj)

talioang: [ʔtal.i.ʔo.ang] *JC* fn. *viharbölény* (pando-

rai állatfaj) (eredete: **ioang** állat)
teylu: [ˈtɛj.lu] *JC* fn. bogár lárvá (pandorai állat-
faj)
toruk: [ˈto.rukʔ] *JC* fn. leonopteryx, végső árny
(pandorai állatfaj)
tsp: [tspɪŋ] *PF,CdS* fn. 111austrapede (strucc-

szerű pandorai állat)
yerik: [ˈjɛ.rɪkʔ] *PF* fn. Hexapéd (Pandórai szer-
vasszerű lény) (pandorai állatfaj)
zize': [zi.'zɛʔ] *PF* fn. pokoli tűzdarázs (pandorai
állatfaj)

F Hasznos kifejezések

Ezek hasznos köznyelvi kifejezések, melyeknek általában egyetlen jelentésük van. A szórend gyakran megváltoztatható, habár a morféimák valószínűleg állandóak. Nem csak azért raktuk be őket, hogy mutassunk néhány példát, ahol egy kifejezés megkövesedett és állandó jelentése van, hanem hogy mutassak egyszerű, szilárd mondatszerkezeteket is. Ezért tettünk be néhány magában álló szót is újra.

Ezek legtöbbször Dr. Frommer blogjából (Naviteri.org) származik. A beillesztésük nem jelentésük szerint, hanem ABC sorrendben történt.

'awa swawtsyip: [] *PF* kif. *Egy pillanat. Várj egy kicsit.*

'efu ohax: [?'·ε·f·u o.'hak'] *PF* kifejezés *éhes(nek lenni)*

'ivong nìk'ong: [] *PF* kif. *„Lassan járj, tovább érsz.”*

'in nga fyape nìkrr: [] *PF* kif. *Mostanában mivel foglalkozol?*

aytele a ngeyä hapximi kifkeyä lu fyape?: [] *PF* kif. *Szó szerint: „Hogy mennek a dolgok a te világrészeden?” Kb.: Hogy mennek a dolgok tifelétek?*

ätxäle pa(lu)lukanur: [æ.'t'æ.lε pa.'lu.kä.nur] *PF* kif. *na'vi* idióma: **Ätxäle si palulkanur tsni smarit livonu;** *szó szerint: „Kérd a thanatort, hogy eressze el a zsákmányát”, előre eldöntött ügy*

etripa syayvi: [?'ε.t.ɪ.pa 'sjaj.vi] *PF* kifejezés *jó szerencsét/sok szerencsét*

Eywa ngahu: [?'εj.wä 'ŋa.hu] *JC,PF* kifejezés *Viszlát! Eywa [legyen] veled!*

fìpor syaw fko İstaw: [] *PF* kif. *Ez itt İstaw. (Őt İstaw-nak hívják.)*

fnu, ma 'evi. Sa'nur leru hawtsyip. Tsivurokx ko.: [] *PF* kif. *Csendben, kisgyerek. Anyu szunyókál. Hagyd őt pihenni.*

ftia oel li'fyati leNa'vi ni'o' niwotx: [] *PF* kif. *A Na'vi tanulása nagy mulatság a számomra!*

ftkey...fuke: [ft'εj fu.'kε] *PF* kif. *vajon...vagy (eredete: ftkey választ és fuke vagy nem)*

fwa kan ke tam; zene swizawit livonu.: [] *PF* kif. *111Na'vi mondás: kb.: Célozni nem elég, el is kell engedni a nyilat.; Nem elég a szándék, tenni is kell érte.*

fwäki ke fwefwi: [fwæ.ki kε 'fw·ε.fw·i] *PF* kif. *na'vi* idióm: *szó szerint: „az imádkozásáska nem fütyül”, valakinek vagy valaminek a természetével ellenkezik*

fyape fko syaw ngar?: [?'fja.pε fko sj·aw ŋaɾ] *PF* kif. *Hogy hínak?, Mi a neved?*

hayalo ta oe (oeta): [ha.'ja.lo ta 'o.ε ('wε.ta)] *PF* kifejezés *Legközelebb majd én..., jövök neked eggyel.*

hayalovay: [ha.'ja.lo.vaj] *PF* kif. *Legközelebbi alkalomig (összetétel ebből: hayalo legközelebb és vay- ig)*

irayo: [i.'ra.jo] *PF* gesz. *köszönöm, kösz*

kaltxi: [kal.'t'ɪ] *PF* gesz. *szia!, üdvözöllek! (találkozáskor)*

kaltxi sivi, ma İstaw: [] *PF* kif. *Köszönj, İstaw!*

ka wotx: [ka wot'] *PF* kif. *általában, többnyire (szó szerint: a teljességen át)*

kea tikin: [?'kε.a ti.'kin] *PF* kifejezés *Nincs mit. (köszönetre)*

kefya srak: [kε.'fja 'srak'] *PF* kifejezés *ugye? igaz? nem?*

ke...kaw'it: [kε kaw.'?it'] *PF* kif. *egyáltalán nem, egy cseppet sem (eredete: ke nem és kaw'it egyáltalán)*

kem amuiä, kum afe': [] *PF* kif. *Na'vi mondás: Helyes tett, rossz eredmény. (Akkor mondják, ha valaminek jól kellett volna elsülnie, de nem úgy történt.)*

kenten mi kumpay: [?'kεn.ten mi 'k'um.pa.j] *PF* kif. *Na'vi* idióma: *“(mint) legyenőgyik a kocsonyában”, olyan helyzetben lenni, amikor akadályozva van a természetes viselkedés, vagy akarát végrehajtása*

ke pxan: [kε p'an] *PF* kifejezés *Nem érdemlem meg...*

ke tare: [kε 't·a.ɾ·ε] *PF* kif. *nem a tárgyhoz tartozó; nem számít*

ke tslolam: [] *PF* kif. *Nem értettem.*
ke zene win säpivi: [] *PF* kif. *Csak lassan. Ne siess!*
kìyevame: [ki.jɛ.'va.m.ɛ] *PF* gesz. *viszlát!*
krro krro: ['kr̩.o 'kr̩.o] *PF* kifejezés *időnként, alkalmanként*
kunsipiri txana tìmeyp lu tsyal a mìn.: [] *PF* kif. *A helikopter gyenge pontja a rotor.*
kxetse sì mikyun kop plltxe: ['k'ɛ.tɕɛ si 'mik.jun kop' pl.'t'ɛ] *PF* kif. Na'vi közmondás: *“a farkok és a fülek is beszélnek”, a testbeszéd is fontos*
loreyu 'awnampi: [lo.'ɛ.ju ʔawn.'ampi] *PF* kif. Na'vi idióma: *“(mint) a mimóza”, nagyon félénk, nagyon érzékeny*
ma frapo, ayngaru oeyä tsmukit alu Newey: [] *PF* kif. *(Mindenk!) Engedjétek meg, hogy bemutassam (nektek) a nővéremet (húgomat), Newey-t.*
makto zong: ['mak.to zoŋ] *PF* kifejezés *vigyázz magadra, jó utat*
ne kllte: ['nɛ 'kl.tɛ] *PF* kif. *Lebukni! (Le) a földre! (összetétel ebből: ne felé és kllte föld, talaj)*
nga läpivawk nì'it nì'ul ko: [] *PF* kif. *Beszélg egy kicsit többet magadról.*
nga läpivawk nìno ko: [] *PF* kif. *Mondj el mindent magadról.*
nga pesuhu käteng nìrrtrr: [] *PF* kif. *Általában kivel töltöd az időt?*
ngari solalew polpxaya zìsìt: [] *PF* kif. *Mennyi idős vagy? Hány éves vagy?*
ngari txe'lan mawey livu: ['ŋa.ri t'ɛʔ.'lan ma.'wej li.'vu] *PF* kif. *ne aggódj, szó sz.: legyen nyugodt a szíved*
ngaru lu fpom srak?: ['ŋa.ru lu fpom srakʔ] *PF* kif. *Hogy vagy? Jól vagy?*
ngaru lu pefnetxintìn nìrrtrr: [] *PF* kif. *Mi az elsődleges szereped a társadalomban?*
ngaru oeyä lertut: [] *PF* kif. *Engedd meg, hogy bemutassam a kollégámat.*
ngaru tsulfä: ['ŋa.ru tsul.'fæ] *PF* kif. *Tiéd az érdem.*
ngaru tut: ['ŋa.ru tutʔ] *PF* kifejezés *És te? És neked? (Válasz olyan kérdésre, amelyben részes esetű alany van.)*
nga yawne lu oer: [ŋa 'jaw.ne lu weɾ] *PF* kif. *Szeretlek., szó sz.: Szeretett vagy nekem.*
nga zola'ú ftu peseng: [] *PF* kif. *Hová való vagy? Honnan jöttél?*
ngenga lu tupe: [] *PF* kif. *Te ki vagy?*
ngeyä kxetse lu oeru: ['ŋej.æ 'k'ɛ.tɕɛ l-u 'we.ru] *JC,PF* kif. kb. „Most véged!” (szó sz.: „a farkad az enyém”)
nìlun ayioi a'eoio ayeyktanä lu lor frato: [] *PF* kif. *Természetesen a vezetők ünnepi ruhái a legszebbek.*
nìrrte': [ni.'pr̩.tɛʔ] *PF* hsz. *örömmel, boldogan/örömmel tettem (válasz „köszönöm”-re)*
oe 'olongokx mì sray a txampayìri sim, slä set kelku si mì Helutral: [] *PF* kif. *Egy óceán melletti városban születtem, de most már az Otthonfán lakom.*
oe irayo si ngaru: ['o.ɛ i.'raj.o s-i 'ŋa.ru] *PF* kif. *Köszönetet mondok neked., Köszönöm neked.*
oel ngati kameie: [weɾ 'ŋa.ti 'ka.mɛ.i.ɛ] *PF* kif. szó sz.: *Látlak téged., Helló. (családias)*
oeri solalew zìsìt apxevol: [] *PF* kif. *24 éves vagyok.*
oeru meuia: ['we.ru mɛ.'u.i.a] *PF* kif. *Megtiszteltetés számomra, megtiszteltetés volt.*
oeru syaw (fko) Txewi: [] *PF* kif. *A nevem Txewi. (Txewi-nek hívnak.)*
oeru teya si: ['we.ru tɛ.'ja s-i] *PF* kifejezés *Elégedettség / örömmel tölt el*
oeru txoa livu: ['we.ru 't'o.a li.'vu] *PF* kif. *Kérlek, bocsáss meg., Bocsánatot kérek.*
oe tsxekeng sì säsulìnur alu tsko swizaw: [] *PF* kif. *Gyakorlom a hobbit, az újaszatot.*
oeyä txintìn lu fwa stä'nì fayoaŋgit: [] *PF* kif. *Fő szerepem a társadalomban, hogy halászok.*
pefya nga fpil: [] *PF* kif. *mit gondolsz? (szó szerint: hogy gondolod?)*
pum ngeyä: [pum 'ŋɛ.jæ] *PF* kifejezés *ÉN köszönöm!*
rutxe läpivawk nì'it: [] *PF* kif. *Kérlek, beszélj egy kicsit magadról.*
rutxe liveyn: [] *PF* kif. *Kérlek, ismételd meg!*
rutxe tivìng mikyun, ma frapo: [] *PF* kif. *Kérem, figyeljen mindenki!*

Sasya!: [sa.'sja] *PF* kif. *Meg tudom csinálni! Megcsinálom!*
säfpil asteng tikan ateng: [] *PF* kif. Na'vi közmondás: "A nagy elmék egyformán gondolkodnak!"
seykxel si nitram: [sej.'k'el si nit.'ram] *PF* kifejezés *Erő és boldogság!, Gratulálok!*
Siva ko!: [si.'va ko] *PF* kif. *Gyerünk! Hajrá!*
smon nìprte': [smon ni.'pɾ.tɛʔ] *PF* kif. *Örülök, hogy megismertelek*
Soleia!: [so.lɛ.i.'a] *PF* kif. *Gratulálok! Sikerült!*
srake fnan ngal lì'fyati leNa'vi: [] *PF* kif. *Jól tudsz na'viul?*
srake smon ngar oeyä meylan alu Entu si Kamun: [] *PF* kif. *Ismered a barátaimat, Entu-t és Kamun-t?*
srefereiey nìprte': [] *PF* kif. *alig vár*
srefwa sngap zize': [] *PF* kif. *amilyen gyorsan csak lehet (Na'vi mondás: mielőtt a pokoli tűzdarázs megcsíp)*
stum ke: [stum kɛ] *PF* kif. *majdnem nem (Megjegyzés: alig, éppen hogy vagy éppen csak helyett használatos.)*
taronyut yom smaril: ['ta.ron.jut j·om sma.ril] *PF* kif. na'vi idióma: *szó szerint: "a préda eszi a vadászt", teljesen zavaros helyzet, káosz (kb. „a nyúl viszi a puskát")*
tì'efumì oeyä: [ti.'ʔɛ.fu.mi 'wɛ.jæ] *PF* kifejezés *szerintem*
tì'í'avay krrä: [ti.'ʔiʔ.a.vaʔ 'kɾ.æ] *PF* kifejezés *mindörökké, az idők végezetéig*
tì'o'iri peu sunu ngar frato: [] *PF* kif. *Mi a kedvenc szórakozásod?*
tik'iniri kempe si nga: [] *PF* kif. *Mit csinálsz a szabadidődben?*
tikangkemiri varmrin oe nìwotx: [] *PF* kif. *Teljesen elárasztott a munka. ('El vagyok havazva.')*
tikxey ngaru: [ti.'k'ɛj 'ŋa.ru] *PF* kifejezés *tévedsz*
tiomummì oeyä: [ti.'o.mum.mi wɛ.jæ] *PF* kif. *tudtommal*
tìyawr ngaru: [ti.'jawɾ 'ŋa.ru] *PF* kifejezés *igazad van*
tokx eo tokx: ['tok' 'ɛ.o 'tok'] *PF* kif. *szemtől szembe, személyesen*
tolätxaw nìprte': [tol.'æ.t'aw ni'pɾ.tɛʔ] *PF* kif. *Üdv újra itthon*
tsalì'uri alu X, ral lu 'upe: [] *PF* kif. *Mit jelent az, hogy X?*
tstunwi: ['tstun.wi] *PF* mn. *kedves, figyelmes, tapintatos*
tsun miväxku hikrr srak: [] *PF* kif. *Közbevághatok egy pillanatra?*
tsun nga law sivi nì'it srak: [] *PF* kif. *Érthetőbbé tennéd ezt? Meg tudnád ezt magyarázni jobban?*
Tsun pehem?: [tsun pe.hem] *PF* kif. *111Na'vi idiom: Mit lehet tenni?*
txim a'aw ke tsun hiveyn mì tal mefa'liyä: [] *PF* kif. *111Na'vi mondás: Egy seggel nem lehet két lovat megülni.; Egyszerre nem lehet mindkét dolgot csinálni; döntened kell.*
txo ke nìyo' tsakrr nìyol: [t'o kɛ ni.'yoʔ tsa.'kɾ ni.'yol] *PF* kif. Na'vi közmondás: "Ha már nem vagy hibátlan, legalább légy rövid"
txon lefpom: [t'on lɛ.'fpom] *PF* kifejezés *Jó éjszakát, Békés éjszakát*
X-(i)ri peral: [] *PF* kif. *Mit jelent az, hogy X?*
X nìNa'vi (slu) peli'u: [] *PF* kif. *Hogy mondod na'viul azt, hogy X?*
Yewla!: ['jɛw.la] *PF* kif. *Csudába! Milyen kár! Ó, de kár!*
za'u nì'eng: ['za.ʔu ni.'ʔɛŋ] *PF* kifejezés *szintbe kerül vagy egyforma lesz*
zola'u nìprte': [zol.'a.ʔ·u ni.'pɾ.tɛʔ] *PF* kifejezés *„örülünk hogy jöttél”, üdvözöllek/üdvözlünk!*

G Az ABC

Kemaweyan, Plumps, Prرتون és Tirea Aean előálltak a nyelvben található 33 fonéma (különböző hangok) páratlanul Na'vi-szerű felsorolásával és kiejtésével—20 mássalhangzó, 7 magánhangzó, 2 “ál-magánhangzó” (ll, rr), és 4 kettőshangzó (aw, ay, ew, ey). Íme a lista.

Az ABC					
'	tìFtang	k	KeK	s	Sä
a	A	kx	Kxekx	t	TeT
aw	AW	l	LeL	tx	TxeTx
ay	AY	ll	'Ll	ts	Tsä
ä	Ä	m	MeM	u	U
e	E	n	NeN	v	Vä
ew	EW	ng	NgeNg	w	Wä
ey	EY	o	O	y	Yä
f	Fä	p	PeP	z	Zä
h	Hä	px	PxePx		
i	I	r	ReR		
ì	Ì	rr	'Rr		

H Ragozások

Igei ragozások

- alm:** [a.l.m] *LN* befejezett múlt időt kifejező igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.PAST), eredete: **am + ol: Oe tsng«alm»awvìk.** *Sírtam.*
- aly:** [a.l.j] *LN* befejezett jövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.FUT.), eredete: **ay + ol: Oe h«aly»angham.** *Nevetni fogok.*
- am:** [a.m] *LN* múlt idő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PAST.): **Oe tsw«am»ayon.** *Repültem.*
- arm:** [a.r.m] *LN* befejezetlen múlt idő jele igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.PAST.), eredete: **am + er: Oe tsng«arm»awvìk.** *Éppen sírtam.*
- ary:** [a.r.j] *LN* folyamatos jövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.FUT.), eredete: **ay + er: Oe h«ary»angham.** *Nevetni fogok.*
- asy:** [a.s.j] *PF* jövőbeni szándékot vagy elhatározást kifejező igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.D.): **Oel tsp«asy»ang palulukanit.** *Biztos meg fogom ölni a palulukant.*
- ats:** [a.t.s] *LN* inferenciális, bizonytalan vagy indirekt értesülést jelölő igei infixum, 2. helyre kerül 2 (INFR.): **Oel tsp«ats»ang poanit.** *Megöltem őt (Azt hiszem.)*
- awn:** [a.w.n] *PF* befejezett melléknévi igenevet képző igei infixum, 1. helyre kerül 1 (P.PART.): **Oe t«awn»aron-a túte lu.** *Vadászott személy vagyok. (Vadásznak rám.)*
- ay:** [a.j] *LN* jövő idő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.): **Oel yerikit t«ay»aron.** *Yeriket fogok vadászni.*
- äng:** [æ.ŋ] *LN* rosszállást kifejező igei infixum, 2. helyre kerül 2 (PEJ.): **Oe sr«äng»ew.** *Táncolok (fúj!). Tetszés szerint, amikor az «äng» az i magánhangzó elé kerül, az infixum «eng»-re változhat. Pl. Fiskxawngiri tsap'alute s«eng»i oe.*
- äp:** [æ.p] *PF* visszaható névmás igei infixum, pre-first. helyre kerül pre-first (REFL.): **Oe st«äp»eftxaw.** *Ellenőrzöm magam.*
- ei:** [ɛ.i] *LN* boldogságot kifejező igei infixum, 2. helyre kerül 2 (LAUD.): **Oe sr«ei»ew.** *Táncolok (hurrá!).*
- er:** [ɛ.r] *PF* befejezetlenséget, folyamatosságot jelez igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMPF.): **Oe t«er»ìran.** *Én éppen sétálok.*
- eyk:** [ɛ.j.k] *PF* műveltető igei infixum, pre-first. helyre kerül pre-first (CAUS.): **Oel t«eyk»erkup pot.** *kb.: Miattam halt meg.*
- ìlv:** [ì.l.v] *PF* jelen idejű befejezett kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PRES.PER.SUBJ.): **Oe new tsl«ìlv»am.** *Meg akarom érteni.*
- ìmv:** [ì.m.v] *PF* múlt idejű kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PAST.SUBJ.): **Oeyä swizaw nìngay tímvakuk.** *Meg akartam érteni.*
- ìrv:** [ì.r.v] *PF* jelen idejű befejezetlen kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PRES.IMPF.SUBJ.): **Oe new tsl«ìrv»am.** *Meg akarom érteni.*
- ìv:** [ì.v] *LN* kötőmód jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (SUBJ.): **Ngal new futa oe w«ìv»em.** *Azt akarod, hogy harcoljak.*
- ìyev:** [ì.jɛ.v] *PF* jövő idejű kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«ìyev»ame ngati.** *Látni foglak hamarosan.*
- ìlm:** [ì.l.m] *LN* befejezett közelmúlta utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.REC.PAST.), eredete: **ìm + ol: Oe t«ìlm»ätxaw.** *Épp most tértem vissza.*
- ìly:** [ì.l.j] *LN* befejezett közeljövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.IMM.FUT.), eredete: **ìy + ol: Oe h«ìly»ahaw.** *Aludni fogok hamarosan.*
- ìm:** [ì.m] *LN* közelmúlt jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (REC.PAST.): **Oe tsw«ìm»ayon.** *Épp most repültem.*

- irm:** [ɪr.m] *LN* folyamatos közelmúlta utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.REC.PAST.), eredete: **im** + **er**: **Oe t«irm»ätxaw.** *Éppen visszatértem.*
- iry:** [ɪr.j] *LN* folyamatos közeljövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.IMM.FUT.), eredete: **iy** + **er**: **Oe h«iry»ahaw.** *Aludni fogok hamarosan.*
- isy:** [ɪ.sj] *PF* közeljövőbeni szándékot kifejező igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMM.FUT.D.): **Oel tsp«isy»ang palulukanit.** *Hamarosan meg fogom ölni a palulukant.*
- iy:** [ɪ.j] *LN* közeljövő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMM.FUT.): **Oel yerikit t«iy»aron.** *Yeriket fogok vadászni hamarosan.*
- iyev:** [ɪ.jɛ.v] *PF* jövő idejű kötőmódú igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«iyev»ame ngati.** *Látni foglak hamarosan.*
- ol:** [o.l] *PF* befejezett cselekvés igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PERF.): **Oe t«ol»iran.** *Sétáltam (befejezett cselekvés).*
- us:** [u.s] *LN* folyamatos melléknévi igenevet képző igei infixum, 1. helyre kerül 1 (A.PART.): **Oe t«us»aron-a túte lu.** *Vadászó személy vagyok.*
- uy:** [u.j] *PF* megtisztelő vagy szertartásos igei infixum, 2. helyre kerül 2 (HON.): **Na'viyā, l«uy»u hapxi.** *Immár a nép tagja vagy.*

Főnév esete és többesszáma

- ä:** [æ] *PF* birtokos eset msh.-ra és o-ra vagy u-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **yä**) (GEN.): **Oel yom ikranä yerikit.** *Az ikran yerikjét eszem.* (minden ami nem **a, ä, e, i** és **ì**-re végződik)
- it:** [it̪] *PF* tárgyeset msh./mássalhangzó, kettőshangzóra vagy vokális mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **t, ti**) (PAT.): **Oel taron yerikit.** *Én yeriket (yerikre) vadászok.*
- il:** [ɪl] *PF* jelölt alany msh./mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **l**) (ERG.): **Ikranil taron yerikit.** *Az ikran yeriket vadászik.*
- iri:** [ɪri] *PF* jelölt tárgy mássalhangzóra, kettős hangzóra vagy ál-magánhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **ri**) (TOP.): **Fiskxawngiri tsap'alute sengi oe.** *Bocsánatot kérek ezért az idiótáért.*
- l:** [l] *LN* ergatív esetű alany toldaléka mgh-ra végződő főnevek esetén (ERG.): **Oel taron yerikit.** *Én yeriket (yerikre) vadászok.*
- r:** [r] *LN* részes eset magánhangzóra végződő főnév végénra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ru**) (DAT.): **eltur t̪ixen si érdekes**
- ri:** [ri] *PF* jelölt (topikális) alany toldaléka mgh-ra végződő főnevek esetén (TOP.): **Ayngari zene hivum** *Nektek kell mennetek.*
- ru:** [ru] *LN* részes eset mgh.-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ur**) (DAT.): **Oel syuвет ngaru t̪ing.** *Ételt adok neked.*
- t:** [t̪] *LN* tárgyeset mgh.-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **it, ti**) (PAT.): **Oel ngat kame.** *Látlak téged.*
- ti:** [ti] *LN* tárgyeset toldaléka névmások és főnevek végén (PAT.): **Ngati taron torukil.** *A toruk téged (rád) vadászik.*
- ur:** [ur] *PF* részes eset msh./mássalhangzó, kettőshangzóra vagy vokális mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ru**) (DAT.): **Ayeylanur oeyä.** *Barátaimnak.*
- y:** [j] *PF* birtoklás toldaléka a-ra vagy e-re végződő névmások végére (köznapi beszédben) (GEN.): **Ngay toruk siltsan lu.** *A te torukod jó.*
- ya:** [ja] *PF,M* megszólító eset ragja gyűjtőnevek végén: **Mawey, Na'viya.** *Nyugalom, emberek.*
- yä:** [jæ] *LN* birtokos eset mgh. (kivéve o és u)-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **ä**) (GEN.): **Oel yeiom Neytiriyā yerikit.** *Boldogan eszem Neytiri yerikét.* (tehát **a, ä, e, i** és **ì** végződésnél) (Az **a**-t megváltoztatja e-re a névmásokban: **-eyä**)

Egyéb toldalékok

Íme, azon toldalékok listája, melyek a szavakhoz illesztve valamilyen módon megváltoztatják a szó jelentését. Nem minden na'vi toldalék produktív (szabadon használható). (**pro.**) jelzi a teljes produktivitást, vagyis a Frommer által meghatározott szófajon belül bármelyik szóra alkalmazható, anélkül hogy külön megerősítést nyerne. A megjelölt szófajon kívül azonban nem használható. Minden igei infixum, eset- és többesszám jel teljesen produktív.

- a–: [a] _{PF} (**prod.**) melléknévjelző: **Oel txantsana ikranit aean tswayon.** *A nagyszerű kék ikrant repülöm.*
- an: [an] _{LN} hímnem jele bizonyos főnevek végén: **Poan täftxuyu lu.** *Ő egy takács.*
- ay+: [aj] _{PF} (**prod.**) többes szám toldaléka főnevek elején (PL.): **Ay+horen flä.** *A szabályok működnek.*
- e: [ε] _{PF} nőnem jelző bizonyos főnevek végén: **Poe taronyu lu.** *Ő (lány!) egy vadász.*
- fay+: [faj] _{PF} (**prod.**) az a(z)... toldaléka főnevekhez (THESE): **Fayawkx tsawl lu.** *Látom azt a viperafarkast.*
- fi–: [fi] _{PF} (**prod.**) ez a(z) toldaléka főnevekhez (THIS): **Oel kame finantangit.** *Látom ezt a viperafarkast.*
- fkeyk: [fkej^k] _{PF} (**prod.**) utótag főnevekhez állapotot, körülményt fejez ki: **Kilvanfkeyk lu fyape fitrr?** *Milyen állapotban van ma a folyó?*
- fne–: [fnε] _{PF} (**prod.**) féle, fajta toldaléka főnevekhez (KIND): **Fneutralpe tsa'u lu?** *Miféle fa ez?*
- fra–: [fra] _{PF} (**prod.**) minden képző toldalék **Oel kamame frapot.** *Láttam mindenkit.*
- fray+: [fraj] _{PF} (**pro.**) mindegyik plural toldaléka főnevek (ALL OF THESE): **Frayhelutral lor lu.** *Mindegyik ház szép.*
- kaw–: [kaw] _{PF} se-, sem-, semmi- képző toldalék **Oe kawrr ke kamä.** *Sose mentem.*
- kel: [kεl] _{PF} (**nem produktív**) új főnevet képez, amely az eredeti főnév hiányát jelenti: **Tompakeltalun zene tute Käliforniayä payit sivar nän.** *Az aszály miatt a kaliforniaiaknak kevesebb vizet kell használniuk.*
- lo: [lo] _{PF} számhatározórag: **'Awlo oe ramol.** *Egyszer énekeltem.(-szor/-szer/-ször)*
- me+: [mε] _{LN} (**prod.**) kettes szám jele toldaléka főnevek (DU.): **Oel new me+orati.** *Két tavat akarok. (Ez egy több száz éves elírás, még mindig benne van?)*
- munsna–: [mun.sna] _{PF} (**pro.**) pár toldaléka fn. (PAIR): **munsnahawnven** egy pár cipő
- nay: [naj] _{PF} (**unpro.**) olyan főnevet képez az eredetiből, amely jelentése nála eggyel lejjebb van a ranglétrán - méretben, rangban, stb.: . .
- o: [o] _{PF} (**prod.**) határozatlan toldalék, időtartamra utaló: **Oel kalmame tuteot ayzisito.** *Láttam valakit évekig.*
- pay+: [paj] _{PF} (**prod.**) többes számú kérdő: **Paystalit ngal tsrame'i?** *Milyen késeket dobtál el?*
- pe+: [pε] _{LN} (**prod.**) kérdőszóképző: **pe+hrr nga lrrtok sayi.** *Mikor fogsz mosolyogni?*
- pxe+: [p'ε] _{PF} (**prod.**) hármas szám jele toldaléka főnevek és névmások elején (TRI.): **Pxoeng Pxe+veng lu.** *Mi három gyerek vagyunk.* (Megjegyzés: e + e nem lehet együtt, ezért hangzókihagyás történik, és oe névmás amely szintén gyakran szenved hangzókihagyást.)
- sna–: [sna] _{PF} előtag, csoportot jelez főnevek elején; **pro.** élőlényekre utal, **unpro.** másképpen: **snanantang** egy farkas viperafarkas, viperafarkasfalka Megjegyzés: sna- természetesen előforduló csoportot jelent. A *sästarsim* személy által szándékosan összerakott gyűjteményt jelent.
- tsa–: [tsa] _{PF} (**prod.**) az a(z)... toldaléka főnevekhez (THAT): **Oel tse'a tsanantangit.** *Látom azt a nantangot.*
- tsay+: [tsaj] _{PF} (**prod.**) azok a(z)... toldaléka főnevekhez (THOSE): **Tsayora txukx lu.** *Azok a tavak mélyek.*

- tsyip:** [tʃɪp̚] *PF* (**prod.**) kicsinyítő képző főnevek, névmások végén (produktív, sosem hangsúlyos):
Za'u fitseng, ma 'itetsyip. *Gyere ide, kislány(om).*
- ve:** [vɛ] *PF* (**prod.**) sorszámnevi toldalék: **Koren a'awve t̄iruseyã 'awsiteng.** *Az együttélés első szabálya.*
- vi:** [vi] *PF* rész-egész viszonyt jelző toldalék (nem nagyon produktív): **Oe nume m̄i numtsengvi.**
Az osztályban tanulok.

Egyéb toldalékolási alaktan (képzők)

Ezek a toldalékok (képzők) különböznek a korábban tárgyaltaktól. Nem csak a jelentést, hanem a szófajt is megváltoztatják. Némelyikről csak Dr. Frommer útmutatása alapján tudjuk, hogy mely szavakon alkalmazható, hogy hiteles szót kapjunk. Ilyen pl. a **t̄i-**. Mások szabadon használhatóak a megadott szófajon belül. Pl. a **-yu**, amely bármelyik igét módosíthatja.

- ketsuk-:** [kɛ.tʃuk̚] *PF* (**pro.**) -hatatlan, -hetetlen (igéhez járuló toldalék, melléknévi igenevet képez) képző toldalék **Swaw lamu ketsuktswa'** *Felejthetetlen volt a pillanat.*
- le-:** [lɛ] *PF* melléknévet képző toldalék **Poan lehrrap lu.** *Ő veszélyes.*
- nga':** [ŋaʔ̚] *PF* melléknév képző toldalék **'Akra apaynga' lu.** *Ez nedves föld.*
- n̄i-:** [ni] *LN* határozószót képző toldalék **Oe n̄iNa'vi p̄lltxe.** *Na'vi módjára beszélek. (Mint egy Na'vi.)* (**prod.** Csak melléknévek esetén produktív – egyébként **n̄ifya'o** (módjára) módosítja a megfelelő melléknévet vagy tagmondatot)
- sã-:** [sæ] *PF* instrumentális főnevet képző toldalék **Sãnumeri oe nume.** *Én tanulom a tanítást.*
- si:** [s̄i] *LN* összetett igéket képző toldalék **Oe kelku si Kelutralm̄i.** *Az Otthonfában lakom. (Szó szerint: Otthont csinállok Otthonfában.)*
- t̄i-:** [t̄i] *LN* absztrakt főnevet képző toldalék **T̄ingay s̄iltsan lu.** *Az igazság jó.*
- t̄i- -us-:** [t̄i us] *PF* (4) gerundiumot (főnévként viselkedő főnévi igenevet) képző toldalék **T̄ikusar eltur t̄itxen si.** *Teaching is interesting.* (produktív)
- tsuk-:** [tʃuk̚] *PF* (**pro.**) -ható, -hető (igéhez csatlakoztatott előtag, melléknévi igenevet képez); teljesen produktív, minden igéhez hozzátehető; képző toldalék **F̄ioang lu tsukyom.** *Ez az állat ehető.*
- tswo:** [tʃwo] *PF* (**pro.**) utótag, amely az igét főnévvé változtatja, jelezve az ige végrehajtásának képességét: **Pori wemtswo fratsamsiyur rolo'a n̄itxan.** *Harcképessége mély benyomást tett minden harcosra.*
- tu:** [tu] *PF* (**prod.**) nem igei tőből személyt jelentő főnevet képző toldalék **Oe reltseotu lu.** *Én művész vagyok.*
- yu:** [ju] *LN* (**prod.**) főnév képző toldalék **Oe kea ska'ayu ke lu.** *Nem vagyok pusztító.*

I Nem Frommertől származó (illegális) szavak

Ezek a szavak nem Dr. Frommertől erednek. Bár belevettük őket a szótárba, nem tekinthetjük őket Na'vi szavaknak. Többségükben a Túlélő Kézikönyv, a Pandorapedia vagy az Avatar Játék számára kitalált hamis kifejezések. Egyiküket sem hagyta jóvá Dr. Frommer a megjelenésük előtt, így nem vesszük őket figyelembe. Azok kedvéért jelenítjük itt meg őket, akik egyébként nem tudnák a „jelentésüket”. Ezek a szavak nem hitelesek, használatukat nem javasoljuk. Sok közülük sérti a na'vi nyelvtani vagy hangtani szabályait. Némelyikük illegális hangokat tartalmaz, mint pl.:

ʔ [ʔh], b [b], c [k], ch [tʃ], d [d], g [g], h' [hʔ], ii [i:], j [ʒ], sh [ʃ], uu [u:]

- Amanti:** [a.man.ti] *G* tul.n. *Tipani nő (nem szó szerint értve)*
- ar'lek:** [arʔlekʰ] *G* fn. *mag-termő növény (pandorai növényfaj)*
- Beyda'amo:** [bejdaʔamo] *G* tul.n. *Tipani férfi vadász*
- chan'tu gor'ek nuuto:** [tʃanʔtu gorʔekʰnuuto] *ASG* fn. *kőkorszó*
- chey:** [tʃej] *ASG* fn. *használati tárgy tartó fogas/akasztó (eredete: P'ah s'ivil chey személyes használati tárgy tartó fogas/akasztó)*
- Eywa k'sey nivi'bri'sta:** [ejwa kʔsej niviʔbriʔsta] *ASG* fn. *függőágyszó sz.: Eywa mindenkit karjában tart*
- Eywa s'ilivi mas'kit nivi:** [ejwa sʔilivi masʔkitʰnivi] *ASG* *szövőkeret (szó sz. Eywa bölcsesége feltárul mindnyájunk előtt)*
- Eywa te' _ tan'sey mak'ta:** [ejwa teʔ _ tanʔsej makʔta] *ASG* fn. *ikran varkocskantár, szó szerint: Eywa ölelésének szeretete... (személy neve) -é. (gyanús: rosszul van leírva)*
- feru m'predu'k:** [feru mʔpreduʔkʰ] *ASG* fn. *kosár*
- Fmilam:** [fmi.lam] *G* tul.n. *Tipani nő neve*
- Gro'lyrc:** [groʔlyrc] *G* tul.n. *barlang-rendszer*
- Hukato:** [hu.ka.to] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- Ikalu:** [i.ka.lu] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- iveh k'nivi s'dir:** [iveh kʔnivi sʔdir] *ASG* fn. *kisedhordó*
- k'sey nivi:** [kʔsej nivi] *ASG* fn. *a csoporttal együtt alvás*
- Kaoliä Tei:** [ka.o.li.æ te.i] *G* tul.n. *Goliath síkság*
- Koo Tsura:** [ko: tsu.ra] *G* tul.n. *Tipani falu*
- Kusati:** [ku.sa.ti] *G* tul.n. *Tipani női harcos (nem szó szerint értve)*
- Kyuna:** [kjuna] *G* tul.n. *Anurái női név (nem szó szerint értve)*
- lenay'ga:** [lenajʔga] *ASG* fn. *ropter, ragadozó (rettenetes idegen lajhár) (pandorai állatfaj)*
- Lompo:** [lom.po] *G* tul.n. *Tawkami férfi név (nem szó szerint értve)*
- Lungoray:** [lu.ŋo.raj] *G* tul.n. *Tipani sámán*
- m'resh'tuyu:** [mʔreshʔtuyu] or [mʔreshʔtuyu] *ASG* fn. *pajzs*
- Malimi:** [ma.li.mi] *G* tul.n. *Tawkami férfi név (nem szó szerint értve)*
- malmoks:** [malmoks] *G* fn. *kőgyűrűk*
- Marali:** [ma.ra.li] *G* tul.n. *Tipani nő (nem szó szerint értve)*
- mas'kit nivi sa'nok:** [masʔkitʰnivi saʔnokʰ] *ASG* *szövőszék (szó sz. a szövőszékek anyja)*
- Maweytakuk:** [ma.wej.ta.kukʰ] *G* tul.n. *Na'vi férfi (nem szó szerint értve)*
- Mekanei:** [me.ka.ne.i] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- Mendela:** [men.da.la] *G* tul.n. *Tipani férfi*
- meresh'ti cau'pla:** [mereshʔti kauʔpla] or [mereshʔti kauʔpla] *ASG* fn. *ikran fogó (szó sz.: nem lát semmit)*
- mesh'kai huru:** [mesʔkai huru] *PND* fn. *főzőedény*
- mreki u'lito:** [mreki uʔlito] *ASG* fn. *tűzgödör*
- Mukata:** [mu.ka.ta] *G* tul.n. *Tawkami férfi (nem szó szerint értve)*
- na'hla buk'ne:** [naʔhla bukʔne] *ASG* fn. *pa'li (páncélos ló) vezető, kantár, szó sz. pofa húzó*
- Naalot:** [na:.lotʰ] *G* tul.n. *Tipani férfi*
- Nera'nak:** [ne.raʔ.nakʰ] *G* tul.n. *Tawkami női név (nem szó szerint értve)*
- nikt'chey:** [niktʔtʃej] or [niktʔtʃej] *ASG* fn. *ételcsomag, kevés étel*
- nivi:** [ni.vi] *ASG* fn. *függőágyszó (köznyelvi) (eredete: Eywa k'sey nivi'bri'sta függőágyszó sz.:*

- Eywa* mindenkit karjában tart)
- Nok:** [nokʷ] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- Oloniwin:** [o.lo.ni.win] *G* tul.n. *idősebb Tipani* férfi
- Omati:** [o.ma.ti] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- omati s'ampta:** [omati sʔampta] *ASG* fn. *kék síp*
- Onantu:** [o.nan.tu] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- Otamu:** [o.ta.mu] *G* tul.n. *Tipani* férfi neve
- P'ah s'ivil chey:** [pʔah sʔivil tʃɛj] *ASG* fn. *személyes használati tárgy tartó fogas/akasztó*
- pctxawng:** [pʔtʰawŋ] *JC* fn. „*faszfej*”
- Rai'uk:** [ra.i.ʔukʷ] *G* tul.n. *Anurai* férfi név (nem szó szerint értve)
- Raltaw:** [ral.taw] *G* tul.n. *Tipani* férfi vadász
- Sänume:** [sæ.nu.mɛ] *G* tul.n. *Tipani* sámánnó (eredete: *sänume* tanítás)
- Seyvaro:** [sej.va.ro] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- shah-tell:** [ʃah.tɛl] *ASG* fn. (űr)sikló (jövényszó angolból *shuttle*) (nem megengedett Na'vi fonotaktikai)
- su'shiri t'acto sa:** [suʔshiri tʔacto sa] or [suʔshiri tʔacto sa] *ASG* fn. *játék sikoll/ikran*
- sumin'sey hulleh:** [suminʔsej huɭɛh] *ASG* a csoporttól külön való alvás
- sumin jiit'luy:** [sumin ʒiitʔluy] *ASG* fn. *levél tányér*
- Swawta:** [swaw.ta] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- t'riti so jahmka:** [tʔriti so ʒahmka] *ASG* fn. *inga* dob
- Ta'antasi:** [ta.ʔan.ta.si] *G* tul.n. *Tantalus*, *Pandora* sziklás vidéke
- Tan Jala:** [tan.jala] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- Tasun:** [ta.sun] *G* tul.n. *Lí'ona* férfi vadász neve (nem szó szerint értve)
- Tilikaru:** [ti.li.ka.ru] *G* tul.n. *Tipani* falu
- títakuk:** [ti.'ta.kukʷ] *G* fn. *csapás, támadás* (eredete: *takuk* sújt)
- tmi nat'sey:** [tmi natʔsej] *ASG* fn. *hólyaglámpáseredete: étel itt*
- Tsa'law:** [tsaʔ.law] *G* tul.n. *Tawkami* férfi
- Tsaro:** [tsa.ro] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- Tsmuke:** [tsmu.kɛ] *G* tul.n. *Tipani* falu
- txei:** [tʰe.i] *G* fn. *síkság, puszta*
- u'imi:** [u.ʔi.mi] *ASG* fn. *színpompás légköri jelenség (sarki fény)*
- U'imi huyuticaya:** [uʔimi hujuɬikaja] *ASG* tul.n. *egy klán neve* (nem szó szerint értve)
- Ukamtsu:** [u.kam.tsu] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- ulivi mari'tsey mak'dini'to:** [ulivi mariʔtsej makʔdiniʔto] *ASG* szövőkeret (szó sz.: sok ág együtt erős)
- ulu'tah inib'sey mulsi:** [uluʔtah inibʔsej mulsi] *ASG* fn. *levél tányér*
- Umkansa:** [um.kan.sa] *G* tul.n. *Tipani* falu
- Unipey:** [u.ni.pej] *G* tul.n. *Tipani* nő
- utral utu mauti:** [ut.ral u.tu ma.u.ti] *ASG* fn. *gyümölcsfa (pandorai növényfaj)* (összettel ebből: *utral* fa és *utu mauti* banánszerű gyümölcs)
- utu mauti:** [u.tu ma.u.ti] *ASG* fn. „*banán-szerű*” nyomógyümölcs (pandorai növényfaj)
- Va'erä Ramunong:** [va.ʔɛ.ræ ra.mu.noŋ] *G* tul.n. *Vaderas* Völgy
- Vayaha:** [va.ja.ha] *G* tul.n. *Tipani* falu

J Változások listája

A változtatások listája azon felhasználóknak készült, akik szeretnék tudni, hogy milyen frissítések történtek. (A lista a gyakori frissítések miatt nem kerül fordításra.)

- **13.51** - Added **Swota Wayä** to proper nouns, from Disney
- **13.5** - Added new vocabulary used in Disney's Pandora - The World of Avatar
- **13.421** - Corrected inconsistencies in the source field.
- **13.42** - Minor typo corrections and fixed IPA for **LosÄntsyelesi**. Also added **ting ontu** and **ting ftxi** since they didn't make it into the dictionary the first time, for some bizarre reason.
- **13.41** - Added **mo'ara** from Disney's Pandora - The World of Avatar
- **13.4** - Added new Avatar lead character name and clan, **Tomowari** and **Metkayina**
- **13.332** - Disambiguated the definition of **takuk**. Also changed **fmetok** to vtr. Getting more precise all the time!
- **13.331** - Disambiguated the definition of **pongu**.
- **13.33** - Vocabulary added from naviteri.org, February 28, 2017.
- **13.32** - Moved Na'vi clan names to Proper Nouns block.
- **13.31** - Fixed silly typos for **pllhr** and **säpllhr**. Thanks elf!
- **13.301** - Typo/format corrections for several words. No visible changes to the .pdf
- **13.3** - Vocabulary added from naviteri.org, December 31, 2016 and January 2, 2017.
- **13.294** - Corrected stress for **nìolo'**
- **13.293** - Corrected infix IPA for **ue'**
- **13.292** - **zong** changed to vtr. Thanks, Plumps!
- **13.291** - Various minor corrections suggested by Plumps and eejmensenikbenhet.
- **13.29** - Vocabulary added from naviteri.org, June 30, 2016. Some important new words in this one.
- **13.284** - Corrected accent for **lefpomtxok** and **kelfpomtokx** Plumps. Wou!
- **13.283** - Corrected IPA for **säplltxe** and **säplltxevi**. Plumps again. ;)
- **13.282** - Added derivatives of **nguway**
- **13.281** - Updated **kan** with vtrm. and vtr. definitions.
- **13.28** - Vocabulary added from naviteri.org, November 30, 2015
- **13.272** - Corrected **mikvä'** to add missing glottal stop. Blue Elf found that one.
- **13.271** - Corrected **narvä'** to add missing glottal stop. Thanks to Tanri for spotting it.